

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَّ اٰلِ مُحَمَّدٍ وَّ عَجِّلْ فَرَجَهُمْ

ریاضی ۶

ششم دبستان

نیازهای ویژه

وزارت آموزش و پرورش
سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور

برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تألیف:

معاونت برنامه‌ریزی آموزشی و توان بخشی، کارشناسی برنامه‌ریزی آموزشی کودکان و دانش‌آموزان کم‌توان ذهنی

نام کتاب: ریاضی - ششم دبستان کد : ۵۶۰۵۱

مؤلفان: مینا حسنی، مهری آگاهی، رویا روشنی و رقیه محمودی

مدیر هنری: مجید ذاکری یونسی

طراح گرافیک و صفحه‌آرایی: محمد عباسی

تصویرگر: زهره بیگدلو

طراح جلد: ندا عظیمی

ناشر: شرکت افست: تهران - کیلومتر ۴ جاده‌ی آبعلی، پلاک ۸، تلفن: ۷۷۳۳۹۰۹۳،

دورنگار: ۷۷۳۳۹۰۹۷، صندوق پستی: ۴۹۷۹ - ۱۱۱۵۵

چاپخانه : شرکت افست (سهامی عام)

سال انتشار و نوبت چاپ : هفتم ۱۴۰۳

آماده‌سازی و نظارت بر چاپ و توزیع: اداره‌ی کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی

تهران: خیابان ایرانشهرشمالی - ساختمان شماره‌ی ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)

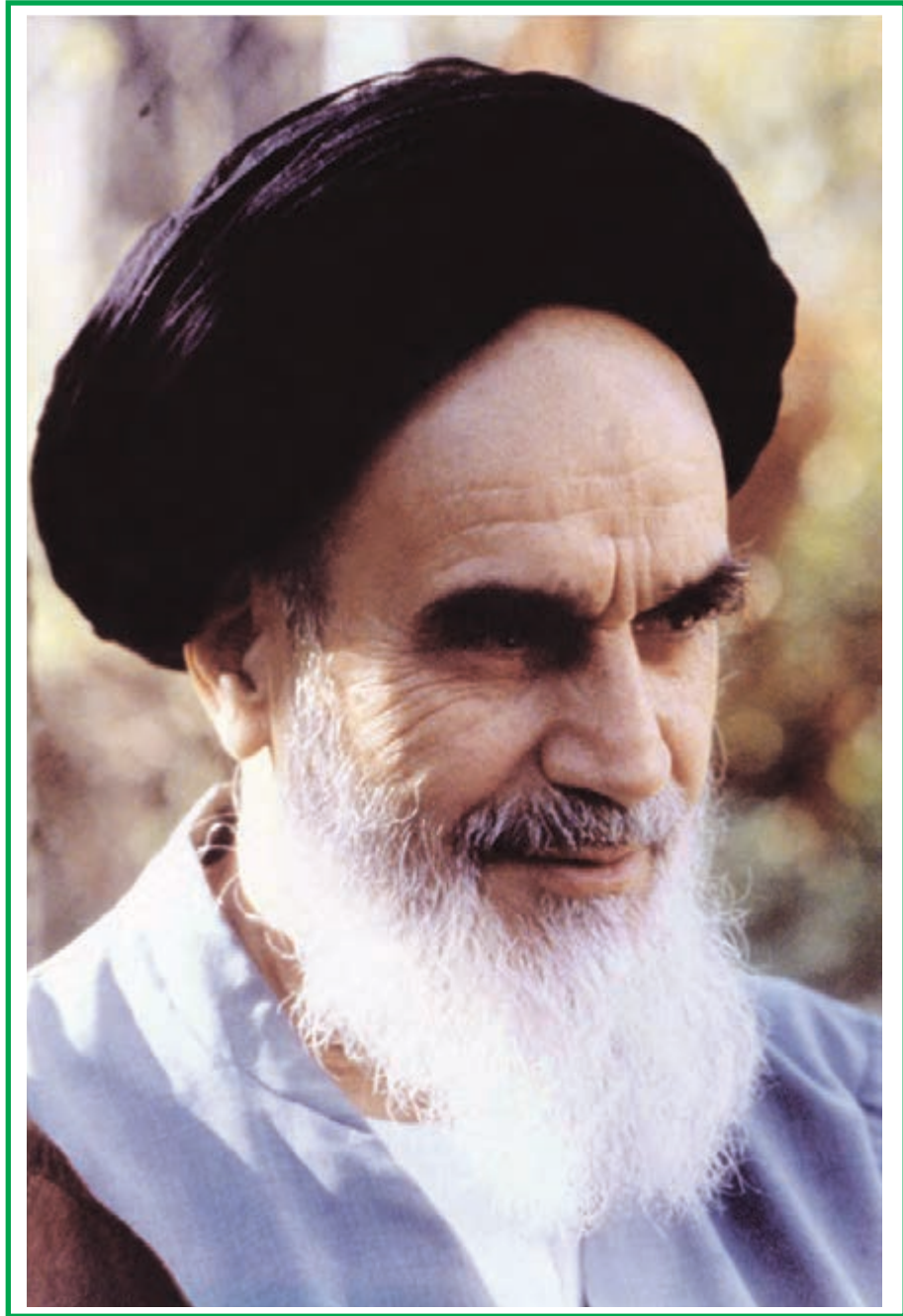
تلفن: ۸۸۸۳۱۱۶۱-۹، دورنگار: ۸۸۳۰۹۲۶۶، کد پستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹،

وبگاه: www.chap.sch.ir

حق چاپ محفوظ است.

شابک ۹۷۸-۹۶۴-۰۵-۲۵۴۴-۹ ISBN 978-964-05-2544-9

بسمه تعالی

فرایند تولید برنامه‌ی درسی مجموعه فعالیت‌های نظام‌مند و طرح‌ریزی شده‌ای است، که تلاش دارد ابعاد چهارگانه زیر نظام برنامه درسی (طراحی، تدوین، اجرا و ارزشیابی) را در یک بافت منسجم و هماهنگ با غایت و اهداف نظام تعلیم و تربیت رسمی سامان دهی نماید.

در تدوین محتوای کتب دانش‌آموزان با نیازهای ویژه که بخشی از فرایند برنامه‌ریزی درسی است، سعی شده تا ملاحظات ساحت‌های تربیتی حاکم بر فلسفه تعلیم و تربیت که ناظر بر رشد و توانمندی دانش‌آموزان برای درک و فهم دانش پایه و عمومی، کسب مهارت‌های دانش افزایی، به‌کارگیری شیوه تفکر علمی و منطقی، توان تفکر انتقادی، آمادگی جهت بروز خلاقیت و نوآوری و نیز کسب دانش، بینش و تفکر فناورانه برای بهبود کیفیت زندگی است، مورد توجه قرار گیرد. این محتوا با فراهم نمودن فرصت‌های مناسب برنامه درسی ضمن تأکید بر انعطاف در عین ثبات و همه‌جانبه‌نگری و توجه به هویت ویژه متریبان با نیازهای خاص، زمینه‌ساز دستیابی دانش‌آموزان به کسب شایستگی‌های لازم (توانمندی‌ها، مهارت‌ها) می‌باشد.

امید است این محتوا در تحقق اهداف مؤثر باشد و معلمان عزیز و گرامی با بهره‌گیری از این کتاب بتوانند فراگیران را در دستیابی به صلاحیت‌های فردی و اجتماعی یاری نمایند.

این کار بزرگ حاصل همکاری صمیمانه کارشناسان سازمان آموزش و پرورش کودکان استثنایی و گروه‌های تألیف کتاب‌های درسی می‌باشد، شایسته است از تلاش و مساعی تمامی این عزیزان و همکاران سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت متبوع که در مراحل چاپ و آماده‌سازی ما را یاری داده‌اند، تقدیر و تشکر نماییم. در این جا از همه همکاران و صاحب‌نظران درخواست می‌نمایم، تا نظرات و پیشنهادهای خود را در خصوص این محتوا به این سازمان منعکس نمایند.

معاون وزیر و رئیس سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور

فهرست

فصل (۱)

تمرین و مهارتیابی

- ۲ ..... تقویم
۷ ..... عددنویسی

آموزش و مهارتیابی

- ۱۳ ..... اعداد لاتین (۱)
۲۰ ..... ضرب عددهای دو رقمی در دسته های ده تایی
۲۱ ..... ضرب اعداد دو رقمی در یک رقمی
۲۵ ..... تقسیم (۱)

فصل (۲)

تمرین و مهارتیابی

- ۳۲ ..... مقایسه اعداد (۱)
۳۷ ..... پول (۱)

آموزش و مهارتیابی

- ۴۰ ..... تقسیم (۲)
۴۶ ..... تاریخ تولید و انقضا
۵۰ ..... جمع سه رقمی با انتقال
۵۶ ..... طول و عرض مستطیل

فصل (۳)

تمرین و مهارتیابی

- ۶۰ ..... عددنویسی (۲)
۶۷ ..... ساعت (۱)

آموزش و مهارتیابی

- ۷۱ ..... اعداد لاتین (۲)
۷۵ ..... اندازه گیری با متر
۷۹ ..... تفریق سه رقمی با انتقال
۸۳ ..... تمرین دوره ای ۱

فصل (۴)

تمرین و مهارتیابی

۸۸ ..... مقایسه‌ی اعداد (۲)

آموزش و مهارتیابی

۹۲ ..... اعداد لاتین (۳)

۹۶ ..... جمع ذهنی

۱۰۰ ..... محاسبه‌ی سن

۱۰۲ ..... تفریق با انتقال سه رقم از سه رقم

فصل (۵)

تمرین و مهارتیابی

۱۰۸ ..... عددنویسی (۳)

آموزش و مهارتیابی

۱۱۳ ..... تقسیم (۳)

۱۲۱ ..... پول (۲)

۱۲۵ ..... ضرب عدد در ۱۰۰

۱۲۸ ..... ساعت (۲)

فصل (۶)

تمرین و مهارتیابی

۱۳۴ ..... اعداد زوج و فرد

آموزش و مهارتیابی

۱۳۸ ..... کیلوگرم و گرم

۱۴۲ ..... زمان

۱۴۵ ..... جمع ۴ عدد یک رقمی

۱۴۶ ..... محیط مربع و مستطیل

۱۵۳ ..... تمرین دوره‌ای ۲

فهرست موضوعی

صفحه	فهرست
۲-۶	تقویم
۷-۱۱، ۶۰-۶۶، ۱۰۸-۱۱۲	عددنویسی
۱۲-۱۳، ۷۱-۷۳، ۹۲-۹۴	اعداد لاتین
۱۷-۱۹، ۲۰-۲۴، ۱۲۵-۱۲۷	ضرب
۲۵-۲۸، ۴۰-۴۵، ۱۱۳-۱۲۰	تقسیم
۳۲-۳۵، ۸۸-۹۱	مقایسه اعداد
۳۶-۳۹	پول
۴۶-۴۸	تاریخ تولید و انقضاء
۴۹-۵۴، ۹۵-۹۹، ۱۲۱-۱۲۴، ۱۴۵	جمع
۵۵-۵۶	طول و عرض مستطیل
۱۴۶-۱۵۰	محیط مربع و مستطیل
۶۷-۷۰، ۱۲۸-۱۳۰	ساعت
۷۴-۷۷	اندازه‌گیری (متر و سانتی متر)
۱۳۷-۱۴۱	اندازه‌گیری (کیلوگرم و گرم)
۷۸-۸۰، ۱۰۲-۱۰۳	تفریق
۱۰۰-۱۰۱	محاسبه ی سن
۱۳۴-۱۳۶	زوج و فرد
۱۴۲-۱۴۴	زمان
۱۶-۵۴-۷۳-۹۹-۱۴۹-۱۲۰	ساخت مسئله
۶-۵۴-۶۶-۹۹-۱۱۲-۱۲۴-۱۵۰	تقارن

«ساختار کتاب ریاضی پایه ششم»

سخنی با همکاران

با توجه به تحول در نظام آموزشی و تدوین ابلاغ سند تحول بنیادین در آموزش و پرورش و استقرار ساختار جدید آموزشی، سازمان آموزش و پرورش استثنایی نیز همگام با سایر بخش‌های وزارت آموزش و پرورش اقدام به برنامه‌ریزی و تهیه مقدمات، از جمله تألیف کتب درسی جدید نموده است. تا بتواند گامی دیگر در جهت برابری فرصت‌های یادگیری و بهبود بخشیدن به محتوا و روش‌های آموزش این گروه از دانش‌آموزان فراهم نماید.

با سپاس از خدای مهربان که به ما امکان داد تا در جهت بهبود و بهسازی روش‌های آموزش ریاضی در دوره ابتدایی و همچنین دست‌یابی به اهداف پیش‌بینی شده‌ی برنامه درس ملی، با توجه به نیازهای دانش‌آموزان به تألیف کتاب جدید ریاضی پایه ششم همت گماریم.

در این کتاب تلاش شده است با روش‌های آموزش جدید، دانش‌آموزان به فکر کردن ترغیب شوند و در یادگیری، نقش فعال ایفا نموده و با فراگیری مهارت‌های مختلف، توانایی ایشان در حل مسئله تقویت شود. دانش‌آموزان با توجه به ویژگی‌ها و تفاوت‌هایی که دارند، می‌توانند در کنار هم و با حس مسئولیت‌پذیری و کمک به یکدیگر، برای رسیدن به یک هدف مشترک همکاری نمایند.

برای تدریس اثربخش کتاب، مراجعه به راهنمای معلم مربوطه الزامی است و برای پیشبرد بهتر فرآیند یاددهی - یادگیری، آگاهی از ساختار کتاب جزء لاینفک آن محسوب می‌شود.

کتاب شامل ۶ فصل و هر فصل شامل ۲ بخش است. بخش اول که با رنگ سبز نشان داده شده، مربوط به موضوعاتی است که دانش‌آموز در سال پیش فراگرفته و اکنون در قالب تمرین و مهارت‌یابی به کسب تجربه از محیط پیرامون خود می‌پردازد. بخش دوم که به رنگ گل بهی نشان داده شده است، شامل آموزش و مهارت‌یابی است که با ارائه پیش‌نیازها به آموزش موضوعات جدید می‌پردازد.

- هر درس با توجه به محتوای ارائه شده شامل عناوین زیر است :

۱- تصویر عنوانی

تصویر عنوانی برگرفته از برخی محتواهای جدید هر فصل است. هدف از تصویر عنوانی ارائه محتوای اصلی برخی دروس جدید در هر فصل به صورت مستقیم یا غیرمستقیم است و شامل مفاهیم کلی آن درس‌ها و به منظور ایجاد انگیزه برای ورود دانش‌آموزان به فصل جدید در نظر گرفته شده است که آموزگار قبل از تدریس فصل جدید، توجه دانش‌آموزان را به آن جلب می‌نماید.

۲- متن درس

شامل فعالیت‌هایی جهت آموزش مفاهیم و اهداف اصلی درس و تکمیل یادگیری در فضای کلاس درس است. معمولاً هر درس به منظور ایجاد انگیزه با یک داستان و با طرح یک سؤال شروع می‌شود. سپس آموزگار با استفاده از ابزار و اشیاء ملموس به آموزش موضوع می‌پردازد و با توجه به رویکرد یادگیرنده محور و محتوا محور با تأکید بر درک مفاهیم، زمینه مشارکت دانش‌آموزان را در امر تدریس، با طرح سؤالاتی فراهم نموده تا آن‌ها با پاسخ‌های خود، در امر یادگیری سهیم باشند. در هر درس مطالب جدید با رنگ قرمز نمایش داده می‌شود.

۳- کار در کلاس

نوعی فعالیت انفرادی در جهت تکمیل یادگیری و رفع اشکالات احتمالی در کلاس که زیر نظر معلم انجام می‌پذیرد.

۴- تمرین و کاربرد

با توجه به سبک‌های مختلف یادگیری دانش‌آموزان، تلاش شده که فعالیت‌های مختلفی در نظر گرفته شود. این فعالیت‌ها از تمرین آغاز و به کاربرد ریاضی در زندگی خاتمه می‌یابد و شامل موارد زیر است:

- تمرین

نوعی فعالیت در جهت توسعه و تثبیت یادگیری است که بر کاربرد مفاهیم و موضوعات تأکید دارد. این قسمت می‌تواند هم در کلاس و هم در منزل زیر نظر معلم و اولیا انجام پذیرد.

- مسئله حل کنید

این فعالیت به منظور کاربردی نمودن آموزش‌های ریاضی در زندگی روزمره ارائه شده است.

- درک و ساخت مسئله

در درک مسئله دانش‌آموز مسئله کامل را از ناقص تشخیص داده و در ساخت مسئله، که گامی فراتر از درک مسئله است دانش‌آموز طی مراحل ارائه شده اقدام به ساخت و تکمیل مسئله می‌نماید.

- ریاضی و زندگی

به منظور کاربرد سواد ریاضی دانش‌آموزان در زندگی و ارتباط آموخته‌های ریاضی از کلاس درس با محیط پیرامون خود که شامل: منزل، فروشگاه، خیابان و ... است، در پایان بعضی از درس‌ها تمرین‌هایی ارائه شده است.

- تقارن

تقارن در قالب تصاویری ارائه شده که دانش‌آموز بر اساس دستور، اقدام به تکمیل آن می‌نماید.

۵- مرور فصل

در پایان هر فصل علاوه بر تمرین‌های تکمیلی و ترکیبی که مورد ارزیابی قرار می‌گیرند، بر مهارت‌هایی مانند: خواندن و نوشتن، جدول و سرگرمی، الگویابی، حدس بزن و ... اشاره شده است که برای تقویت فکری دانش‌آموزان است و نیاز به ارزشیابی ندارد.

الف) - فرهنگ نوشتن: برای تبدیل آموخته‌های ریاضی به زبان ادبیات، طبقه‌بندی و مرور اطلاعات و به منظور ارتقای دانش ریاضی، پیش‌بینی شده است.

ب) - فرهنگ خواندن: به منظور تقویت مهارت خواندن و افزایش درک و فهم تمرین‌ها و مسایل ریاضی، اطلاعاتی ساده در عین حال کاربردی، ارائه شده است.

ج) - حدس بزن: به منظور تقویت فکری دانش‌آموزان و با توجه به موضوع برخی از دروس، فعالیتی با ایجاد یک سؤال در نظر گرفته شده که با ارائه پاسخ‌های گوناگون از سوی دانش‌آموزان، آموزگار اقدام به هدایت دانش‌آموز برای رسیدن به پاسخ صحیح می‌نماید.

د) - الگویابی: به منظور درک روابط عددی، بخشی به‌عنوان الگویابی طراحی شده که دانش‌آموز با حل آن به کشف روابط اعداد دست یابد.

ه) - جدول و سرگرمی: به منظور ایجاد انگیزه لذت بیشتر دانش‌آموزان در حل مسایل ریاضی، پیش‌بینی شده است.

۱۳۹۵/۷/۱۰
آمار بسته‌ها: 380

روغن خوراکی

تقویم ها را کامل کنید.

فصل .....

سال ۱۳۹۵

خرداد

اردیبهشت

فروردین

۲۹	۱۸	۲۳	۱۱	۱۵	۴	۸	۲۸	۱	۲۱
۳۰	۱۹	۲۴	۱۲	۱۶	۵	۹	۲۹	۲	۲۲
۳۱	۲۰	۲۵	۱۳	۱۷	۶	۱۰	۳۰	۳	۲۳
	۲۱	۲۶	۱۴	۱۸	۷	۱۱	۳۱	۴	۲۴
	۲۲	۲۷	۱۵	۱۹	۸	۱۲	۱	۵	۲۵
	۲۳	۲۸	۱۶	۲۰	۹	۱۳	۲	۶	۲۶
	۲۴	۲۹	۱۷	۲۱	۱۰	۱۴	۳	۷	۲۷
	۲۵	۳۰	۱۸	۲۲	۱۱	۱۵	۴	۸	۲۸
	۲۶	۳۱	۱۹	۲۳	۱۲	۱۶	۵	۹	۲۹
	۲۷		۲۰	۲۴	۱۳	۱۷	۶	۱۰	۳۰
	۲۸		۲۱	۲۵	۱۴	۱۸	۷	۱۱	۳۱

۲۵	۱۴	۱۸	۷	۱۱	۳۰	۴	۲۳
۲۶	۱۵	۱۹	۸	۱۲	۱	۵	۲۴
۲۷	۱۶	۲۰	۹	۱۳	۲	۶	۲۵
۲۸	۱۷	۲۱	۱۰	۱۴	۳	۷	۲۶
۲۹	۱۸	۲۲	۱۱	۱۵	۴	۸	۲۷
۳۰	۱۹	۲۳	۱۲	۱۶	۵	۹	۲۸
۳۱	۲۰	۲۴	۱۳	۱۷	۶	۱۰	۲۹
	۲۱	۲۵	۱۴	۱۸	۷	۱۱	۳۰
	۲۲	۲۶	۱۵	۱۹	۸	۱۲	۳۱
	۲۳	۲۷	۱۶	۲۰	۹	۱۳	
	۲۴	۲۸	۱۷	۲۱	۱۰	۱۴	
	۲۵	۲۹	۱۸	۲۲	۱۱	۱۵	

۲۸	۱۶	۲۱	۹	۱۴	۲	۷	۲۶
۲۹	۱۷	۲۲	۱۰	۱۵	۳	۸	۲۷
۳۰	۱۸	۲۳	۱۱	۱۶	۴	۹	۲۸
۳۱	۱۹	۲۴	۱۲	۱۷	۵	۱۰	۲۹
	۲۰	۲۵	۱۳	۱۸	۶	۱۱	۳۰
	۲۱	۲۶	۱۴	۱۹	۷	۱۲	۳۱
	۲۲	۲۷	۱۵	۲۰	۸	۱۳	۱
	۲۳	۲۸	۱۶	۲۱	۹	۱۴	۲
	۲۴	۲۹	۱۷	۲۲	۱۰	۱۵	۳
	۲۵	۳۰	۱۸	۲۳	۱۱	۱۶	۴
	۲۶	۳۱	۱۹	۲۴	۱۲	۱۷	۵
	۲۷		۲۰	۲۵	۱۳	۱۸	۶
	۲۸		۲۱	۲۶	۱۴	۱۹	۷
	۲۹		۲۲	۲۷	۱۵	۲۰	۸
	۳۰		۲۳	۲۸	۱۶	۲۱	۹
	۳۱		۲۴	۲۹	۱۷	۲۲	۱۰

۱۲- شهادت استاد مرتضی مطهری (روز معلم)

۱۲ / ..... / ۹۵
۱۳۹۵ / ..... / ۱۲

۱۳- روز طبیعت (تعطیل)

۱۳ فروردین ۹۵
۱۳۹۵ / ..... / ۱۳

فصل .....

سال ۱۳۹۵	آذر	آبان	مهر																																																																																																																																																																																																																																																																																													
<table border="1"> <tr><td>۲۷</td><td>۱۷</td><td>۳۰</td><td>۱۰</td><td>۱۳</td><td>۳</td><td>۶</td><td>۲۶</td></tr> <tr><td>۲۸</td><td>۱۸</td><td>۲۱</td><td>۱۱</td><td>۱۴</td><td>۴</td><td>۷</td><td>۲۷</td></tr> <tr><td>۲۹</td><td>۱۹</td><td>۲۲</td><td>۱۲</td><td>۱۵</td><td>۵</td><td>۸</td><td>۲۸</td></tr> <tr><td>۳۰</td><td>۲۰</td><td>۲۳</td><td>۱۳</td><td>۱۶</td><td>۶</td><td>۹</td><td>۲۹</td></tr> <tr><td></td><td></td><td>۲۴</td><td>۱۴</td><td>۱۷</td><td>۷</td><td>۱۰</td><td>۳۰</td></tr> <tr><td></td><td></td><td>۲۵</td><td>۱۵</td><td>۱۸</td><td>۸</td><td>۱۱</td><td>۳۱</td></tr> <tr><td></td><td></td><td>۲۶</td><td>۱۶</td><td>۱۹</td><td>۹</td><td>۱۲</td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td>۲۷</td><td>۱۷</td><td>۲۰</td><td>۱۰</td><td>۱۳</td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td>۲۸</td><td>۱۸</td><td>۲۱</td><td>۱۱</td><td>۱۴</td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td>۲۹</td><td>۱۹</td><td>۲۲</td><td>۱۲</td><td>۱۵</td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td>۳۰</td><td>۲۰</td><td>۲۳</td><td>۱۳</td><td>۱۶</td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td>۳۱</td><td>۲۱</td><td>۲۴</td><td>۱۴</td><td>۱۷</td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td>۲۵</td><td>۱۵</td><td>۱۸</td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td>۲۶</td><td>۱۶</td><td>۱۹</td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td>۲۷</td><td>۱۷</td><td>۲۰</td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td>۲۸</td><td>۱۸</td><td>۲۱</td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td>۲۹</td><td>۱۹</td><td>۲۲</td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td>۳۰</td><td>۲۰</td><td>۲۳</td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td>۳۱</td><td>۲۱</td><td>۲۴</td><td></td></tr> </table>	۲۷	۱۷	۳۰	۱۰	۱۳	۳	۶	۲۶	۲۸	۱۸	۲۱	۱۱	۱۴	۴	۷	۲۷	۲۹	۱۹	۲۲	۱۲	۱۵	۵	۸	۲۸	۳۰	۲۰	۲۳	۱۳	۱۶	۶	۹	۲۹			۲۴	۱۴	۱۷	۷	۱۰	۳۰			۲۵	۱۵	۱۸	۸	۱۱	۳۱			۲۶	۱۶	۱۹	۹	۱۲				۲۷	۱۷	۲۰	۱۰	۱۳				۲۸	۱۸	۲۱	۱۱	۱۴				۲۹	۱۹	۲۲	۱۲	۱۵				۳۰	۲۰	۲۳	۱۳	۱۶				۳۱	۲۱	۲۴	۱۴	۱۷						۲۵	۱۵	۱۸						۲۶	۱۶	۱۹						۲۷	۱۷	۲۰						۲۸	۱۸	۲۱						۲۹	۱۹	۲۲						۳۰	۲۰	۲۳						۳۱	۲۱	۲۴		<table border="1"> <tr><td>۲۹</td><td>۱۹</td><td>۲۲</td><td>۱۲</td><td>۱۵</td><td>۵</td><td>۸</td><td>۲۹</td><td>۱</td><td>۲۲</td></tr> <tr><td>۳۰</td><td>۲۰</td><td>۲۳</td><td>۱۳</td><td>۱۶</td><td>۶</td><td>۹</td><td>۳۰</td><td>۲</td><td>۲۳</td></tr> <tr><td></td><td></td><td>۲۴</td><td>۱۴</td><td>۱۷</td><td>۷</td><td>۱۰</td><td>۳۱</td><td>۳</td><td>۲۴</td></tr> <tr><td></td><td></td><td>۲۵</td><td>۱۵</td><td>۱۸</td><td>۸</td><td>۱۱</td><td></td><td>۴</td><td>۲۵</td></tr> <tr><td></td><td></td><td>۲۶</td><td>۱۶</td><td>۱۹</td><td>۹</td><td>۱۲</td><td></td><td>۵</td><td>۲۶</td></tr> <tr><td></td><td></td><td>۲۷</td><td>۱۷</td><td>۲۰</td><td>۱۰</td><td>۱۳</td><td></td><td>۶</td><td>۲۷</td></tr> <tr><td></td><td></td><td>۲۸</td><td>۱۸</td><td>۲۱</td><td>۱۱</td><td>۱۴</td><td></td><td>۷</td><td>۲۸</td></tr> </table>	۲۹	۱۹	۲۲	۱۲	۱۵	۵	۸	۲۹	۱	۲۲	۳۰	۲۰	۲۳	۱۳	۱۶	۶	۹	۳۰	۲	۲۳			۲۴	۱۴	۱۷	۷	۱۰	۳۱	۳	۲۴			۲۵	۱۵	۱۸	۸	۱۱		۴	۲۵			۲۶	۱۶	۱۹	۹	۱۲		۵	۲۶			۲۷	۱۷	۲۰	۱۰	۱۳		۶	۲۷			۲۸	۱۸	۲۱	۱۱	۱۴		۷	۲۸	<table border="1"> <tr><td>۲۴</td><td>۱۴</td><td>۱۷</td><td>۸</td><td>۱۰</td><td>۱</td><td>۳</td><td>۲۴</td></tr> <tr><td>۲۵</td><td>۱۵</td><td>۱۸</td><td>۹</td><td>۱۱</td><td>۲</td><td>۴</td><td>۲۵</td></tr> <tr><td>۲۶</td><td>۱۶</td><td>۱۹</td><td>۱۰</td><td>۱۲</td><td>۳</td><td>۵</td><td>۲۶</td></tr> <tr><td>۲۷</td><td>۱۷</td><td>۲۰</td><td>۱۱</td><td>۱۳</td><td>۴</td><td>۶</td><td>۲۷</td></tr> <tr><td>۲۸</td><td>۱۸</td><td>۲۱</td><td>۱۲</td><td>۱۴</td><td>۵</td><td>۷</td><td>۲۸</td></tr> <tr><td>۲۹</td><td>۱۹</td><td>۲۲</td><td>۱۳</td><td>۱۵</td><td>۶</td><td>۸</td><td>۲۹</td></tr> <tr><td>۳۰</td><td>۲۰</td><td>۲۳</td><td>۱۴</td><td>۱۶</td><td>۷</td><td>۹</td><td>۳۰</td></tr> <tr><td>۳۱</td><td>۲۱</td><td>۲۴</td><td>۱۵</td><td>۱۷</td><td>۸</td><td>۱۰</td><td>۳۱</td></tr> </table>	۲۴	۱۴	۱۷	۸	۱۰	۱	۳	۲۴	۲۵	۱۵	۱۸	۹	۱۱	۲	۴	۲۵	۲۶	۱۶	۱۹	۱۰	۱۲	۳	۵	۲۶	۲۷	۱۷	۲۰	۱۱	۱۳	۴	۶	۲۷	۲۸	۱۸	۲۱	۱۲	۱۴	۵	۷	۲۸	۲۹	۱۹	۲۲	۱۳	۱۵	۶	۸	۲۹	۳۰	۲۰	۲۳	۱۴	۱۶	۷	۹	۳۰	۳۱	۲۱	۲۴	۱۵	۱۷	۸	۱۰	۳۱
۲۷	۱۷	۳۰	۱۰	۱۳	۳	۶	۲۶																																																																																																																																																																																																																																																																																									
۲۸	۱۸	۲۱	۱۱	۱۴	۴	۷	۲۷																																																																																																																																																																																																																																																																																									
۲۹	۱۹	۲۲	۱۲	۱۵	۵	۸	۲۸																																																																																																																																																																																																																																																																																									
۳۰	۲۰	۲۳	۱۳	۱۶	۶	۹	۲۹																																																																																																																																																																																																																																																																																									
		۲۴	۱۴	۱۷	۷	۱۰	۳۰																																																																																																																																																																																																																																																																																									
		۲۵	۱۵	۱۸	۸	۱۱	۳۱																																																																																																																																																																																																																																																																																									
		۲۶	۱۶	۱۹	۹	۱۲																																																																																																																																																																																																																																																																																										
		۲۷	۱۷	۲۰	۱۰	۱۳																																																																																																																																																																																																																																																																																										
		۲۸	۱۸	۲۱	۱۱	۱۴																																																																																																																																																																																																																																																																																										
		۲۹	۱۹	۲۲	۱۲	۱۵																																																																																																																																																																																																																																																																																										
		۳۰	۲۰	۲۳	۱۳	۱۶																																																																																																																																																																																																																																																																																										
		۳۱	۲۱	۲۴	۱۴	۱۷																																																																																																																																																																																																																																																																																										
				۲۵	۱۵	۱۸																																																																																																																																																																																																																																																																																										
				۲۶	۱۶	۱۹																																																																																																																																																																																																																																																																																										
				۲۷	۱۷	۲۰																																																																																																																																																																																																																																																																																										
				۲۸	۱۸	۲۱																																																																																																																																																																																																																																																																																										
				۲۹	۱۹	۲۲																																																																																																																																																																																																																																																																																										
				۳۰	۲۰	۲۳																																																																																																																																																																																																																																																																																										
				۳۱	۲۱	۲۴																																																																																																																																																																																																																																																																																										
۲۹	۱۹	۲۲	۱۲	۱۵	۵	۸	۲۹	۱	۲۲																																																																																																																																																																																																																																																																																							
۳۰	۲۰	۲۳	۱۳	۱۶	۶	۹	۳۰	۲	۲۳																																																																																																																																																																																																																																																																																							
		۲۴	۱۴	۱۷	۷	۱۰	۳۱	۳	۲۴																																																																																																																																																																																																																																																																																							
		۲۵	۱۵	۱۸	۸	۱۱		۴	۲۵																																																																																																																																																																																																																																																																																							
		۲۶	۱۶	۱۹	۹	۱۲		۵	۲۶																																																																																																																																																																																																																																																																																							
		۲۷	۱۷	۲۰	۱۰	۱۳		۶	۲۷																																																																																																																																																																																																																																																																																							
		۲۸	۱۸	۲۱	۱۱	۱۴		۷	۲۸																																																																																																																																																																																																																																																																																							
۲۴	۱۴	۱۷	۸	۱۰	۱	۳	۲۴																																																																																																																																																																																																																																																																																									
۲۵	۱۵	۱۸	۹	۱۱	۲	۴	۲۵																																																																																																																																																																																																																																																																																									
۲۶	۱۶	۱۹	۱۰	۱۲	۳	۵	۲۶																																																																																																																																																																																																																																																																																									
۲۷	۱۷	۲۰	۱۱	۱۳	۴	۶	۲۷																																																																																																																																																																																																																																																																																									
۲۸	۱۸	۲۱	۱۲	۱۴	۵	۷	۲۸																																																																																																																																																																																																																																																																																									
۲۹	۱۹	۲۲	۱۳	۱۵	۶	۸	۲۹																																																																																																																																																																																																																																																																																									
۳۰	۲۰	۲۳	۱۴	۱۶	۷	۹	۳۰																																																																																																																																																																																																																																																																																									
۳۱	۲۱	۲۴	۱۵	۱۷	۸	۱۰	۳۱																																																																																																																																																																																																																																																																																									

۱۶- روز دانشجو

۹۵ / ..... / ۱۶
 ۹۵ / ..... / ۱۶

۷- روز آتش نشانی و ایمنی

۹۵ / ..... / ۷
 ۹۵ / ..... / ۷

سال ۱۳۹۵

با توجه به تقویم امسال جدول زیر را کامل کنید.

مناسبت	تاریخ	ایام هفته	
☐ دارد ☐ ندارد	۹۵/۱۰/۲	دوشنبه	۲ دی
☐ دارد ☐ ندارد	.....	.....	۵ دی
☐ دارد ☐ ندارد	.....	.....	۵ بهمن
☐ دارد ☐ ندارد	.....	.....	۵ اسفند

با استفاده از تقویم یک ماه را انتخاب نموده سپس ۲ مناسبت در آن ماه و تاریخ آن ها را بنویسید.

ماه :	
مناسبت ها	تاریخ
.....	..... / ..... / .....
.....	..... / ..... / .....

دی ماه چندمین ماه سال است؟

نهمین   دهمین   یازدهمین

تاریخ ۹۵/۸/۶ مربوط به کدام ماه است؟

مهر   آبان   آذر

۱۴۶۸۸۴۳۳۷۷ ۱۵۶ ۳۳ ۱۳۹۴/۱۱/۲۴ ۲.۳۵۳	کد پستی کد مامور قرائت محدوده قرائت تاریخ صدور قبض سریال قبض	محمد اکبری فرحزاد سپهر ۱۰۹۹۱۲۵۷۶ ۳۲۶۳۲۱۰۵۰۰ مسکونی	مشترک گرامی نشانی شماره پرونده شماره اشتراک کد و نوع تعرفه
مبلغ (ریال) ۵۲۴۵۱ ۱۱۳۳ ۱۲۲۲ ۳۱۵۵۲ ۴۲۰۰ ۴۰۸ ۹۰۹۶۶		شرح آب بهاء آبونمان آب مالیات تبصره سهم آبای روستایی مانده قبلی : جمع صورتحساب دوره :	
		قرائت فعلی ۱۳۹۵/۶/۲۰ قبلی ۱۳۹۵/۵/۱۶ تاریخ رقم	
		مصرف (متر مکعب) ۳۴ ۲۸ ۲۴.۷۱	
		مصرف دوره (روز) ۱۱۰ میلیمتر مصرف دوره میانگین مصرف مصرف مجاز مصرف مازاد	
		واحد مسکونی بر مسکونی آب قاضلاب قیمت قراردادی باره بدنه کنتور معیت کنتور عادی ۰.۵ ۰ ۰.۸۰۶۷۲۹	
نود هزار و نهصد و شصت و شش و شش			
مبلغ قابل پرداخت ۹۰۹۶۶		مهلت پرداخت ۱۳۹۵/۷/۵	
		شناسه پرداخت ۱۹۴۴۱۲۶۵	
		شناسه قبض ۱۰۹۹۱۲۵۷۰۳۱۱۹	

مدت مصرف آب در این قبض از ماه ..... تا ..... است.

قبض آب، برق و گاز خانه‌ی خود را به کلاس آورده، تاریخ مهلت پرداخت هر قبض را به طور کامل بنویسید.

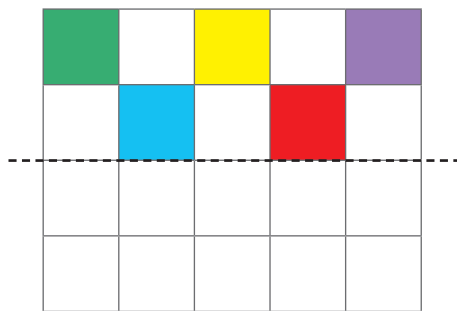
قبض آب : .....

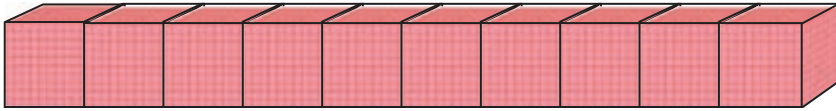
قبض برق : .....

قبض گاز : .....

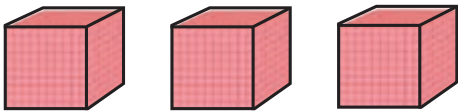
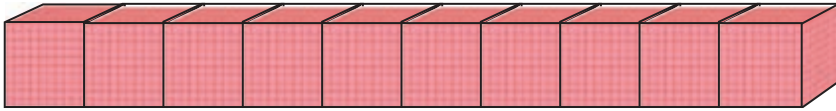

با توجه به خط تقارن نیمه‌ی دیگر شکل را کامل کنید.

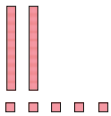

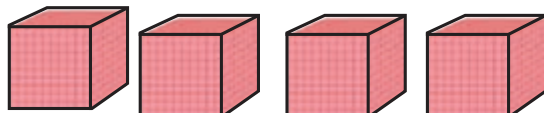
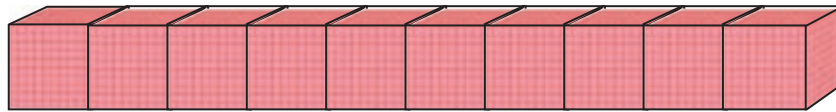
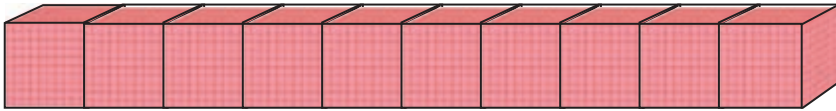
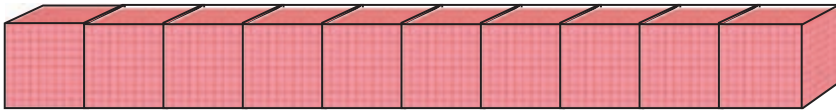
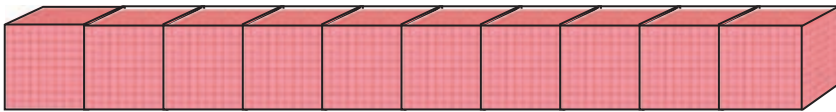
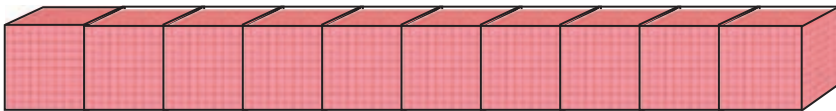
مانند نمونه کامل کنید.

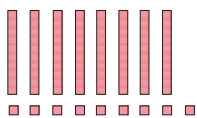
هزارها					
صدگان	دهگان	یکان	صدگان	دهگان	یکان
	۲	۳	۵	۲	۵

به رقم: ۲۳۵۲۵

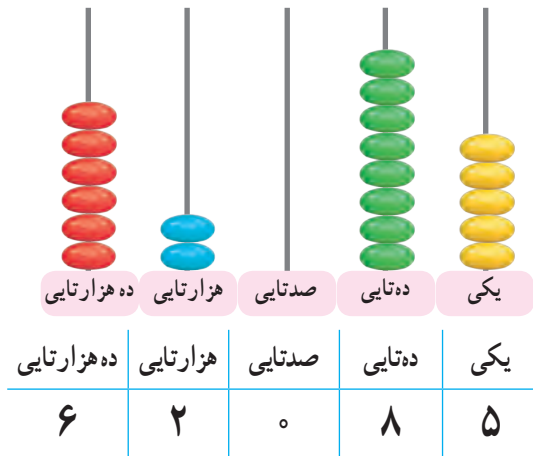
هزارها					
صدگان	دهگان	یکان	صدگان	دهگان	یکان

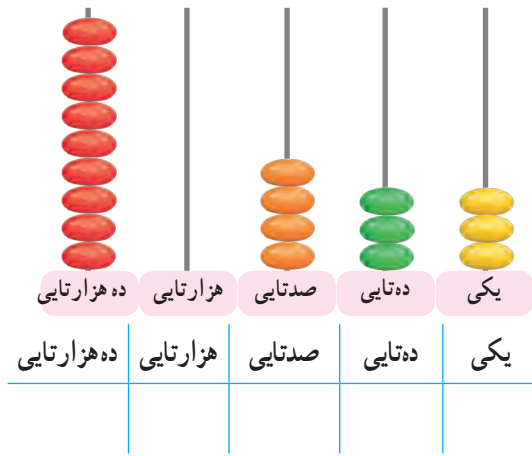
به رقم: .....

مانند نمونه عدد هر چرتکه را در جدول ارزش مکانی بنویسید و عدد را از جدول خارج کنید.

به رقم : 62085 .....

به رقم : .....

با توجه به عدد هر جدول جاهای خالی را کامل کنید.

هزارها			صدگان		
صدگان	دهگان	یکان	صدگان	دهگان	یکان
	۴	۱	۹	۷	۰

صدگان : .....

دهگان هزار : .....

یکان : .....

هزارها			صدگان		
صدگان	دهگان	یکان	صدگان	دهگان	یکان
	۸	۳	۵	۰	۰

دهگان هزار : .....

یکان هزار : .....

دهگان : .....

عدد هر جدول را به رقم و حروف بنویسید.

هزارها					
صدگان	دهگان	یکان	صدگان	دهگان	یکان
	۵	۶	۷	۴	۹

به رقم : .....

به حروف : .....

هزارها					
صدگان	دهگان	یکان	صدگان	دهگان	یکان
	۹	۳	۰	۱	۸

به رقم : .....

به حروف : .....

هزارها			
دهگان	یکان		
۲	۳	۳۷۵	

به رقم : .....

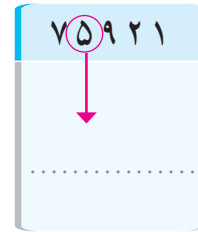
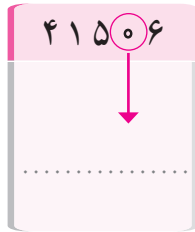
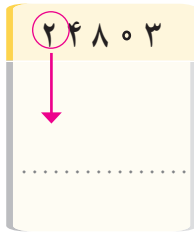
به حروف : .....

هزارها			
دهگان	یکان		
۸	۰	۴۶۲	

به رقم : .....

به حروف : .....

ارزش مکانی رقم‌های خواسته شده را بنویسید.

علی و محیا عدد هفتاد و سه هزار و پانزده را به رقم نوشته‌اند.

۷۳۰۱۵   علی

۷۳۱۵۰   محیا

کدام یک درست نوشته است؟

اشتباه نفر دیگر را توضیح دهید.

یک عدد پنج رقمی بنویسید که عددهای ۸، ۲، ۰ در آن باشد.

عدد خود را به حروف بنویسید.

در هر عدد، رقم نوشته شده را به دلخواه بنویسید و مرتبه‌ی آن را مشخص کنید.

مرتبه: .....

مرتبه: .....

قیمت گوشت، ماهی و جمع کل صورت حساب را به حروف بنویسید.

تاریخ: ۹۵/۷/۱۰	صورت حساب
قیمت	جنس
۲۵۷۸۰ تومان	گوشت
۱۷۵۰۰ تومان	ماهی
۴۳۲۸۰ تومان	جمع کل

قیمت گوشت : .....

قیمت ماهی : .....

جمع کل : .....

جمع پول‌های زیر را به حروف بنویسید.

ریال .....

به محیط پیرامون خود نگاه کنید. ۳ عدد چهار یا پنج رقمی پیدا کنید و بنویسید.

.....

.....

.....

این اعداد را در کجا دیده‌اید؟

۱- اعداد لاتین را به فارسی بنویسید.

۳۹ ..... ۵۰

۲- با توجه به عدد لاتین داده شده، دور عدد فارسی آن خط بکشید.

۳- مبلغ این پول را بنویسید.

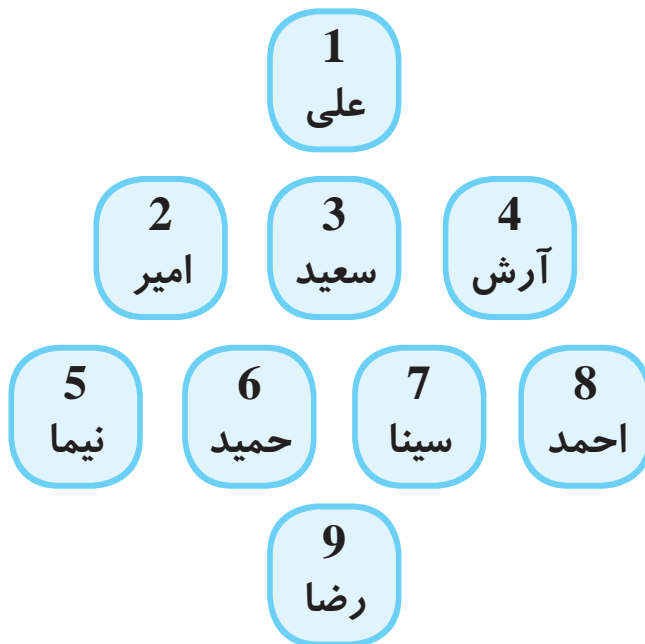

تومان .....

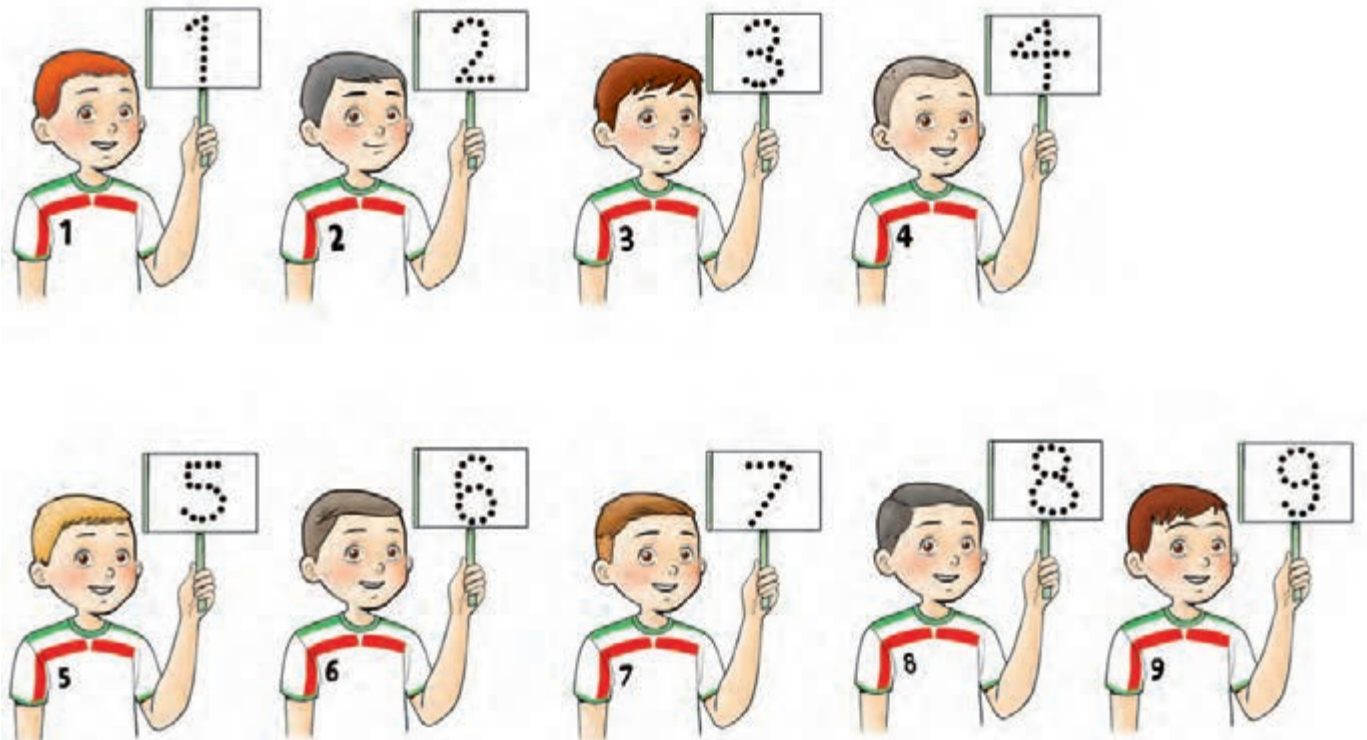
۴- اعداد لاتین روی هر یک از اجناس را به فارسی بنویسید.

به شماره هر یک از بازیکنان توجه کنید.

– با توجه به شماره هر بازیکن نقطه چین ها را کامل کنید.

– اعداد لاتین را بخوانید و بنویسید.

– اعداد لاتین را به ترتیب بنویسید.

0 – 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 – 8 – 9

.....

– با توجه به صفحه کیبورد، جاهای خالی را با اعداد لاتین کامل کنید.

– اعداد روی خط کش را کامل کنید.

– با استفاده از خط کش طول هر شکل را اندازه گرفته و به لاتین بنویسید.

یک ساعت دیواری درست کرده و آن را به کلاس بیاورید.

صورت مسئله‌های زیر را بخوانید و مانند نمونه مشخص کنید کدام یک کامل است و کدام یک کامل نیست.*

۱- مدرسه‌ی امید ۲۵° دانش‌آموز دارد.

مدرسه امید و مدرسه‌ی البرز روی هم چند دانش‌آموز دارند؟

کامل نیست

کامل است

۲- علی ۹۵° تومان پول داشت. برادرش هم به او پول داد. حالا علی چقدر پول دارد؟

کامل نیست

کامل است

۳- در یک کیسه ۱۵° گردو و بادام است. اگر ۴۵° تای آن بادام باشد چند گردو در این کیسه است؟

کامل نیست

کامل است

۴- هر مسلمانی در هر روز ۵ نوبت نماز می‌خواند. در ۳ روز چند نوبت نماز می‌خواند؟

کامل نیست

کامل است

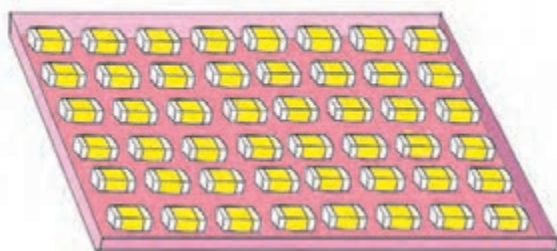
---

* هدف تشخیص یک مسئله با اطلاعات کامل است.

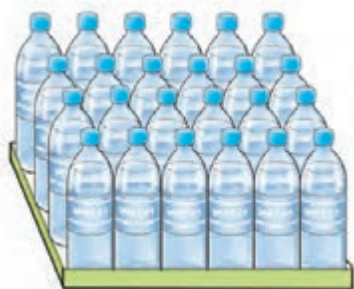

با استفاده از ضرب به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

۱- این جعبه چند پرتقال دارد؟

۲- این جعبه چند پاک‌کن دارد؟

۳- این جعبه چند بطری آب دارد؟

۴- این جعبه چند شکلات دارد؟

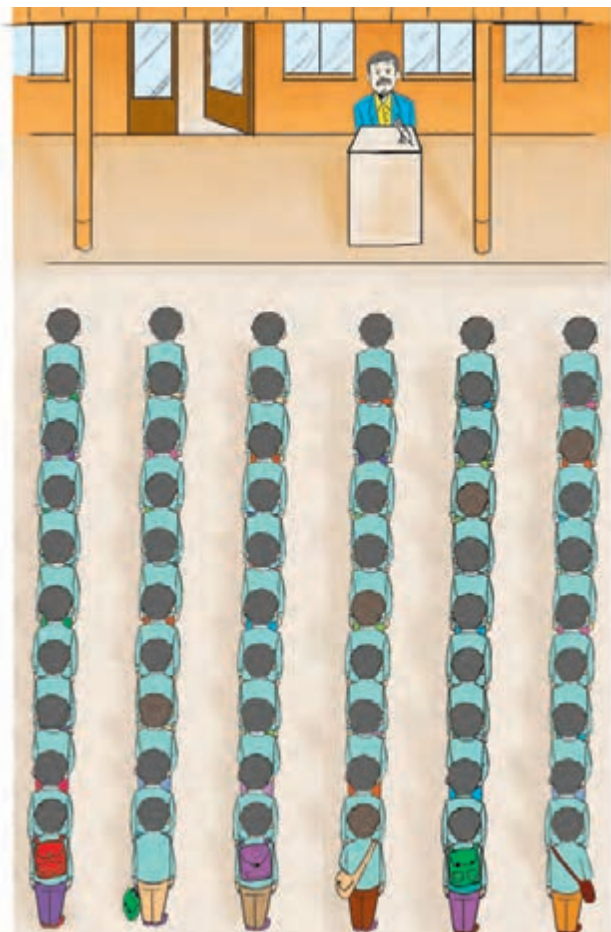

۵- این شانه تخم مرغ چند تخم مرغ دارد؟

با استفاده از ضرب به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

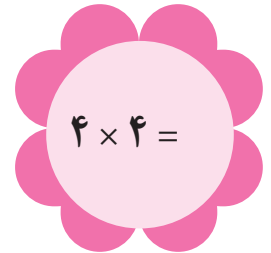
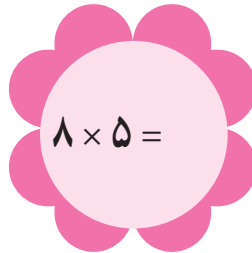
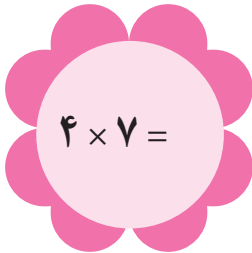
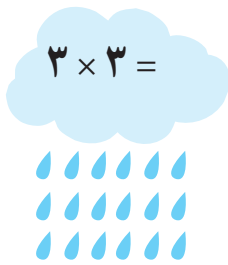
۱- تعداد دانش‌آموزان در صف مدرسه چند نفرند؟

۲- تعداد شرکت‌کنندگان در سالن اجتماعات چندتا است؟

ضرب‌های زیر را انجام دهید.

$6 \times 3 =$	$1 \times 9 =$	$5 \times 0 =$
$3 \times 6 =$	$9 \times 1 =$	$0 \times 5 =$
$9 \times 10 =$	$7 \times 10 =$	$10 \times 1 =$
$6 \times \dots = 60$	$8 \times \dots = 80$	$\dots \times 7 = 70$

– یک کشاورز محصول ذرت خود را در کیسه‌های 10 کیلوگرمی جمع‌آوری کرده است. اگر تعداد کیسه‌ها 8 عدد باشد. محصول امسال کشاورز چند کیلوگرم است؟

ضرب عددهای دو رقمی در دسته های ده تایی

آموزگار از مریم خواست تا تعداد برجسب های روی میز را حساب کند.
مریم گفت: ۳ برگه که روی هر برگه ۲۰ ستاره وجود دارد.

سپس این ضرب را نوشت $3 \times 20 = 60$
و گفت: ۶۰ ستاره داریم.

$$\dots \times \dots = \dots$$

$$\dots \times \dots = \dots$$

$$\dots \times \dots = \dots$$

$$\dots \times \dots = \dots$$

آقای امیری برای مغازه خود ۷ بسته ۵۰ تایی خودکار خرید او چند خودکار خریده است؟

هر توپ پارچه ۳۰ متر است. ۹ توپ پارچه چند متر است؟

ضرب عددهای دو رقمی در یک رقمی

آموزگار به پرپسا گفت: در یک بسته ۲۴ بطری شیر است.

در ۲ بسته چند بطری شیر وجود دارد؟

برای به دست آوردن پاسخ، آموزگار ضرب عدد ۲۴ در ۲ را در جدول نوشت و توضیح داد در ضرب اعداد دو رقمی در یک رقمی، ابتدا عدد دو رقمی را بالا و عدد یک رقمی را در زیر آن می‌نویسیم و حالا ابتدا ۲ را در ۴ یکی ضرب می‌کنیم که می‌شود ۸ و سپس ۲ را در ۲ ده‌تایی ضرب می‌کنیم که می‌شود ۴. پس در ۲ بسته ۴۸ بطری شیر وجود دارد.

ده‌تایی	یکی
۲	۴
×	۲
۴	۸

۲۴
×
۲
.....

ضرب‌های زیر را انجام دهید.

ده‌تایی	یکی
۱	۲
×	۳
.....	.....

۱۲
×
۳
.....

مانند نمونه حاصل هر ضرب را به دست آورید.

ده تایی	یکی
۱	۱
×	۶
۶	۶

$$\begin{array}{r} 11 \\ \times 6 \\ \hline 66 \end{array}$$

ده تایی	یکی
۴	۳
×	۲
.....	.....

$$\begin{array}{r} 43 \\ \times 2 \\ \hline \dots\dots \end{array}$$

ده تایی	یکی
۴	۰
×	۲
.....	.....

$$\begin{array}{r} \dots\dots \\ \times \dots\dots \\ \hline \dots\dots \end{array}$$

ده تایی	یکی
۳	۳
×	۳
.....	.....

$$\begin{array}{r} \dots\dots \\ \times \dots\dots \\ \hline \dots\dots \end{array}$$

ضرب‌های زیر را انجام دهید. سپس با ماشین حساب کنترل کنید که پاسخ‌ها درست است یا خیر؟

$$\begin{array}{r} 12 \\ \times 4 \\ \hline \dots\dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 32 \\ \times 3 \\ \hline \dots\dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 41 \\ \times 6 \\ \hline \dots\dots \end{array}$$

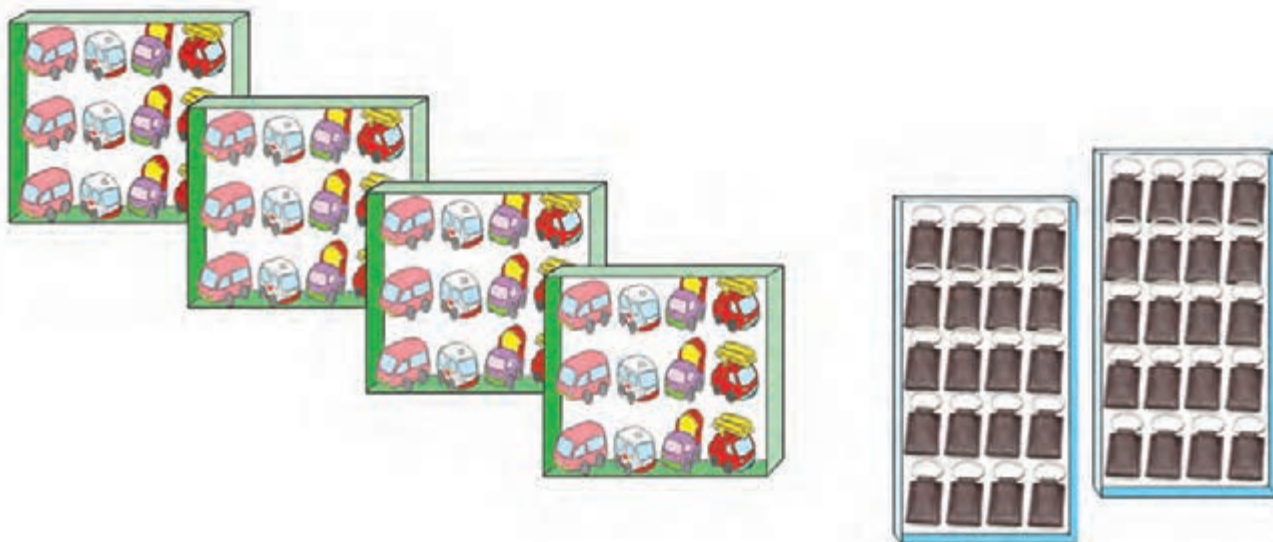
$$\begin{array}{r} 80 \\ \times 5 \\ \hline \dots\dots \end{array}$$

۱- مدرسه‌ی مریم ۳ کلاس پنجم دارد. هر کلاس ۲۳ دانش‌آموز دارد. مدرسه‌ی مریم چند دانش‌آموز کلاس پنجمی دارد؟

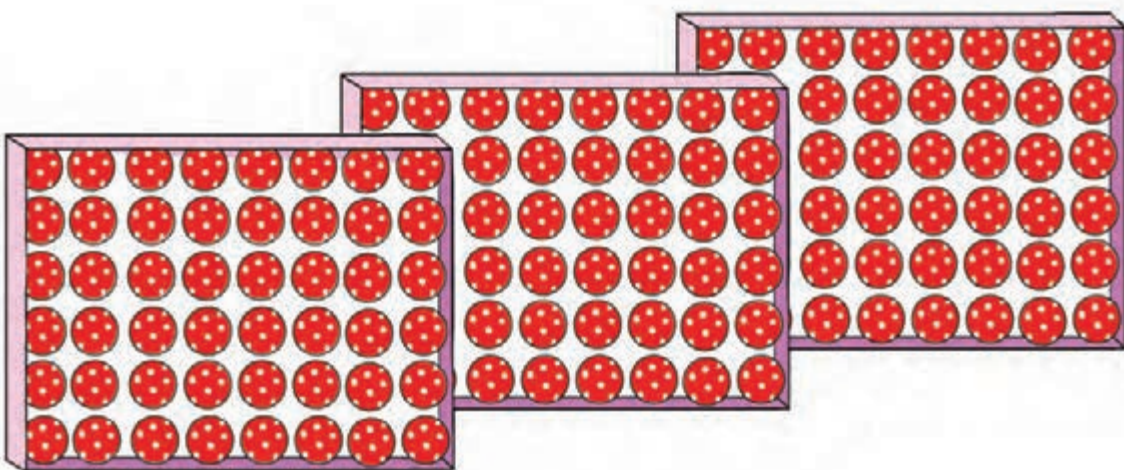
۲- در هر کارتن ۴۰ جعبه‌ی دستمال کاغذی است. در ۸ کارتن چند دستمال کاغذی وجود دارد؟

پدر ناصر یک مغازه اسباب بازی فروشی دارد. ناصر می خواهد تعداد اسباب بازی های مغازه را به دست بیاورد. شما هم به ناصر کمک کنید که تعداد هر کدام از اسباب بازی ها را به دست بیاورد.

.....

.....

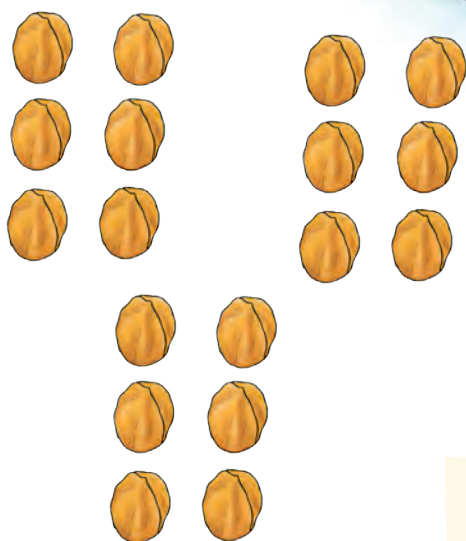
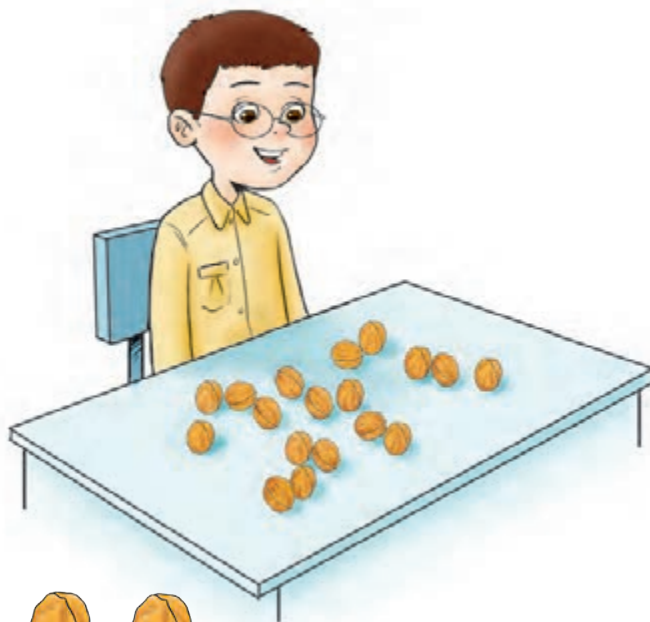

.....

جدول ضرب زیر را کامل کنید.

×	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹
۱									
۲									
۳									
۴									
۵									
۶									
۷									
۸									
۹									

باید جدول ضرب را حفظ باشیم و به خاطر داشته باشیم، چون همیشه به آن احتیاج داریم.

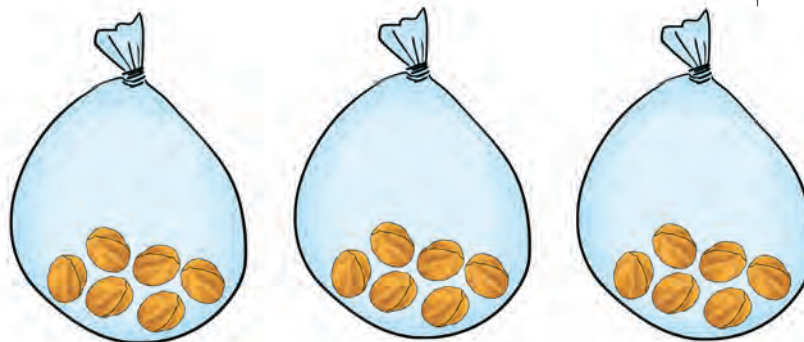

محسن ۱۸ گردو داشت. او می‌خواست که گردوها را به دسته‌های ۶ تایی قسمت کند، تا ببیند به چند کیسه نیاز دارد. محسن ابتدا با گردوها دسته‌های ۶ تایی درست کرد و گفت: با ۱۸ گردو ۳ دسته درست کردم.

یعنی:

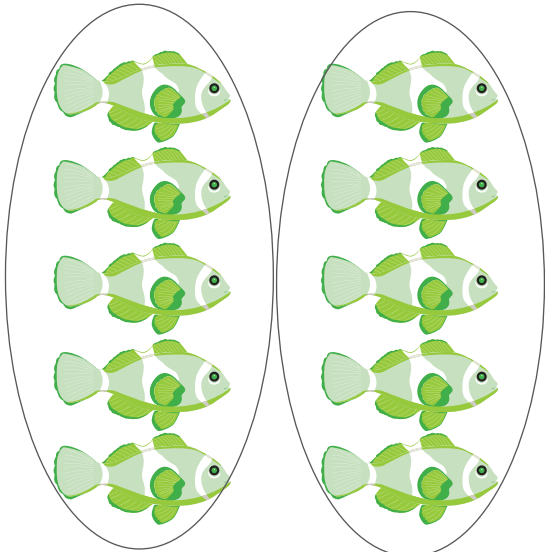
۱۸ گردو به ۳ دسته‌ی ۶ تایی تقسیم می‌شود.

پس: به ۳ کیسه نیاز دارم.

مانند نمونه دسته‌بندی کنید و در جاهای خالی عدد مناسب بگذارید.

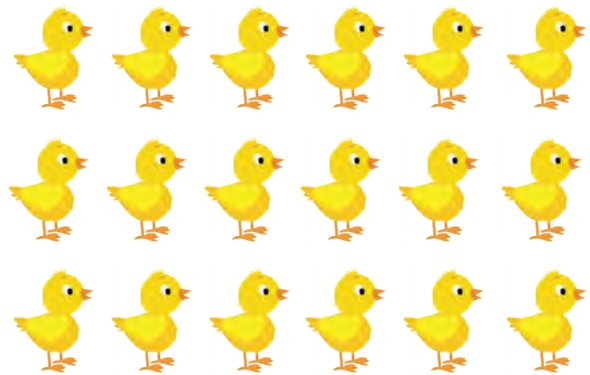
۱۰ به ۲ دسته‌ی ۵ تایی تقسیم می‌شود.

۲۴ به ..... دسته‌ی ۸ تایی تقسیم می‌شود.

۲۵ به ..... دسته‌ی ۵ تایی تقسیم می‌شود.

۱۸ به ..... دسته‌ی ۳ تایی تقسیم می‌شود.

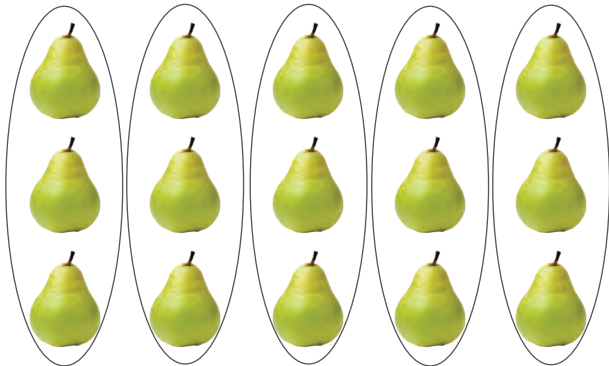
۱۵ به ..... دسته‌ی ۳ تایی تقسیم می‌شود.

۱۴ به ..... دسته‌ی ۲ تایی تقسیم می‌شود.

تعداد هر شکل را بشمارید، مانند نمونه دسته بندی کرده و در جاهای خالی عدد مناسب بگذارید.

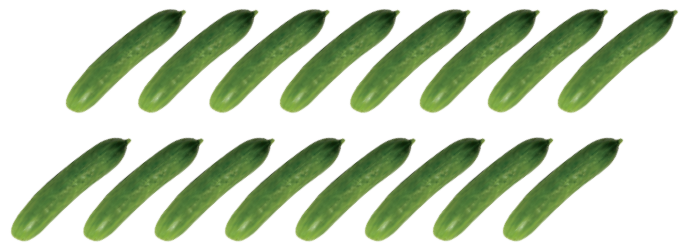
۱۵ گلابی به ۵ دسته ۳ تایی تقسیم می شود.

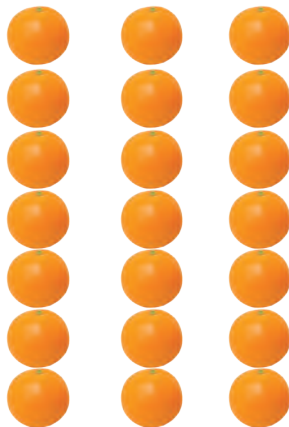
..... سیب به ..... دسته ۴ تایی تقسیم می شود.

..... گردو به ..... دسته ۵ تایی تقسیم می شود.

..... خیار به ..... دسته ۸ تایی تقسیم می شود.

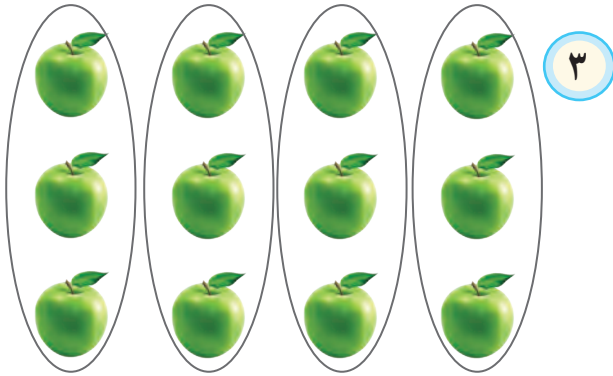

..... پرتقال به ..... دسته ۷ تایی تقسیم می شود.

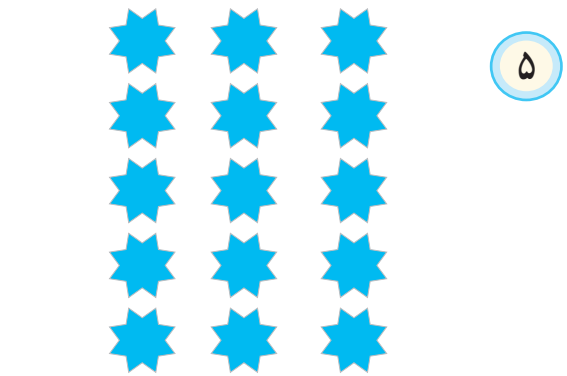

..... موز به ..... دسته ۶ تایی تقسیم می شود.

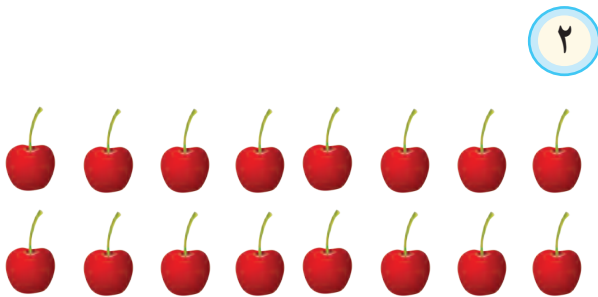
ابتدا تعداد هر شکل را بشمارید و با توجه به عدد کنار هر شکل مانند نمونه آن را دسته‌بندی و جاهای خالی را کامل کنید.

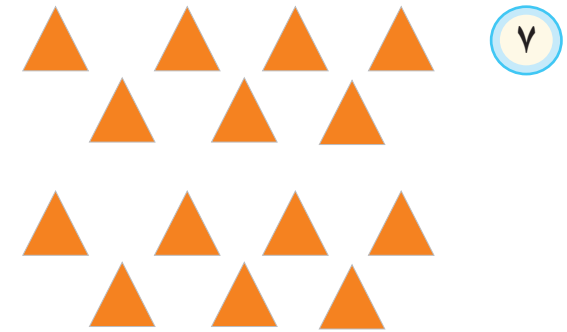
۱۲ به ۴ دسته‌ی ۳ تایی تقسیم می‌شود.

..... به ..... دسته‌ی ..... تایی تقسیم می‌شود.

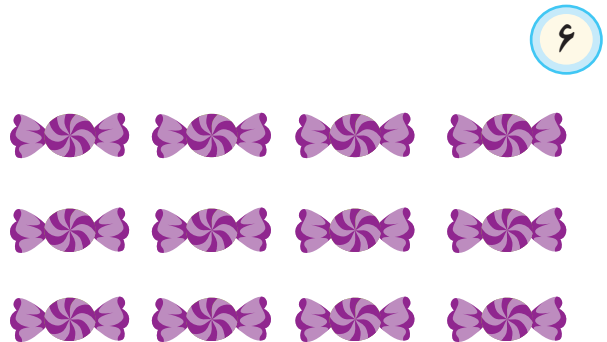
..... به ..... دسته‌ی ..... تایی تقسیم می‌شود.

..... به ..... دسته‌ی ..... تایی تقسیم می‌شود.

..... به ..... دسته‌ی ..... تایی تقسیم می‌شود.

..... به ..... دسته‌ی ..... تایی تقسیم می‌شود.

فرهنگ
نوشتن

۲۰۰۰۰ ، ۴۰۰۰۰ ، ۶۰۰۰۰ ، .....

توضیح دهید بین اعداد بالا چه رابطه ای وجود دارد؟

حالا شما عدد بعد را بنویسید : .....

تمرین

..... / ..... / .....

۱- از روی تقویم تاریخ ولادت امام رضا (ع) را بنویسید.

۲- جمعیت شهر گلپایگان حدود ۵۴,۷۶۲ نفر است.

این عدد را بخوانید و در جدول ارزش مکانی بنویسید و به سؤال های زیر پاسخ دهید.

هزار			صدگان		
صدگان	دهگان	یکان	صدگان	دهگان	یکان

- چه رقمی در کوچک ترین مرتبه قرار دارد؟ .....

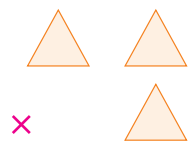
- رقم ۷ در چه مرتبه ای است؟ .....

- چه رقمی در بزرگ ترین مرتبه قرار گرفته است؟ .....

۳- اعداد لاین 0 تا 9 را روی محور زیر بنویسید.

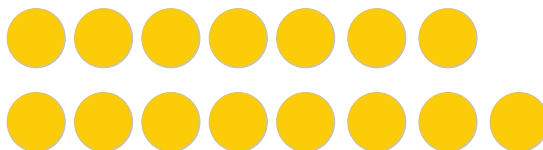
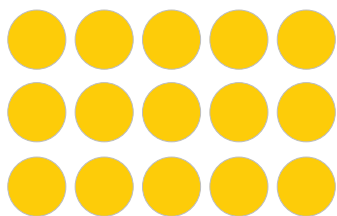

۴- از جعبه ی اعداد، عددهای داخل مثلث را انتخاب کنید و در جاهای خالی قرار دهید و ضرب را انجام دهید.

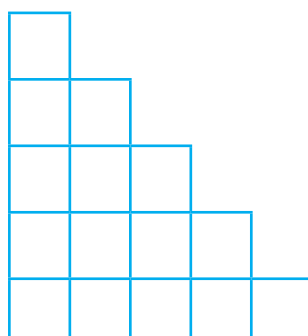

حَدَس
بزنید

– کدام شکل ۱۵ دکمه را به ۳ دسته‌ی مساوی تقسیم کرده است؟ علامت بزنید.

جدول و
سرگرمی

– حاصل ضرب 1×1

– شماره ماه دی

– حاصل جمع دو عدد 50° و 50°

– ۲ اسکناس 500° تومانی

– کوچک‌ترین عدد ۵ رقمی

اگر به جدول حل شده نگاه کنید متوجه ارزش صفر در هر ردیف می‌شوید.

فرهنگ
خواندن

خانم حمیدی برای جشن نامزدی دخترش 70° نفر مهمان دعوت کرده است. او به قنادی رفت و سفارش شیرینی خامه‌ای داد. آقای قناد ۳ جعبه شیرینی خامه‌ای به خانم حمیدی داد. خانم حمیدی شیرینی‌های یکی از جعبه‌ها را شمرد. در آن جعبه ۲۵ تا شیرینی بود.

به نظر شما این تعداد شیرینی برای مهمان‌ها کافی است؟

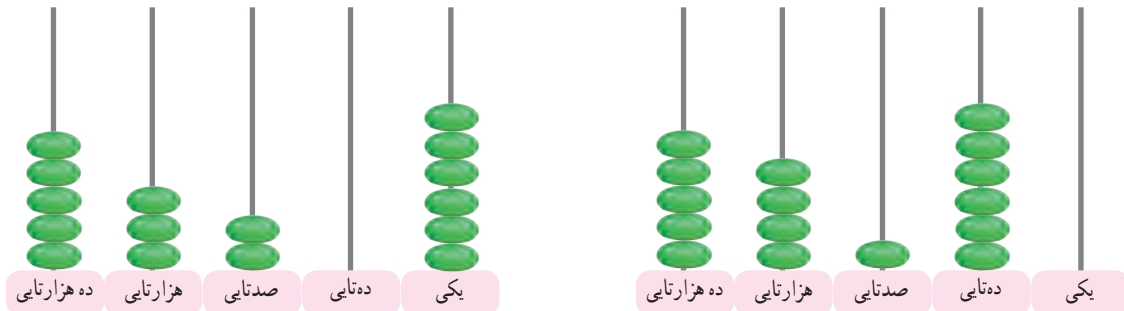
قیمت: ۳۸۰۰۰ ریال
تاریخ تولید: ۹۵/۷/۲۰
تاریخ انقضا: ۹۵/۸/۲۰

قیمت: ۸۹۰۰۰ ریال
تاریخ تولید: ۹۵/۸/۱۰
تاریخ انقضا: ۹۵/۸/۲۵

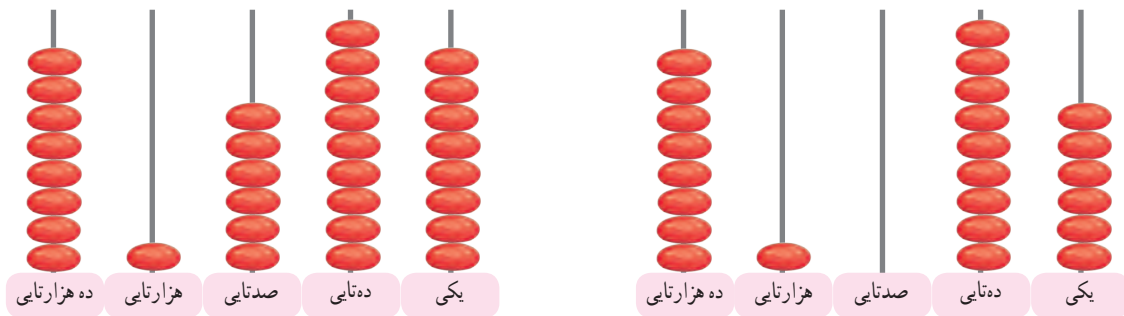
هنگام خرید به تاریخ تولید و انقضای کالاها توجه کنیم.

علامت مناسب ($<$ $=$ $>$) بگذارید.

۵۳۲۰۶ ○ ۵۴۱۶۰

..... ○ .....

هزارها	
۲۶	۰۰۷

هزارها	
۲۶	۷۰۰

هزارها	
۷۴	۵۹۲

هزارها	
۷۵	۴۲۹

اعداد را مقایسه کنید و علامت مناسب (<=>) بگذارید.

– پول قبض‌های زیر را مقایسه کنید و علامت مناسب را بنویسید.

رستوران پارسیان

تعداد	نام غذا
۵ تا	چلو قورمه سبزی

مبلغ قابل پرداخت: ۲۷۵۰۰۰ تومان

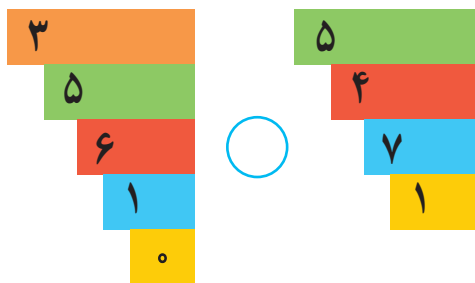
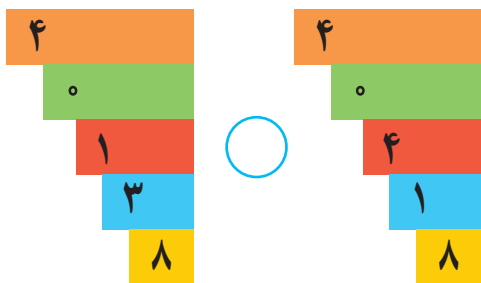
رستوران پارسیان

تعداد	نام غذا
۴ تا	چلو کباب

مبلغ قابل پرداخت: ۳۲۵۰۰۰ تومان

اعداد را مقایسه کنید و علامت مناسب (<=>) بگذارید.

۹۳۹۲۷ ○ ۴۷۰۸۱

۸۵۶۱ ○ ۸۴۹۳۰

۱۲۸۰۲ ○ ۱۲۸۰۲

۶۶۷۵۱ ○ ۶۶۸۵۱

مقدار پول های هر ردیف را بنویسید و علامت (<=>) بگذارید.

ریال ..... ○ ریال .....

ریال ..... ○ ریال .....

**مسئله
حل کنید**

۱- یک کارخانه در ماه دی ۶۲۰۰۰ بسته و در ماه بهمن ۶۷۰۰۰ بسته پودر ماشین لباسشویی تولید کرده است.
تولید این کارخانه در کدام ماه کمتر بوده است؟

۲- در یک کامیون ۲۶۵۷۰ کیلوگرم گندم و در کامیون دیگر ۳۲۱۵۰ کیلوگرم برنج است. کدام کامیون بار سنگین تری را می برد؟

**ریاضی و
زندگی**

با آموزگار خود به اتاق بهداشت بروید و با استفاده از ترازو خود را وزن کنید.
وزن شما ..... کیلوگرم است.
حالا از یکی از دوستان خود بخواهید که روی ترازو بایستد.
وزن او ..... کیلوگرم است.
چه کسی وزن کمتری دارد؟ .....

ارزش کدام پول بیشتر است؟

۲۵۰۰ ریال

۱۵۰۰۰ ریال

جاهای خالی را کامل کنید.

..... تومان

..... تومان

..... تومان

..... تومان

..... تومان

.....۲۰۰۰۰ تومان

جاهای خالی را کامل کنید.

..... تومان

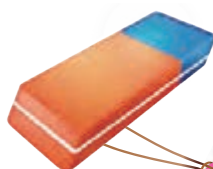
..... تومان

تمرین

– مقدار پولی که برای خرید هر جنس لازم است را جدا کنید.

۵۵۰۰ تومان

۲۵۰۰ تومان

– امیر ۶۵۰۰ تومان دارد. آیا او می‌تواند این ماشین حساب را بخرد؟

۱۰۰۰ تومان

– لیلا یک اسکناس ۵۰۰۰ تومانی و یک اسکناس ۱۰۰۰ تومانی دارد. آیا او با این مقدار پول می‌تواند این جنس را بخرد؟

۵۵۰۰ تومان

با پول‌هایی که آموزگار در اختیار شما می‌گذارد، مقادیر زیر را جدا کنید.

۶۰۰۰ تومان

۲۵۰۰ تومان

۴۰۰۰ تومان

۷۰۰۰ تومان

۱- علی برای خرید این بسته شکلات یک اسکناس ۵۰۰۰ تومانی و یک اسکناس ۲۰۰۰ تومانی پرداخت کرده است. او چه قدر پول به فروشنده داده است؟

۲- پدر هادی یک اسکناس ۱۰۰۰ تومانی و یک اسکناس ۲۰۰۰ تومانی به او داده است. هادی چند تومان پول دارد؟

با یک اسکناس ۵۰۰۰ تومانی و یک اسکناس ۱۰۰۰ تومانی چه چیزهایی می‌توانید بخرید؟ بنویسید.

.....
.....
.....

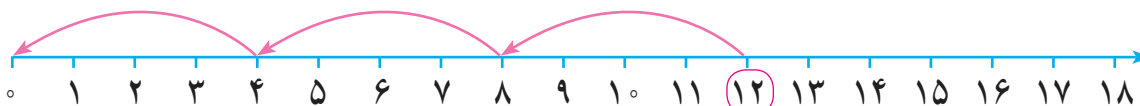

آموزگار می‌خواست ۱۲ گردو را به دسته‌های ۴ تایی تقسیم کند.

آموزگار گفت: ۱۲ گردو ۳ دسته‌ی ۴ تایی شد. سپس تقسیم را روی محور نشان داد.

و عبارت تقسیم آن را نوشت:

$$۱۲ \div ۴ = ۳$$

آموزگار گفت: این $\div$ علامت تقسیم است.

و آن را به این صورت خواند ۱۲ تقسیم بر ۴، می‌شود ۳

این بار آموزگار از علی خواست ۱۵ عدد گردو را به دسته‌های ۵ تایی تقسیم کند و روی محور نشان دهد و عبارت آن را بنویسد.
علی گردوها را دسته‌بندی کرد.

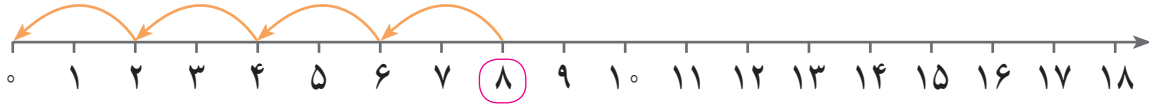

او تقسیم را روی محور نشان داد و عبارت تقسیم را نوشت.

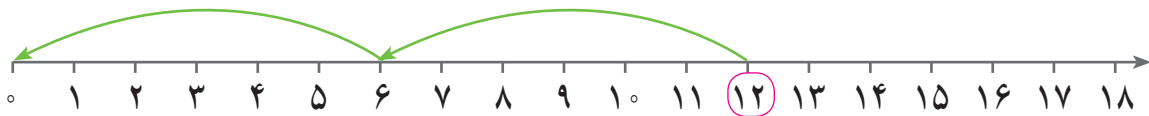

$$۱۵ \div ۵ = ۳$$

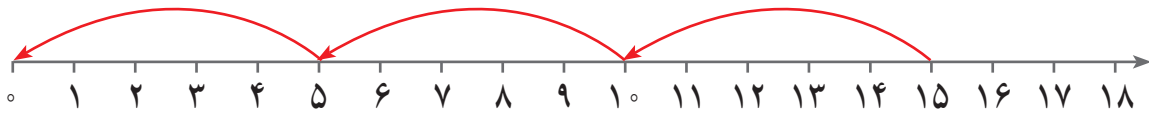
مانند نمونه برای هر محور یک تقسیم بنویسید.

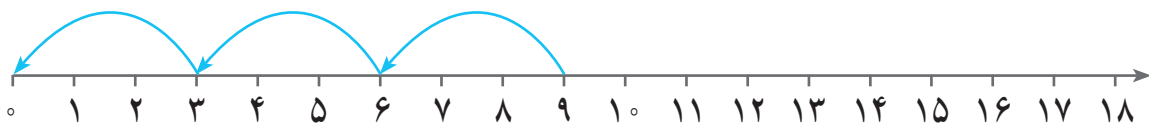
$$8 \div 2 = 4$$

$$12 \div \dots = \dots$$

$$\dots \div \dots = \dots$$

$$\dots \div \dots = \dots$$

مانند نمونه تعداد گردوها را بشمارید، به تعداد عدد داده شده، گردوها را دسته بندی کنید و تقسیم آن را بنویسید.

۴

$$8 \div 4 = 2$$

۲

$$10 \div 2 = \dots\dots\dots$$

۵

$$10 \div \dots\dots\dots = \dots\dots\dots$$

۳

$$\dots\dots\dots \div \dots\dots\dots = \dots\dots\dots$$

۶

$$\dots\dots\dots \div \dots\dots\dots = \dots\dots\dots$$

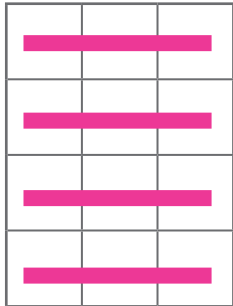
۴

$$\dots\dots\dots \div \dots\dots\dots = \dots\dots\dots$$

تمرین

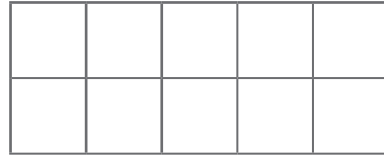
تعداد مربع‌ها را بشمارید و مانند نمونه بنویسید. آنگاه با توجه به عدد داده شده، هر شکل را دسته‌بندی کنید، و تقسیم آن را بنویسید.

۳

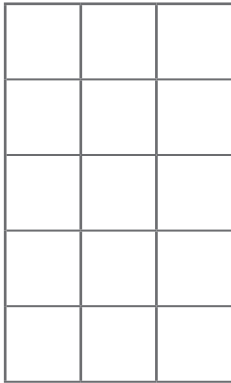
$$۱۲ \div ۳ = ۴$$

۲

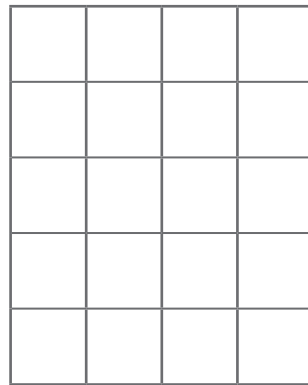
$$\dots \div \dots = \dots$$

۵

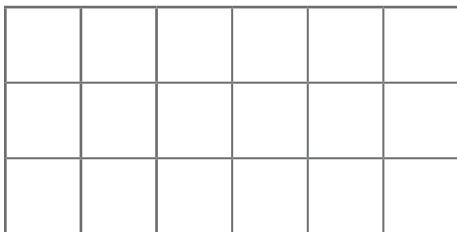
$$\dots \div \dots = \dots$$

۴

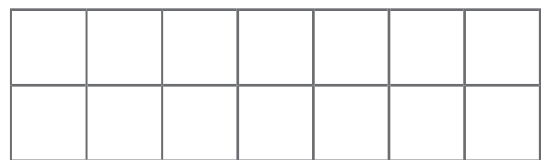
$$\dots \div \dots = \dots$$

۶

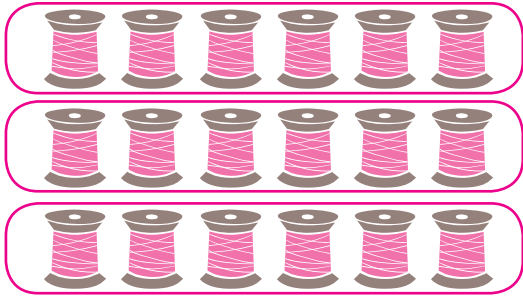
$$\dots \div \dots = \dots$$

۷

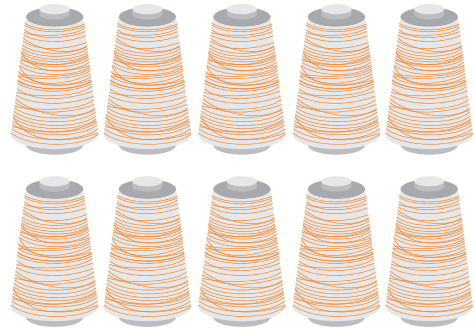

$$\dots \div \dots = \dots$$

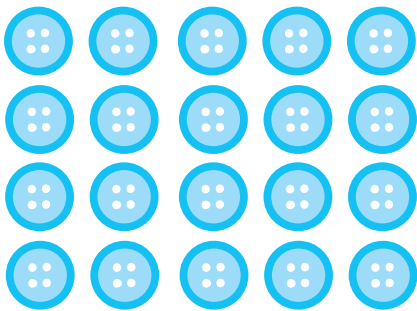
شکل‌ها را بشمارید، مانند نمونه دسته‌بندی کنید و تقسیم آن را بنویسید.

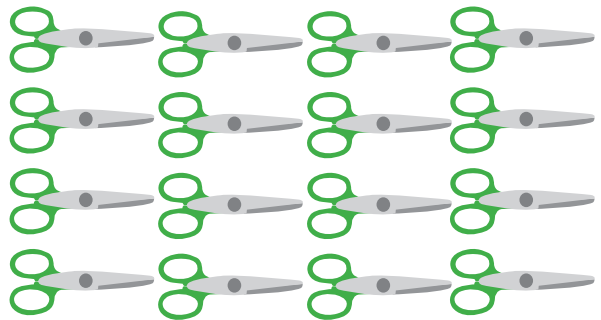
$$18 \div 6 = 3$$

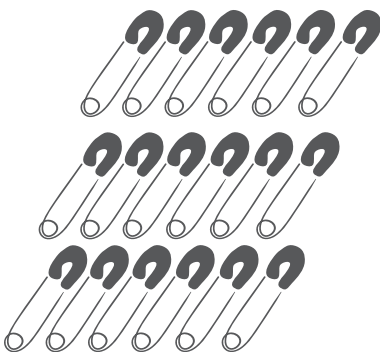
$$10 \div 2 = \dots\dots\dots$$

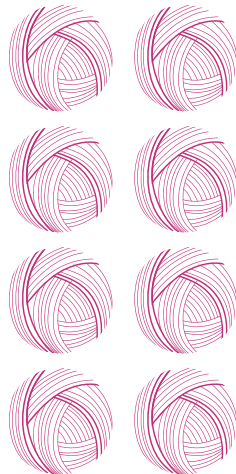
$$\dots\dots\dots \div \dots\dots\dots = \dots\dots\dots$$

$$\dots\dots\dots \div \dots\dots\dots = \dots\dots\dots$$

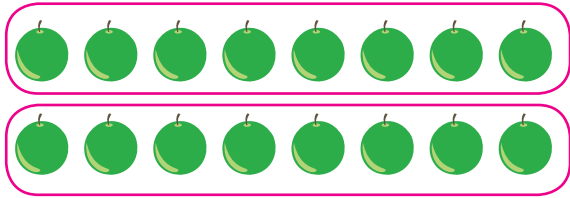

$$\dots\dots\dots \div \dots\dots\dots = \dots\dots\dots$$

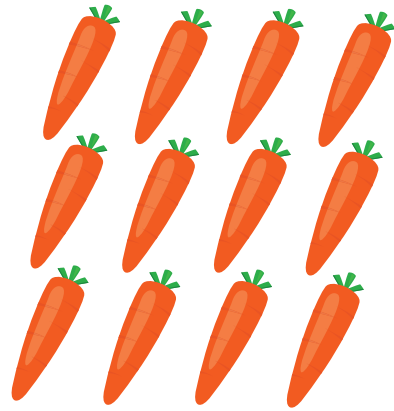

$$\dots\dots\dots \div \dots\dots\dots = \dots\dots\dots$$

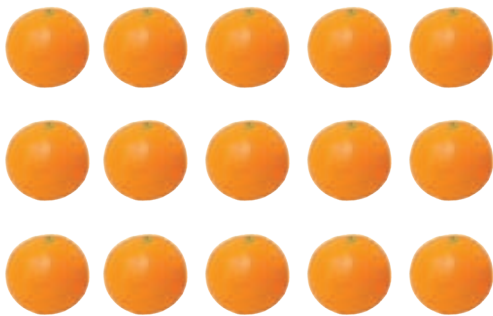
مانند نمونه شکل های زیر را دسته بندی کنید و برای هر شکل یک تقسیم بنویسید.

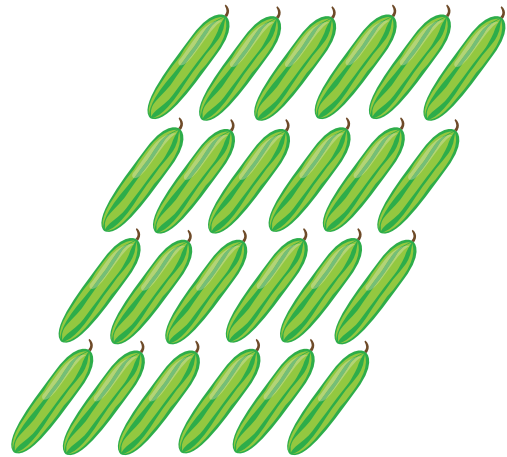
$$16 \div 8 = 2$$

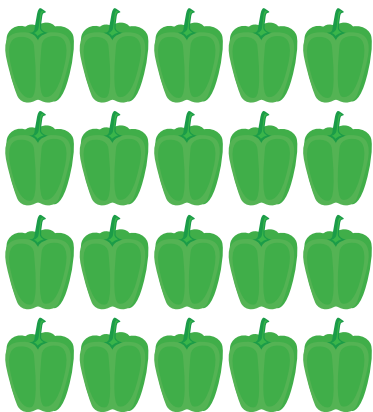
$$12 \div \dots = \dots$$

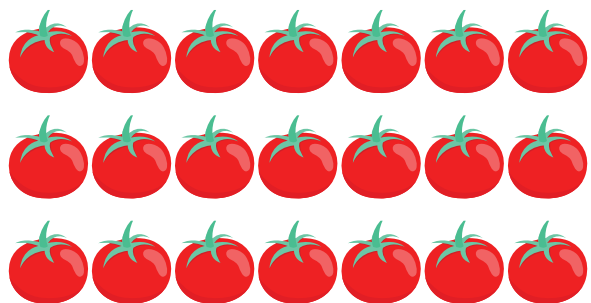
$$\dots \div \dots = \dots$$

$$\dots \div \dots = \dots$$

$$\dots \div \dots = \dots$$

$$\dots \div \dots = \dots$$

آموزگار از دانش‌آموزان خواست تا به تاریخ روی هریک از اجناس توجه کنند. سپس تاریخ روی پاکت شیر را نشان داد و گفت: این شیر یک تاریخ تولید و یک تاریخ مصرف یا انقضاء دارد.

تاریخ مصرف یعنی ما تا پایان روز نوشته شده می‌توانیم از آن استفاده کنیم.

تاریخ تولید: ۹۵/۲/۲۰
تاریخ مصرف: ۹۵/۲/۲۵

تاریخ تولید: ۹۵/۸/۱۰
تاریخ انقضاء: ۹۵/۸/۲۵

تاریخ تولید: ۹۵/۳/۱۲
تاریخ انقضاء: ۹۵/۱۰/۱۲

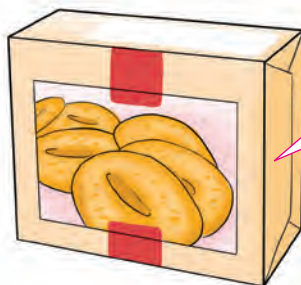
کامل کنید

تاریخ تولید: ۹۵/۲/۱۵
تاریخ مصرف: ۹۵/۲/۲۰

..... تاریخ تولید:

..... تاریخ مصرف:

تاریخ تولید: ۹۵/۱۰/۱۲
تاریخ انقضاء: ۹۶/۱۰/۲۵

..... تاریخ تولید:

..... تاریخ انقضاء:

تمرین

– تاریخ تولید و مصرف هر کالا را بنویسید.

..... : تاریخ تولید

..... : تاریخ انقضاء

..... : تاریخ تولید

..... : تاریخ انقضاء

..... : تاریخ تولید

..... : تاریخ انقضاء

..... : تاریخ تولید

..... : تاریخ انقضاء

به فروشگاه نزدیک منزل خود رفته و تاریخ تولید و تاریخ انقضاء (مصرف) هریک از کالاهای زیر را بنویسید.

نام کالا	تاریخ تولید	تاریخ انقضاء (مصرف)
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....

آیا می‌توانید از این پنیر استفاده کنید؟ چرا؟

۱- حاصل جمع های زیر را به دست آورید.

$$\begin{array}{r} 554 \\ + 141 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 467 \\ + 260 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 356 \\ + 29 \\ \hline \end{array}$$

۲- اعداد را زیر هم نوشته و با هم جمع کنید. درستی پاسخ ها را با ماشین حساب امتحان کنید.

۱- یک فروشگاه ۱۵۶ جعبه کفش زنانه و ۱۸۳ جعبه کفش مردانه دارد. این فروشگاه چند جعبه کفش دارد؟

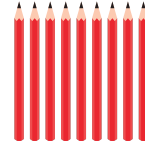
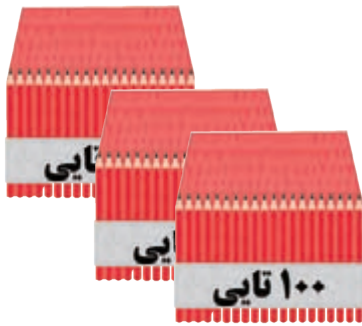

۲- قیمت جنس های زیر را حساب کنید.

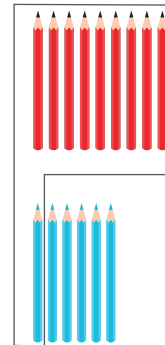
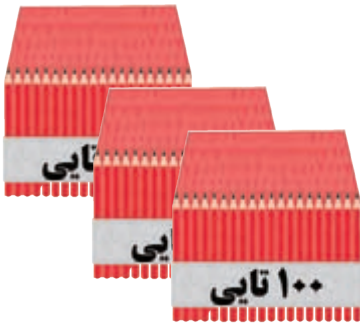
..... تومان

جمع اعداد سه رقمی با انتقال

آموزگار از پارسا خواست تا تعداد همه ی مدادهای قرمز و آبی را بگوید.

پارسا جمع مدادها را روی شکل این گونه نشان داد. او با مدادهای یکی، یک بسته ده تایی و با مدادهای ده تایی هم یک بسته صدتایی ساخت. و با توجه به شکل گفت: مجموع مدادها ۴۲۵ می شود.

صدتایی	ده تایی	یکی
۱	۱	۹
۳	۷	۶
+	۴	۶
۴	۲	۵

سپس تعداد مدادهای قرمز و آبی را در جدول گذاشت و آن ها را جمع کرد.

$$\begin{array}{r}
 \overset{\textcircled{1}}{3} \overset{\textcircled{1}}{7} 9 \\
 + 46 \\
 \hline
 425
 \end{array}$$

پارسا جمع مدادها را بدون جدول هم این گونه انجام داد. و گفت: مجموع مدادها ۴۲۵ می شود.

مانند نمونه حاصل جمع های زیر را به دست آورید.

صدتایی	دهتایی	یکی
۱	۱	
۲	۵	۸
+	۷	۶
۳	۳	۴

	دهتایی	یکی
	۶	۳
+	۴	۹
.....	.....	.....

صدتایی	دهتایی	یکی	
۲	۸	۹	۲۸۹
+	۳	۵	+ ۱۳۵
.....	.....	.....	.....

صدتایی	دهتایی	یکی	
۷	۶	۶	۷۶۶
+	۵	۸	+ ۵۸
.....	.....	.....	.....

صدتایی	دهتایی	یکی	
۳	۷	۴	.....
+	۳	۶	+ .....
.....	.....	.....	.....

صدتایی	دهتایی	یکی	
۴	۷	۵	.....
+	۲	۵	+ .....
.....	.....	.....	.....

– حاصل جمع‌ها را به دست آورید.

$$\begin{array}{r} 132 \\ + 98 \\ \hline \dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 729 \\ + 187 \\ \hline \dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 289 \\ + 135 \\ \hline \dots \end{array}$$

– اعداد را زیر هم نوشته و حاصل را به دست آورید.

$$215, 86$$

$$642, 199$$

$$565, 796$$

با ماشین حساب درست بودن حاصل جمع‌ها را امتحان کنید.

مسئله حل کنید

۱- در یک کارخانه تولید لامپ کارگرها روز اول ۱۳۵ لامپ و روز دوم ۲۸۶ لامپ را بسته‌بندی کردند. تعداد لامپ‌های بسته‌بندی شده چقدر است؟

ریاضی و زندگی

بهرام برای صبحانه‌اش کره و پنیر خریده است. او چقدر باید به فروشنده بپردازد؟

اکبر آقا معمار است به او کمک کنید تا مصرف دو روز کاشی‌های خود را به دست آورد.

تعداد مواد مصرف شده	زمان
۲۸۴ کاشی	روز اول
۲۵۶ کاشی	روز دوم

ساخت
مسئله (۱)

اعداد را در جای مناسب خود قرار دهید و مسئله بسازید.

۱- نازنین تومان پول داشت. پدرش به او تومان داد. حالا نازنین چند تومان پول دارد؟

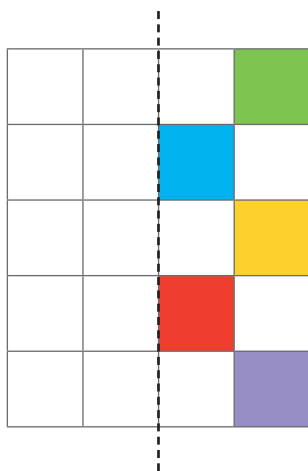
$$600 + 350 =$$

۲- اگر در هر کیسه کیلوگرم پیاز باشد. کیسه پیاز چند کیلوگرم است؟

$$4 \times 10 =$$

تقارن

با توجه به خط تقارن نیمه‌ی دیگر شکل را کامل کنید.

با توجه به هر شکل جدول آن را کامل کنید.

نام شکل : .....

نام شکل : .....

نام شکل : .....

تعداد پاره خط : .....

تعداد پاره خط : .....

تعداد پاره خط : .....

تعداد ضلع : .....

تعداد ضلع : .....

تعداد ضلع : .....

در این مربع :

اندازه ی هر یک از ضلع های دیگر چند سانتی متر است؟

چرا؟ .....

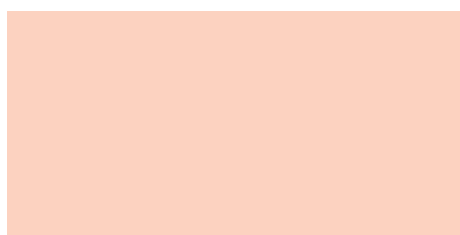

۴ سانتی متر

در این مستطیل :

اندازه ی ضلع های نوشته نشده را بنویسید.

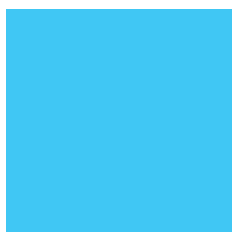
با توجه به اندازه هایی که نوشتید چه نتیجه ای می گیرید؟

۳ سانتی متر

۶ سانتی متر

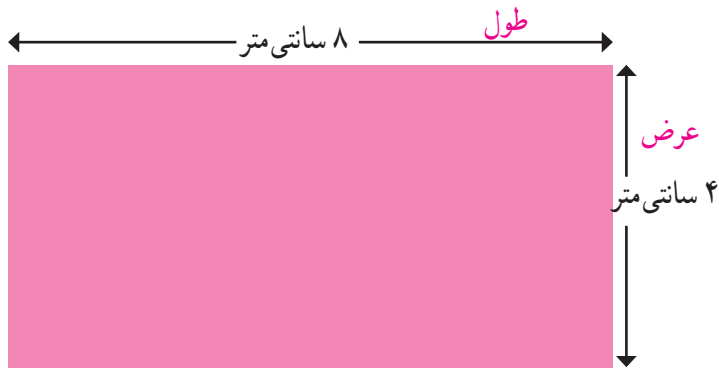
در هر شکل ضلع ها را اندازه گرفته و بنویسید.

آموزگار در روی تابلو یک مستطیل کشید. و به رضا گفت: به این مستطیل نگاه کنید.

به ضلع بلندتر مستطیل **طول** و به ضلع کوتاه تر **عرض** می گویند.

یعنی طول این مستطیل ..... سانتی متر و عرض آن ..... سانتی متر است. سپس از رضا خواست طول و عرض نوشته نشده مستطیل را بنویسد.

آموزگار گفت:

هر مستطیل دارای **دو** طول و **دو** عرض می باشد.

مانند نمونه طول و عرض مستطیل های زیر را با خط کش اندازه گرفته و بنویسید.

.....

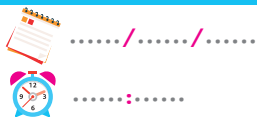
طول ۹ سانتی متر

.....

.....

.....

.....

رضا در اینترنت جستجو کرد و آمار جمعیت شهرهای زیر را پیدا کرد.

رضا با خود فکر کرد شهر ..... پرجمعیت ترین و شهر ..... کم جمعیت ترین شهرها در این جدول است.

نام شهر	تعداد جمعیت به نفر
دماوند	۳۷۳۱۵
بندر ترکمن	۴۸۷۳۶
شوش	۷۹۱۶۱
خمین	۷۰۰۵۳
تنکابن	۴۵۳۳۸

۱- مینو پول داشت.

علی هم پول داشت.

صورت حساب ۹۵/۹/۱۷	
بیسکویت	۴۰۰۰۰ ریال
شیر	۱۷۰۰۰ ریال
	۶۷۰۰۰ ریال

دیروز آن ها از فروشگاه خرید کردند.
این صورت حساب خرید یکی از آن ها است.
به نظر شما این صورت حساب چه کسی است؟

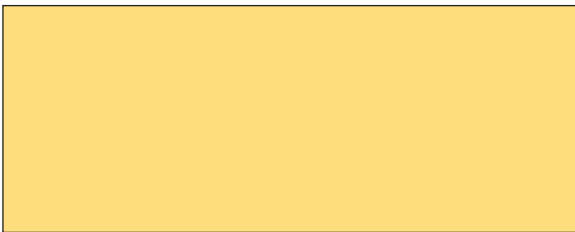
_____				
_____				

۲- برای شکل زیر یک تقسیم بنویسید.

مرور فصل

۳- در یک فروشگاه ۳۷۶ شیشه مربای هویج و ۸۹ شیشه‌ی مربای آلبالو وجود دارد. تعداد شیشه‌های مربای این فروشگاه چقدر است؟

۴- تاریخ تولید و انقضای قوطی رب گوجه‌فرنگی و ماکارونی را که در خانه دارید بخوانید و بنویسید.

در شکل زیر کدام یک از اضلاع طول است؟ چرا؟

کامل کنید.

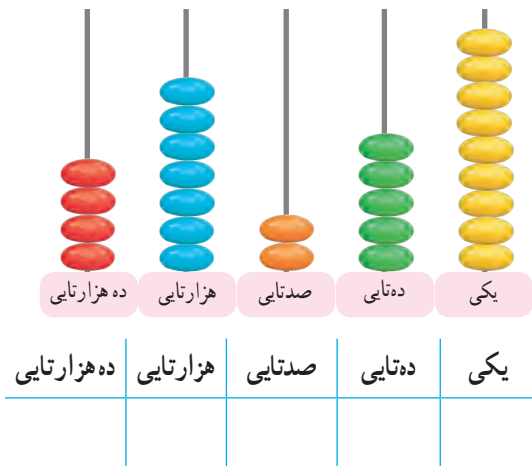
سارا سرما خورده بود. مادرش او را نزد پزشک برد. پزشک برای او دارو نوشت. داروهای سارا ۱۵ عدد قرص و یک آمپول بود. بر روی بسته قرص نوشته شده بود: روزی ۳ عدد. سارا باید این قرص‌ها را چند روز بخورد تا حالش خوب شود؟ .....

برای تهیه ی پرده باید طول و عرض پنجره ها را اندازه گیری کنیم.

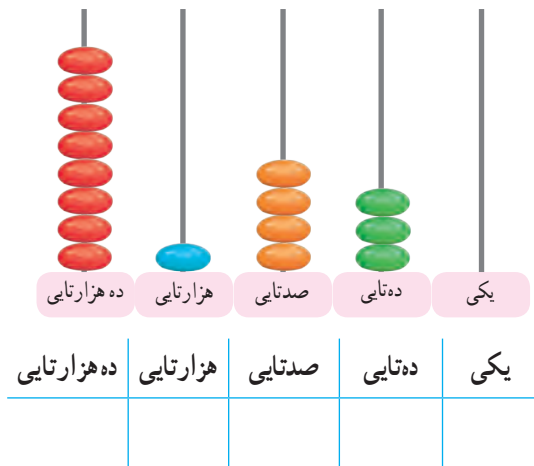

عدد هر چرتکه را در جدول ارزش مکانی بنویسید و آن را از جدول خارج کنید.

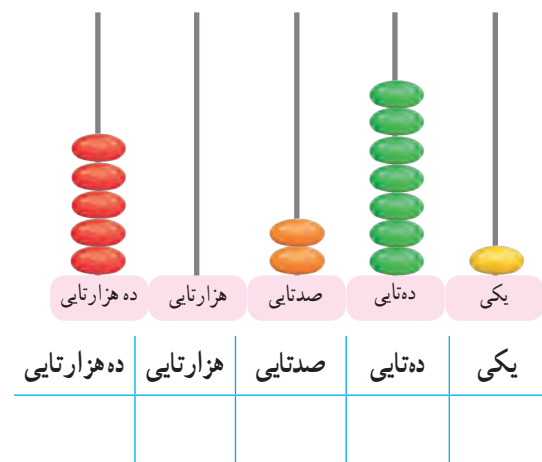
به رقم : .....

به حروف : .....

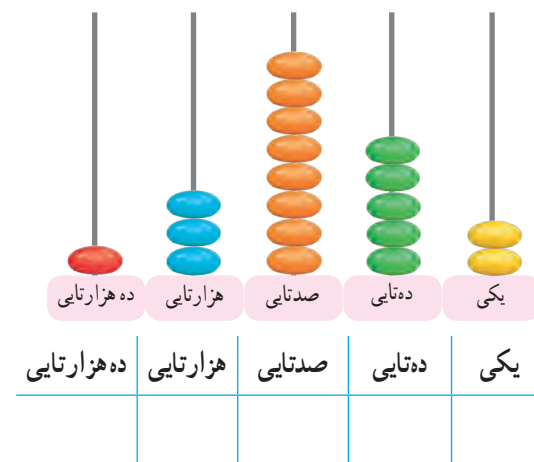
به رقم : .....

به حروف : .....

به رقم : .....

به حروف : .....

به رقم : .....

به حروف : .....

جاهای خالی را کامل کنید.

هزارها					
صدگان	دهگان	یکان	صدگان	دهگان	یکان
	۳	۵	۴	۲	۶

..... دهگان

..... دهگان هزار

..... یکان

..... به رقم :

..... به حروف :

هزارها					
صدگان	دهگان	یکان	صدگان	دهگان	یکان
	۸	۰	۹	۱	۷

..... دهگان

..... یکان هزار

..... صدگان

..... به رقم :

..... به حروف :

عدد هر جدول را بخوانید و به رقم و حروف بنویسید.

هزارها	
۲۷	۵۴۰

..... به رقم :

..... به حروف :

هزارها	
۴۶	۱۹۳

..... به رقم :

..... به حروف :

هر عدد را در جدول قرار داده و به حروف بنویسید.

هزارها	

..... ۱۲۰۴۶ ..... به رقم :

..... به حروف :

هزارها	

..... ۴۱۸۳۷ ..... به رقم :

..... به حروف :

مانند نمونه، هر عدد را در جدول قرار دهید و به رقم بنویسید.

هزارها	
۴۷	۲۵۱

چهل و هفت هزار و دو بیست و پنجاه و یک

۴۷/۲۵۱

هزارها	

بیست و شش هزار و دو بیست

.....

هزارها	

نود و هشت هزار و چهارصد و سیزده

.....

هزارها	

شصت و سه هزار و هفتاد و پنج

.....

ارزش مکانی رقم‌های خواسته شده را بنویسید.

۳	۲	۶	۹	۵
.....				

۸	۶	۷	۱	۲
.....				

۶	۵	۴	۱	۰
.....				

مانند نمونه به جای هر حرف، عدد داده شده را پیدا کنید و به حروف بنویسید.

د	ا	س	ت	ی	ر	ن	آ	ه	م
۶	۷	۱	۰	۲	۵	۸	۴	۹	۳

ستاره

۹۵۷۰۱

ماه

.....

دریا

.....

آسمان

.....

به حروف: نود و پنج هزار و هفتصد و یک

..... به حروف:

..... به حروف:

..... به حروف:

با رقم‌های ۹، ۵، ۶، ۱ و ۰ دو عدد ۵ رقمی بسازید:

.....

.....

کامل کنید.

جدول و سرگرمی

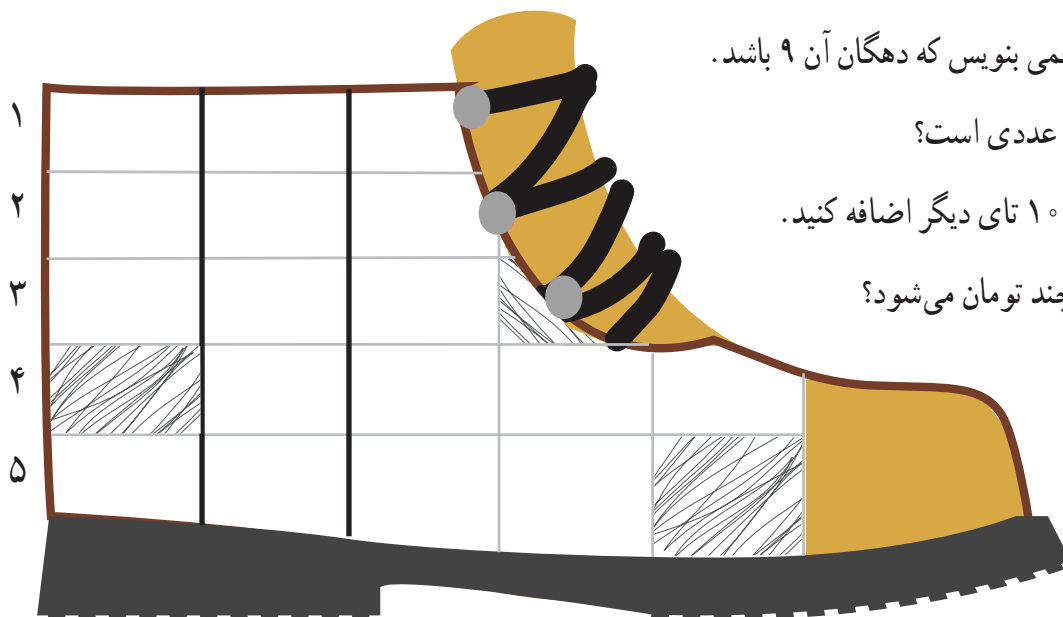
۱- بزرگ ترین عدد ۳ رقمی

۲- یک عدد سه رقمی بنویس که دهگان آن ۹ باشد.

۳- بعد از ۴۸۹ چه عددی است؟

۴- به ۸۰۰۰ تا، ۱۰۰۰۰ تای دیگر اضافه کنید.

۵- ۱۹۰۰۰ ریال چند تومان می شود؟

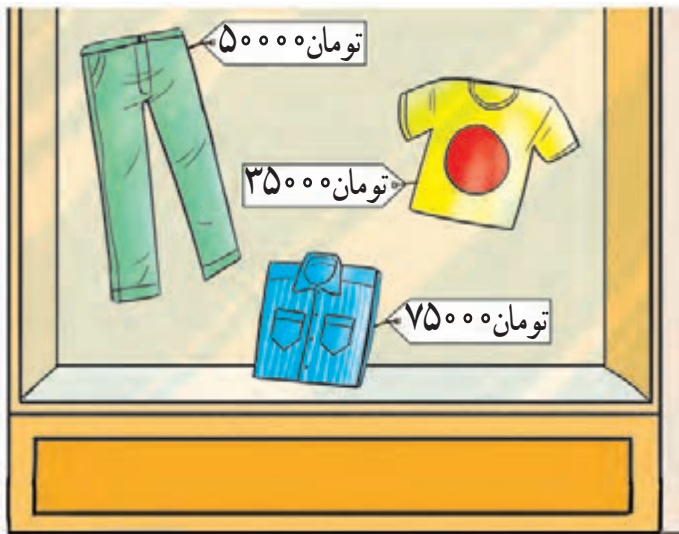
رمز جدول ما بزرگ ترین عدد پنج رقمی است. آن را در جدول پیدا کنید و رنگ بزنید.

۱- از فیش‌های خرید خانواده یک مورد را انتخاب کرده و قیمت آن را در جدول قرار دهید و به حروف بنویسید.

هزارها	

به حروف: .....

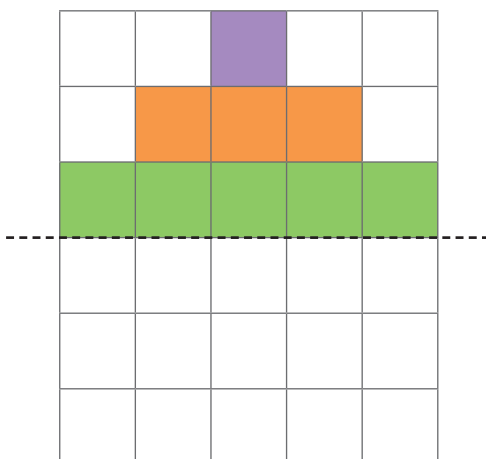
۲- از ویتترین مغازه‌ی روبه‌روی یک لباس‌را به سلیقه‌ی خود انتخاب کنید و قیمت آن را در جدول قرار داده و به حروف بنویسید.

هزارها	

به حروف: .....

با توجه به خط تقارن نیمه‌ی دیگر شکل را کامل کنید.

زمانی را که هر ساعت نشان می دهد بنویسید.

..... : .....

ساعت ..... و ..... دقیقه است.

..... : .....

ساعت ..... و ..... دقیقه است.

..... : .....

ساعت ..... و ..... دقیقه است.

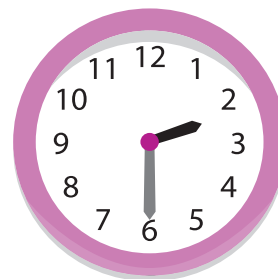
..... : .....

ساعت ..... و ..... دقیقه است.

زمانی را که هر یک از ساعت های زیر نشان می دهد با استفاده از «ربع» و «نیم» بنویسید.

ساعت ..... است.

ساعت ..... است.

– با توجه به زمان هر ساعت جمله‌ها را کامل کنید.

زرگس به همراه خانواده‌اش ساعت ..... از منزل خارج شدند.

آن‌ها ساعت ..... به نمایشگاه کتاب رسیدند.

بعد از خرید کتاب ساعت ..... از ایستگاه نقاشی دیدن کردند.

آن‌ها ساعت ..... برای صرف نهار به رستوران رفتند.

مانند نمونه، زمانی را که برای انجام هر فعالیت مناسب است علامت بزنید.

زمانی را که هر یک از ساعت های زیر نشان می دهد بنویسید.

زمان ورود به باشگاه: .....

زمان ورزش کردن: .....

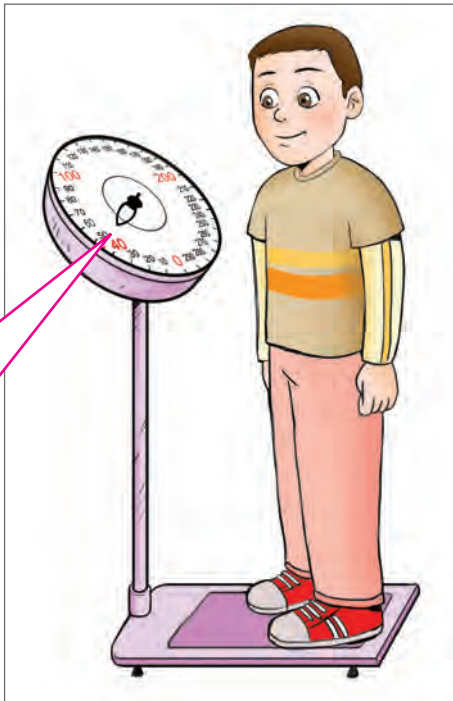

زمان خروج از باشگاه: .....

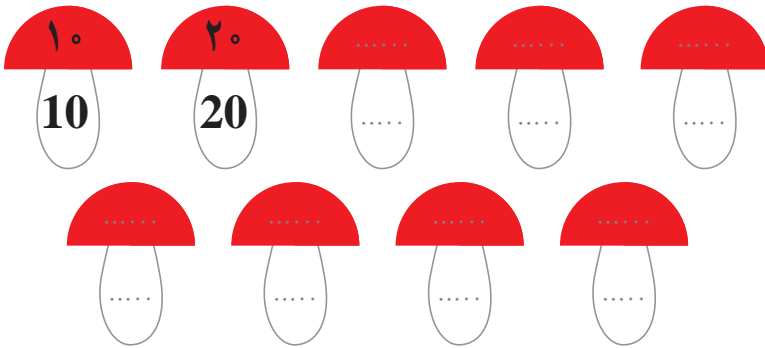

– فعالیت های یک روز تعطیل خود را از صبح تا ظهر با زمان آن بنویسید. (۳ فعالیت)

روز	تاریخ ..... / ..... / .....
ساعت	فعالیت

به عدد‌های نوشته‌شده روی ترازو توجه کنید.

اعداد زیر را بخوانید و به لاتین بنویسید.

مانند نمونه از 10 تا 20 را به لاتین بنویسید.

10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
10										

از 25 تا 35 را به لاتین بنویسید.

25.....

اعداد روی خط کش را کامل کنید.

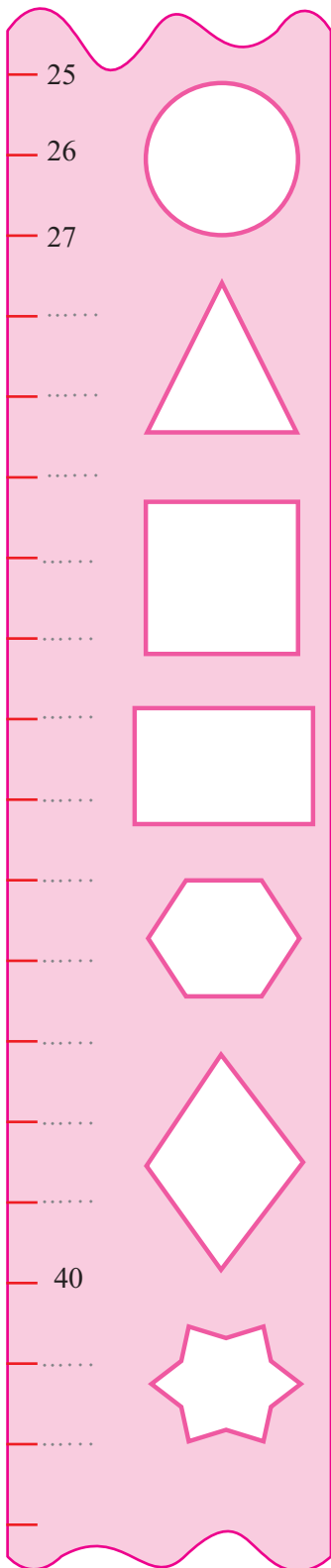
اندازه ی طول کتاب ریاضی خود را به لاتین بنویسید.

حاصل جمع $۹۰ + ۵$ را به لاتین بنویسید.

تعداد صفحه های کتاب دینی خود را به لاتین بنویسید.

سن خود را به لاتین بنویسید.

حاصل تفریق $۸۰ - ۳۰$ را به لاتین بنویسید.

اعداد هر ردیف را بخوانید و مانند نمونه جدول را کامل کنید.

8	هشت
25	بیست و پنج
76	
	چهار
98	
	سی

شماره‌ی کفش و شلوار خود و اعضای خانواده‌ی خود را به لاتین در جدول زیر بنویسید.

شماره شلوار	شماره کفش	نام
		.....
		.....
		.....
		.....
		.....

– با گذاشتن شماره، مسئله‌های به هم ریخته را مرتب کنید.

او چند مداد به دوستانش داده است.

اگر در هر جعبه ۶ مداد باشد.

صبا به ۵ تا از دوستانش یک جعبه مداد داد.

کتاب داستانی ۱۷۳ صفحه دارد.

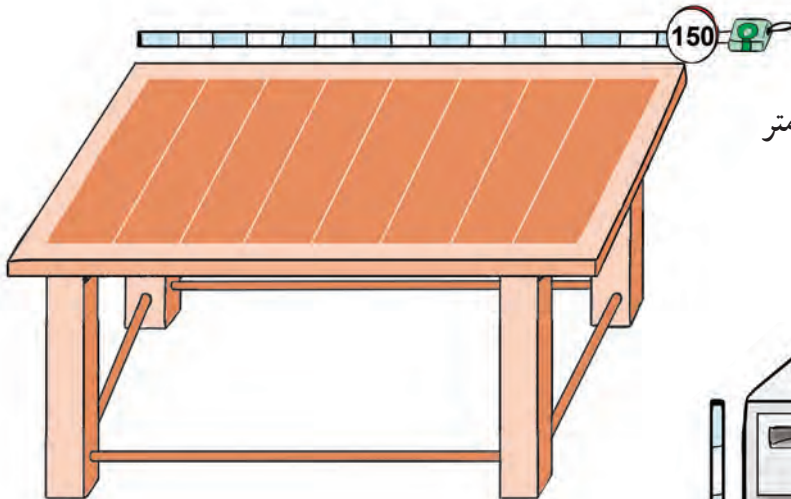
چند صفحه از کتاب را نخوانده است؟

محمد در این هفته ۶۵ صفحه آن را خوانده است.

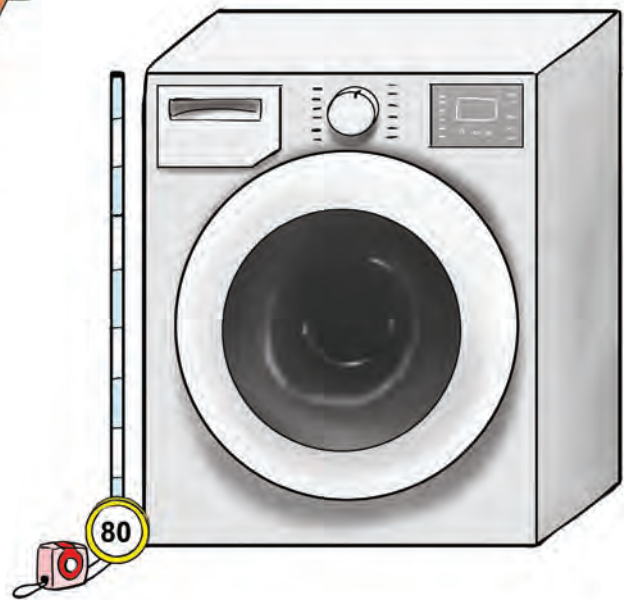

۱- یک متر چند سانتی متر است؟

۲- اندازه‌ی طول اشیاء داده شده را بنویسید.

..... سانتی متر

..... سانتی متر

۳- با استفاده از متر عرض تخته‌ی کلاس، عرض کمد کلاس و طول نیمکت خود را بنویسید.

.....

.....

.....

۴- به نظر شما کدام یک از اندازه‌های زیر به طول یک پارچ نزدیک تر است؟

۴۰ سانتی متر

۲۰ سانتی متر

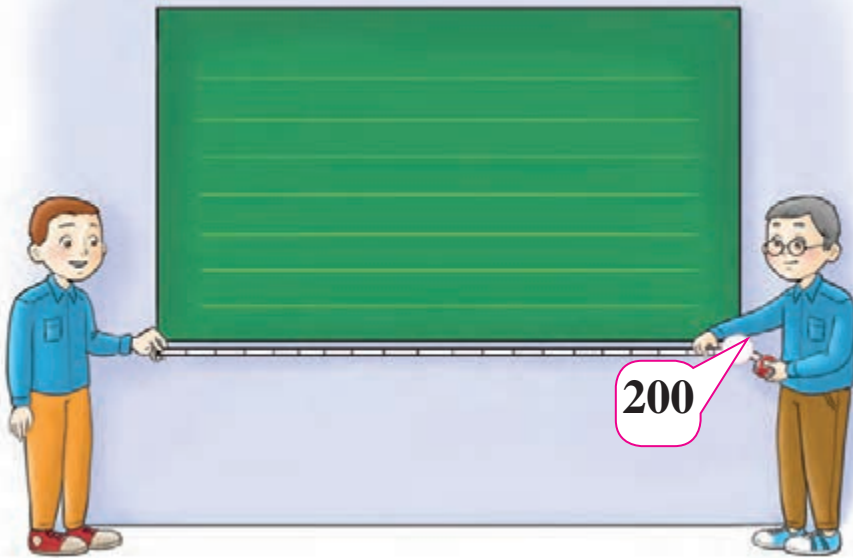

آموزگار از کیانوش و حمید خواست که با استفاده از متر فلزی طول تخته‌ی کلاس را اندازه بگیرند. حمید سر متر را که عدد صفر است را در ابتدای تخته قرار داد و کیانوش متر را تا انتهای تخته کشید و عدد متر را خواند و گفت: ۲۰۰ سانتی متر

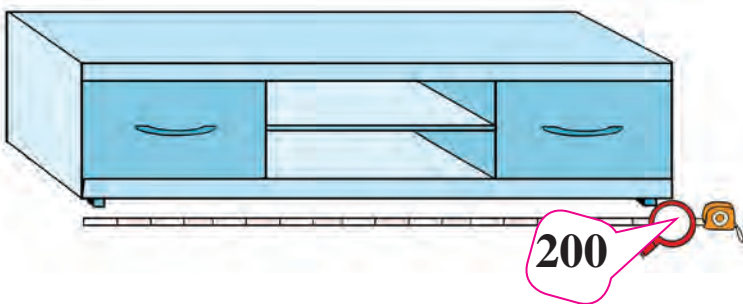
آموزگار گفت:

۲۰۰ سانتی متر یعنی ۲ متر

پس ۲ متر برابر با ۲۰۰ سانتی متر است.

– جاهای خالی را کامل کنید.

طول میز تلویزیون ..... سانتی متر است.

طول قالیچه ..... سانتی متر است.

۱ متر ..... سانتی متر است.

۲۰۰ سانتی متر ..... متر است.

تمرین

با استفاده از متر فلزی اندازه‌گیری کنید و اندازه‌ها را بنویسید.

- طول در کلاس ..... سانتی متر است.
- عرض میز معلم ..... سانتی متر است.
- طول پنجره‌ی کلاس ..... سانتی متر است.
- عرض نیمکت ..... سانتی متر است.

ریاضی و زندگی

به محیط خانه‌ی خود دقت کنید و با استفاده از متر طول یا عرض چند وسیله‌ی خانه‌ی خود را اندازه‌گیری کرده و اندازه‌ی آن را بنویسید.

مثلاً قالیچه‌ی اتاق

اندازه	نام وسایل
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

– با توجه به تصویر اندازه‌ی مناسب را علامت بزنید.

قد ۱۶۰ سانتی متر

قد ۱۲۰ سانتی متر

– طول واقعی دروازه‌های زمین فوتبال کدام است؟

طول ۱۲۰ سانتی متر

طول ۲۵۰ سانتی متر

– طول یک سجاده نماز حدوداً چقدر است؟

۱ متر

۲ متر

– مناسب‌ترین واحد برای اندازه‌گیری طول پرده کدام است؟

سانتی متر

متر

تفریق‌های زیر را انجام دهید.

$$\begin{array}{r} 82 \\ - 59 \\ \hline \end{array}$$

.....

$$\begin{array}{r} 361 \\ - 125 \\ \hline \end{array}$$

.....

$$\begin{array}{r} 790 \\ - 548 \\ \hline \end{array}$$

.....

عبارت هر تفریق را نوشته و حاصل آن را به دست آورید.

$$28.52$$

$$670.356$$

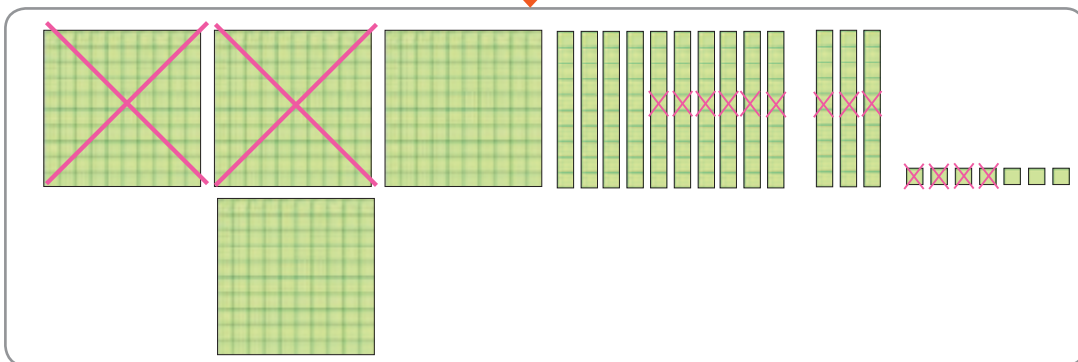
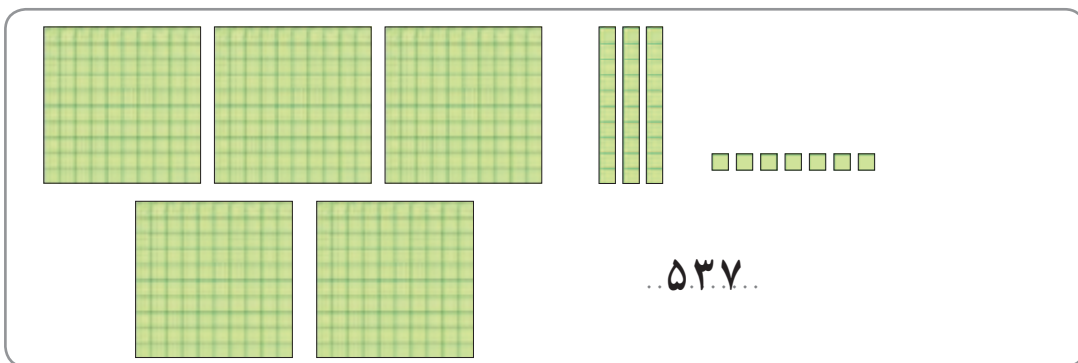
$$129.484$$

درستی تفریق‌های بالا را با ماشین حساب امتحان کنید.

۱- اکبر آقا در کارگاه سفال‌گری خود ۷۲ کوزه ساخته است. ۳۹ عدد آن را رنگ کرده است. چند کوزه هنوز رنگ نشده است؟

۲- مجتمع آموزشی انقلاب اسلامی ۵۴۱ دانش‌آموز دارد. اگر ۱۲۹ دانش‌آموز در دوره‌ی دبیرستان باشند. چند دانش‌آموز در دوره‌ی ابتدایی درس می‌خوانند؟

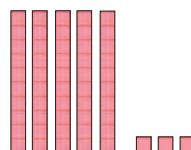
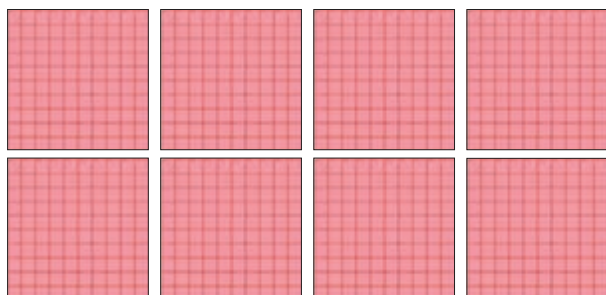

صدتایی	دهتایی	یکی
۴	۱۳	۷
~~۵~~	~~۳~~	۷
- ۲	۹	۴
۲	۴	۳

$$\begin{array}{r}
 \overset{4}{\cancel{5}}\overset{13}{\cancel{3}}7 \\
 - 294 \\
 \hline
 243
 \end{array}$$

تفریق‌های زیر را انجام دهید.

صدتایی	دهتایی	یکی
۸	۵	۳
- ۴	۹	۱
.....	.....	.....

$$\begin{array}{r}
 ۸۵۳ \\
 - ۴۹۱ \\
 \hline
 .....
 \end{array}$$

تمرین

تفریق‌های زیر را انجام دهید.

صدتایی	ده‌تایی	یکی	
۴	۱	۹	.....
- ۳	۷	۶	- .....
.....	.....	.....	.....

$$\begin{array}{r} 675 \\ - 394 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 534 \\ - 280 \\ \hline \end{array}$$

۳۰۷،۱۶۲

۵۹۰،۷۸۱

درستی تفریق‌های بالا را با ماشین حساب امتحان کنید.

مسئله حل کنید

۱- مدرسه‌ی سروش برای دانش‌آموزان خود ۴۲۰ روپوش به یک تولیدی سفارش داده است. ۲۷۰ روپوش آماده است. چند روپوش دیگر باید دوخته شود؟

۲- امید با ۹۰۰ تومان پولش این مداد را خرید. امید چقدر باید از فروشنده پس بگیرد؟

فرهنگ
نوشتن

برای اندازه گیری هر وسیله ای از متر استفاده می کنیم. اول ..... را در ابتدای وسیله یا شکلی که می خواهیم اندازه بگیریم می گذاریم و سپس .....

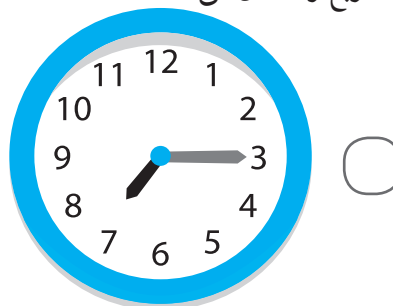
تمرین

۱- با استفاده از متر دور کمر خود را اندازه بگیرید و عدد آن را به لاتین بنویسید.....

۲- بار این کامیون سیب زمینی و پیاز است.
اگر از ۹۳۶ کیلوگرم بار این ماشین ۲۷۴ کیلوگرم پیاز باشد.
این ماشین چند کیلوگرم بار سیب زمینی دارد؟

کدام ساعت ربع را نشان می دهد؟

مرور فصل

		۱	۲		
	۳	۴	۵	۶	
		۷	۸		

آیا این شکل متقارن است؟
 علی می گوید: خیر
 اگر جای خانه های ۴ و ۷ را جابه جا کنیم، شکل متقارن می شود.
 به نظر شما با جابه جایی کدام خانه های دیگر، شکل متقارن می شود؟

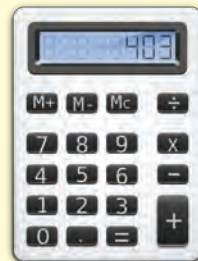

۱۲	:	۲	=	
÷	÷	÷	÷	÷
۳	÷	۱	=	۳
=	=	=	=	=
	÷	۲	=	

کامل کنید.

همه کشورهای دنیا از اعداد لاتین استفاده می کنند. شما در وسایلی مانند :
 صفحه کلید رایانه، گوشی تلفن و تلفن همراه، کنترل تلویزیون و ..... اعداد لاتین را مشاهده می کنید.

تمرین های دوره ای (۱)

– مهران بلیط مسافرت خود را اینترنتی تهیه کرده است.
او در چه ماهی به مسافرت می رود؟

ده هزارتایی	هزارتایی	صدتایی	دهتایی	یکی
-------------	----------	--------	--------	-----

– با کشیدن مهره در میله ها یک عدد پنج رقمی بسازید.
الف) عدد ساخته شده را به رقم و حروف بنویسید :
به رقم : .....

به حروف : .....

ب) رقم یکان هزار این عدد چیست؟ .....

ده هزارتایی	هزارتایی	صدتایی	دهتایی	یکی
-------------	----------	--------	--------	-----

ج) حالا مهره های میله ده تایی و ده هزارتایی را در این چرتکه جابه جا کنید.
چه عددی درست می شود؟ .....

د) حالا این دو عدد را با هم مقایسه کنید.

تمرین های دوره ای (۱)

— با توجه به کدهای داده شده، کد هر لباس را به لاتین بنویسید.

کد پیراهن آبی: ۶۴

کد پیراهن چهارخانه سبز: ۷۲

کد پیراهن راه راه بنفش: ۸۵

کد پیراهن زرد: ۹۳

— تاریخ انقضاء این بستنی کدام است؟

پاسخ صحیح را علامت بزنید.

۹۴/۱۱/۷ (ج)

۹۴/۷/۱۱ (ب)

۹۴/۱۰/۷ (الف)

تمرین های دوره ای (۱)

قبض خرید

مداد	۸۵۸ تومان
کاغذ رنگی	۲۲۵ تومان

– به قبض خرید صبا دقت کنید.

او چقدر پول باید به فروشنده بپردازد؟

حالا با ماشین حساب درستی پاسخ خود را امتحان کنید.

– درستی ضرب های زیر را با ماشین حساب بررسی کنید و پاسخ صحیح را علامت بزنید.

$$\begin{array}{r} 32 \\ \times 4 \\ \hline 128 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 82 \\ \times 3 \\ \hline 186 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 31 \\ \times 4 \\ \hline 224 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 50 \\ \times 7 \\ \hline 350 \end{array}$$

– نیما از مغازه وسایل مورد نیاز خود را خرید و ۵۲۰۰ تومان به فروشنده داد. شما مبلغ قابل پرداخت نیما را (با استفاده از پول هایی که معلم در اختیار شما می گذارد) نشان دهید.

– اگر شما یک سکه ۲۰۰ تومانی در کنار این اسکناس بگذارید پول شما چقدر می شود؟

.....

اگر اسکناس یا سکه ی ۵۰۰ تومانی در کنار این اسکناس بگذارید، پول شما چقدر می شود؟ .....

تمرین‌های دوره‌ای (۱)

– اندازه‌گیری کنید

طول میز تلویزیون منزل خود را بنویسید. ....

طول قد خواهر یا برادر خود را به وسیله‌ی متر فلزی اندازه گرفته و بنویسید. ....

– اگر بخواهیم برای این دو عدد ۶۲۵، ۲۷۱ تفریق بنویسیم. کدام تفریق درست نوشته شده است؟ آن را حل کنید.

$$\begin{array}{r} 271 \\ - 625 \\ \hline \dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 625 \\ - 271 \\ \hline \dots \end{array}$$

– شکل زیر را دسته‌بندی کنید و برای آن یک تقسیم بنویسید.

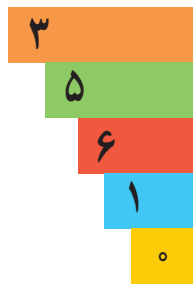
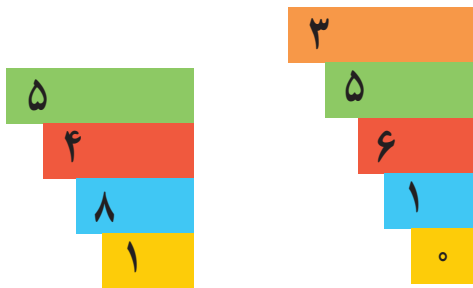

برای محاسبه‌ی سن هر شخص باید سال تولد او را بدانیم.

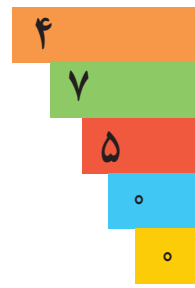
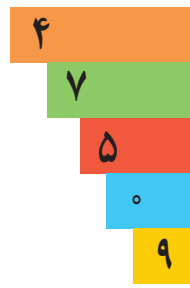
اعداد زیر را مقایسه کنید و علامت مناسب بگذارید.

..... ○

۷۳۹۷۶ ○ ۷۹۳۷۶

۵۰۴۹ ○ ۴۵۰۹۸

..... ○

۱۶۰۰۹ ○ ۱۶۰۰۸

۳۲۴۶۲ ○ ۳۲۴۶۲

با توجه به قیمت هر کالا علامت مناسب بگذارید.

۷۵۰۰۰ ریال

۷۹۰۰۰ ریال

۲۵۵۰۰ ریال

۲۸۵۵۰ ریال

علامت مناسب (> = <) بگذارید.

ریال ..... ○ ریال .....

۸۵۷۵۰ تومان

۹۵۷۵۰ تومان

مبلغ جمع فیش‌های زیر را با هم مقایسه کنید و علامت مناسب بنویسید.

خشک شویی بهار مشتری: خانم رضایی	
قیمت	لباس
۱۸ هزار تومان	مانتو شلوار
۱۲ هزار تومان	کت و دامن
۳۰ هزار تومان	جمع

خشک شویی بهار مشتری: خانم اکبری	
قیمت	لباس
۲۲ هزار تومان	کت و شلوار
۱۳ هزار تومان	کاپشن
۲۵ هزار تومان	جمع

با توجه به وزن هر جنس علامت مناسب بگذارید.

اعداد را از کوچک به بزرگ مرتب کنید.

۵۴۰۰۰ - ۵۲۰۰۰ - ۵۳۰۰۰

.....

عددها را در جای خالی بنویسید.

۶۹۳۷۰ ، ۵۴۷۲۰

..... < .....

۱- جمعیت روستای علی آباد ۱۲۳۷۰ و جمعیت روستای احمد آباد ۹۵۷۰ نفر است. جمعیت کدام روستا کمتر است؟

.....

۲- قیمت یک تراش رو میزی ۲۸۵۰۰ تومان و قیمت یک جامدادی ۲۵۵۰۰ تومان است. قیمت کدام یک بیشتر است؟

.....

۱- جاهای خالی را کامل کرده و مقایسه کنید.

وزن یک قوطی خیارشور ..... گرم

وزن یک شیشه ترشی ..... گرم

کدام بسته سنگین تر است؟

۲- قیمت یک کیلو پسته ..... تومان

قیمت یک کیلو بادام ..... تومان

کدام ارزان تر است؟

.....

سوپر پروتئین مهدی	
قیمت کیلویی	جنس
۳۵۰۰۰ تومان	گوشت گوسفندی
۳۸۰۰۰ تومان	گوشت گوساله
۱۵۰۰۰ تومان	ماهی
۲۵۰۰۰ تومان	جگر گوسفندی
۸۵۰۰ تومان	مرغ
۶۵۰۰ تومان	بال مرغ

۳- قیمت یک کیلو گوشت گوسفندی ..... تومان

و قیمت یک کیلو مرغ ..... تومان است.

کدام یک گران تر است؟

آموزگار از نیکو خواست تا مبلغ هر پول را بنویسد.

ریال ۵۰۰۰۰

ریال ۲۰۰۰۰

نیکو نوشت :

– اعداد زیر را روی ماشین حساب نشان دهید و بخوانید.

۸۱۴۵

۲۴۱۹۰

۳۷۷۶

عددهایی را که هر ماشین حساب نشان می دهد را به فارسی بنویسید.

مانند نمونه جاهای خالی را کامل کنید.

1342/3/15
۱۳۴۲/۳/۱۵

1389/2/12
...../...../.....

1394/7/1
...../...../.....

1357/11/22
...../...../.....

قیمت هر کدام از اجناس را به فارسی بنویسید.

9580 ریال
.....

85500 ریال
.....

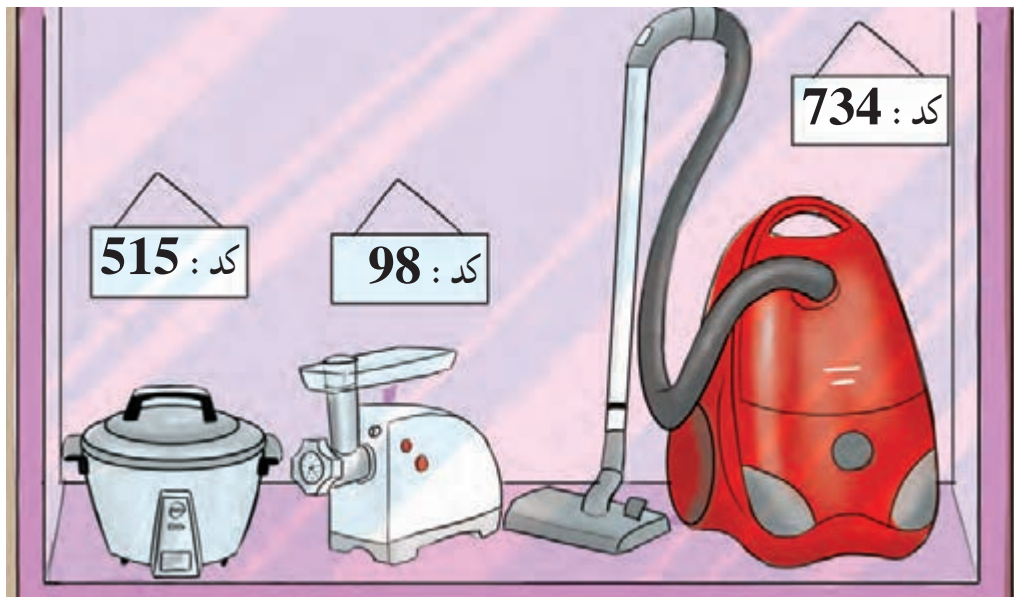

7950 ریال
.....

12850 ریال
.....

کد هر یک از کالاهای زیر را بخوانید و به فارسی بنویسید.

.....

.....

.....

مانند نمونه اعداد را به فارسی بخوانید و به حروف بنویسید.

87	هشتاد و هفت
239	
514	
962	
73	

اعداد زیر را بخوانید و به لاتین بنویسید.

۷۶۳۶۰
.....

۴۴۵۷
.....

۹۵۲۳۱
.....

جمع‌های زیر را به صورت ذهنی انجام دهید.

$$۳+۴=$$

$$۵+۱=$$

$$۳۰+۴۰=$$

$$۶۰+۳۰=$$

$$۳۰۰+۴۰۰=$$

$$۵۰۰+۲۰۰=$$

$$۲۰+۴۰=$$

$$۴۰۰+۲۰۰=$$

$$۳۰+۵۰=$$

$$۸۰۰+۱۰۰=$$

$$۷۰+۱۰=$$

$$۳۰۰+۳۰۰=$$

مبلغ پول‌های زیر را حساب کنید.

..... تومان

..... تومان

آموزگار از پیمان خواست تا جمع کل این قبض را با ماشین به دست آورد.

پیمان گفت: ۵۰۰۰ می‌شود.

قبض خرید	
گوجه فرنگی	۳۰۰۰ تومان
خیار	۲۰۰۰ تومان
جمع کل:	

آموزگار جمع را روی تابلوی کلاس نوشت و توضیح داد،

همان‌طور که قبلاً هم یکی‌ها را با یکی‌ها، ده‌تایی‌ها را با ده‌تایی‌ها و ... جمع می‌کردیم.

در جمع این دو عدد هم این‌گونه عمل می‌کنیم.

$$\begin{array}{r} 3000 \\ + 2000 \\ \hline 5000 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3000 \\ + 2000 \\ \hline 5000 = 5000 \end{array}$$

پس ۳ هزار و ۲ هزار می‌شود: ۵ هزار

جمع‌های زیر را انجام دهید.

$$\begin{array}{r} 2000 \\ + 2000 \\ \hline \dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 4000 \\ + 2000 \\ \hline \dots = \dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 4000 \\ + 1000 \\ \hline \dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 6000 \\ + 3000 \\ \hline \dots = \dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 5000 \\ + 2000 \\ \hline \dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 7000 \\ + 2000 \\ \hline \dots = \dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3000 \\ + 2000 \\ \hline \dots \end{array}$$

$$3000 + 3000 = \dots$$

$$5000 + 2000 = \dots$$

$$4000 + 2000 = \dots$$

کدام عدد زیر، هزار تا بیشتر از پنج هزار است؟

هفت هزار

شش هزار

هشت هزار

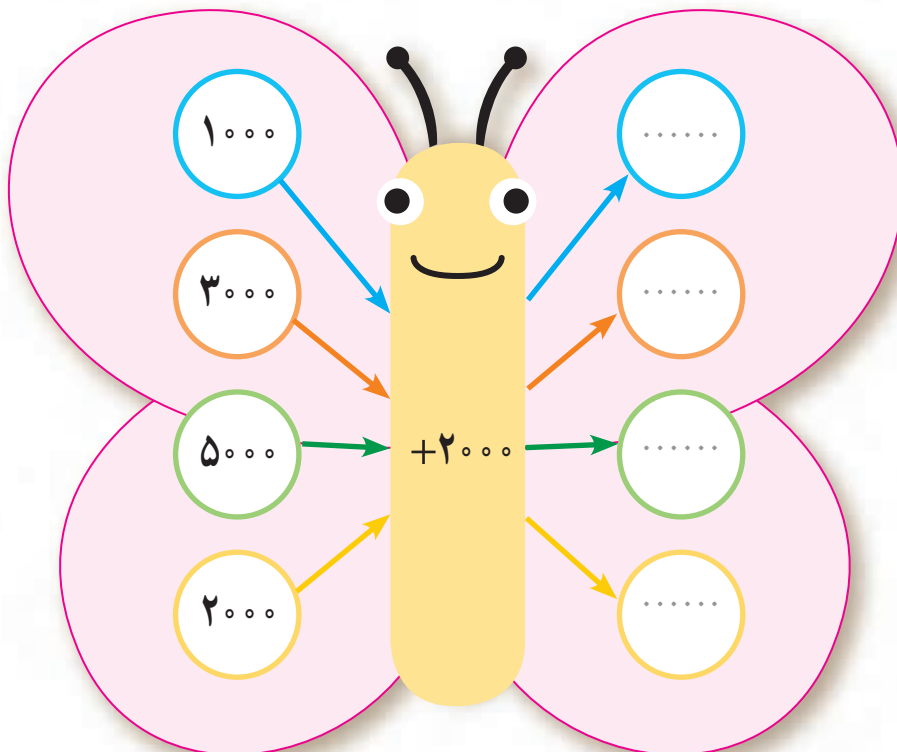
مقدار پول های هر ردیف را بنویسید.

تومان .....

تومان .....

جمع کنید.

قیمت هر دو جنس را به صورت ذهنی بنویسید.

مسئله حل کنید

۱- کارخانه‌ای ۳۰۰۰ قوطی کمپوت گلابی و ۴۰۰۰ قوطی کمپوت گیلاس تولید کرده است. تولید کمپوت‌های این کارخانه چقدر است؟

۲- هادی یک اسکناس ۵۰۰۰ تومانی داشت پدرش هم یک اسکناس ۲۰۰۰ تومانی به او داد علی چقدر پول دارد؟

۳- لاله یک جفت جوراب به قیمت ۷۰۰۰ تومان و یک گیره‌ی سر به قیمت ۲۰۰۰ تومان خریده است. لاله چه قدر خرج کرده است؟

ریاضی و زندگی

تعدادی اسکناس‌های (۵۰۰۰ تومانی، ۲۰۰۰ تومانی، ۱۰۰۰ تومانی) را در اختیار دانش‌آموزان قرار داده و از آن‌ها بخواهید که جمع هر دو اسکناس را ذهنی بگویند.

ساخت
مسئله (۳)

مسئله‌های زیر را کامل کنید.

۱- زهرا در حیاط خانه‌اش ۵ گلدان دارد.
اگر در هر گلدان ۳ بوته بنفشه کاشته باشد.

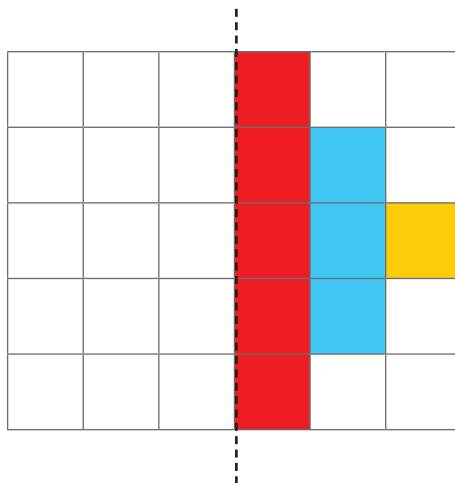
او .....؟

۲- ۷۲ کیلوگرم برنج داشتیم.
اگر آن را در ۹ کیسه بریزیم.

در هر کیسه .....؟

تقارن

با توجه به خط تقارن نیمه ی دیگر شکل را کامل کنید.

لاله گفت: من ۱۳ سال دارم.
دوست او شیما پرسید: چگونه سن خود را حساب کردی؟
لاله گفت: امسال، سال ۹۵ است. سال تولد خودم که ۸۲
است را از سالی که در آن هستیم کم کردم.

$$\begin{array}{r} 95 \text{ امسال} \\ - 82 \\ \hline 13 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 95 \\ - 14 \\ \hline 81 \end{array}$$

شیما گفت: من ۱۴ سال دارم. فکر می‌کنی در چه سالی به دنیا آمده‌ام؟
لاله گفت امسال، سال ۹۵ است و سن او را محاسبه کرد
و گفت: سال ۸۱ متولد شده‌ای.

کامل کنید.

۱- احسان در سال ۷۸ به دنیا آمده است.
احسان چند سال دارد؟ .....

۲- مادر احسان در سال ۵۵ به دنیا آمده است.
مادر احسان چند سال دارد؟ .....

۳- پدر احسان در سال ۴۹ به دنیا آمده است.
پدر احسان چند سال دارد؟ .....

۴- از تولد خواهر احسان ۹ سال می‌گذرد.
او در چه سالی متولد شده است؟ .....

احسان بزرگ‌تر است یا خواهرش؟ .....

۱- انقلاب اسلامی ایران در سال ۵۷ پیروز شد.

چند سال از پیروزی انقلاب می‌گذرد؟ .....

۲- از ازدواج آقا و خانم محمدی ۱۷ سال می‌گذرد.

آن‌ها در چه سالی ازدواج کرده‌اند؟ .....

در جدول زیر نام اعضای خانواده‌ات (پدر، مادر، خواهر، برادر...) و سال تولد آن‌ها را بنویسید.
سپس حساب کنید که هر کدام چند سال دارند.

سن	متولد سال	نام
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....

- سن چه کسی از همه کم‌تر است؟ .....

- سن چه کسی از همه بیشتر است؟ .....

..... / ..... / .....
 ..... : ..... : .....

آموزگار از لیلا پرسید به این تفریق دقت کن آیا این تفریق با انتقال است؟
 لیلا گفت: بله
 آموزگار پرسید چرا؟

صدتایی	دهتایی	یکی
۳	۲	۴
- ۱	۸	۹

لیلا توضیح داد چون عدد یکی و دهتایی ردیف اول کوچک تر از عدد یکی و دهتایی ردیف دوم است.
 لیلا تفریق را با جدول به صوت روبه رو حل کرد سپس تفریق را بدون جدول انجام داد.

صدتایی	دهتایی	یکی
~~۳~~	~~۲~~	~~۴~~
- ۱	۸	۹
۱	۳	۵

$$\begin{array}{r}
 11 \\
 214 \\
 - 324 \\
 \hline
 189 \\
 \dots\dots
 \end{array}$$

تفریق های زیر را انجام دهید.

صدتایی	دهتایی	یکی	
۴	۳	۶	.....
- ۱	۷	۹	- .....
.....	.....	.....	.....

$$\begin{array}{r}
 632 \\
 - 597 \\
 \hline
 \dots\dots
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 890 \\
 - 677 \\
 \hline
 \dots\dots
 \end{array}$$

تمرین

– عبارت هر تفریق را نوشته و حاصل آن را به دست آورید.

۹۲۳،۵۷۸

۳۵۲،۷۴۰

حالا با ماشین حساب درستی جواب ها را امتحان کنید.

مانند نمونه انجام دهید.

مقدار پول	قیمت	باقیمانده پول
۶۷۵ تومان	 ۴۲۵ تومان	$\begin{array}{r} 675 \\ - 425 \\ \hline 250 \end{array}$ ۲۵۰ تومان
۹۲۵ تومان	 ۷۵۰ تومان	$\begin{array}{r} \dots\dots \\ - \dots\dots \\ \hline \dots\dots \end{array}$

مسئله حل کنید

۱– فروشنده ای از ۵۴۲ جفت کفش ۲۹۷ جفت آن را فروخته است. چند جفت کفش فروخته نشده است؟

۲– نیما برای خرید بلیت اتوبوس یک اسکناس ۵۰۰ تومانی به راننده داد شما با ماشین حساب به او کمک کنید تا باقی پول خود را حساب کند.

مرور فصل

برای محاسبه سن هر فرد چه کار می‌کنیم؟

.....

۱- مقایسه کنید.

۱۰۰۰ گرم ۱ کیلوگرم

۱ سانتی‌متر ۱ متر

۹۷۶۳ ۴۳۹۷۵

۷۲۹۵۰ ۷۲۹۵۰

سن پدر سن فرزند

مرتبه‌ی یکان مرتبه‌ی یکان هزار

۲۶۸۴۳ ۴۱۵۳۹

۱۰۰۰۰ ۹۹۹۹

۲- به صورت حساب روبه رو نگاه کنید و قیمت هر جنس را بخوانید و به فارسی بنویسید.

نام جنس	قیمت
بیسکویت ویفر	6000 ریال
کیک بزرگ	15000 ریال
بیسکویت بزرگ	47000 ریال
جمع کل	68000 ریال

بیسکویت ویفر : .....

بیسکویت بزرگ : .....

کیک : .....

جمع کل : .....

مرور فصل

۳- با توجه به تقویم پاسخ دهید.

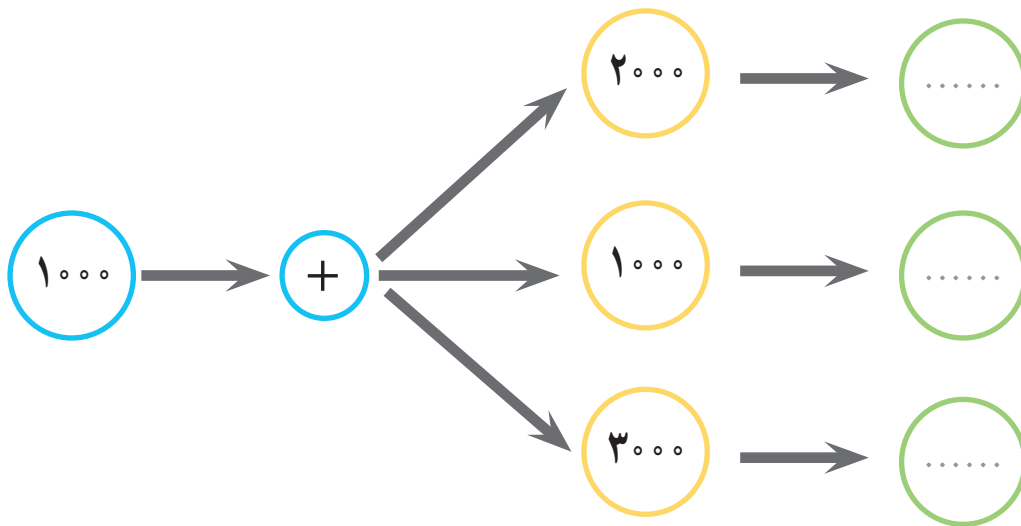
– چند سال از ملی شدن صنعت نفت ایران می گذرد؟

– خرمشهر در سوم خرداد سال ۶۱ آزاد شد. چند سال از آزادی خرمشهر می گذرد؟

۴- جمع کنید.

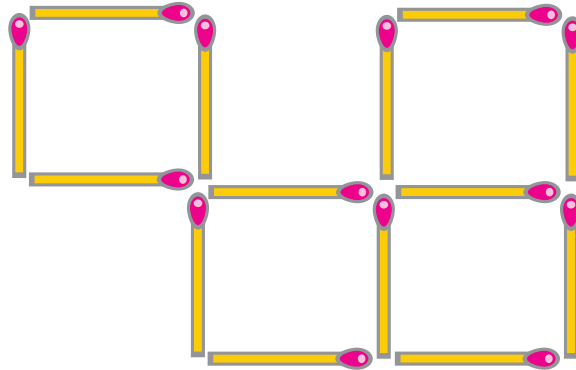
$$\begin{array}{r} ۵ هزار \\ + ۳ هزار \\ \hline \dots\dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۲ هزار \\ + ۴ هزار \\ \hline \dots\dots \end{array}$$

چگونه می‌توان با برداشتن دو یا سه چوب کبریت شکل مقابل را به ۳ مربع تبدیل کرد؟

محسن با پدرش به مغازه رفته بود. آن‌ها یک پاکت شیر و یک شانه تخم مرغ برداشتند. فروشنده به آن‌ها گفت: می‌شود ۹۰۰۰ تومان. محسن از پدرش پرسید: فروشنده چگونه بدون ماشین حساب این قدر زود جمع قیمت‌ها را حساب کرد. پدرش گفت: او اعداد را به صورت ذهنی جمع می‌کند. مثلاً: قیمت شیر ۲۰۰۰ تومان و قیمت یک شانه تخم مرغ ۷۰۰۰ تومان است. پس: ۷ هزار و ۲ هزار می‌شود: **۹ هزار تومان**

مانند نمونه، با توجه به اعداد سمت راست، رقم خواسته شده را در جدول بگذارید.

هزارها					
.....	.....	۳	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....

یکان هزار عدد ۴۳۱۷۹

صدگان عدد ۶۵۰۳۸

یکان هزار عدد ۱۲۸۷

دهگان هزار عدد ۱۶۹۸۰

دهگان عدد ۹۰۵۴

یکان عدد ۲۸۴۱۳

– پاسخ صحیح را با علامت «✓» مشخص کنید.

عدد هفتاد هزار و دوست و پنج کدام است؟

۷۰۲۰۵ (ج)

۷۰۲۵۰ (ب)

۷۰۲۵ (الف)

– بزرگ ترین عدد چهاررقمی کدام است؟

۹۰۰۰

۹۹۹۹

۱۰۰۰

– در هر ردیف عددی را که باید در جای خالی نوشته شود با علامت «✓» مشخص کنید.

۳۷۵۱۸ – ۳۷۵۱۹ – .....

۳۷۵۲۱ (ب)

۳۷۵۲۰ (الف)

۴۰۰۷ – ..... – ۴۰۰۹

۴۰۰۸ (ب)

۴۰۱۰ (الف)

..... – ۵۸۳۱۷ – ۵۸۳۱۸

۵۸۳۱۶ (ب)

۵۸۱۳۹ (الف)

– به دلخواه یک عدد چهاررقمی و یک عدد پنج رقمی را به رقم نوشته سپس آن ها را به حروف بنویسید.

..... : به حروف : عدد چهاررقمی : به رقم

..... : به حروف : عدد پنج رقمی : به رقم

تمرین

قیمت اجناس زیر را به حروف بنویسید.

۱۲۵۰۰ ریال

..... به حروف :

۹۷۰۰۰ ریال

..... به حروف :

۶۰۷۵۰ ریال

..... به حروف :

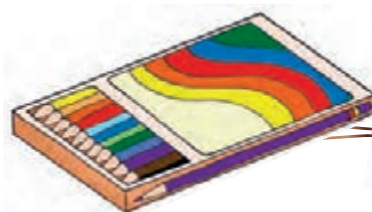
۲۵۰۰۰ ریال

..... به حروف :

۵۱۵۰۰ ریال

..... به حروف :

۴۹۲۵۰ ریال

..... به حروف :

یک عدد ۵ رقمی بنویسید که یکی از رقم‌های آن صفر باشد.

رقم صدگان این عدد: .....

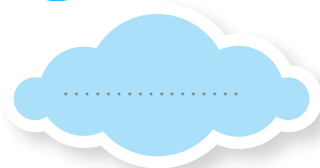
رقم دهگان هزار این عدد: .....

ارزش مکانی رقم ۷ در کدام عدد کمتر است؟ مرتبه‌ی آن را بنویسید.

۷۳۵۲۰

۴۹۷۶۵

۵۱۳۷۹

— مانند نمونه به جای هر عدد حروف آن را بنویسید و در پایان کلمات به دست آمده را به صورت یک جمله بنویسید.

ک	ن	ت	ا	م	و	ی	س	ر	د
۰	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹

۱۳۸۶۳

ای ر ا ن

۳۸

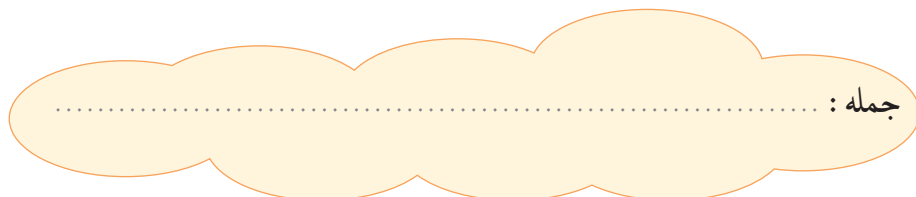
.....

۲۷۵۹

.....

۴۸۳۹

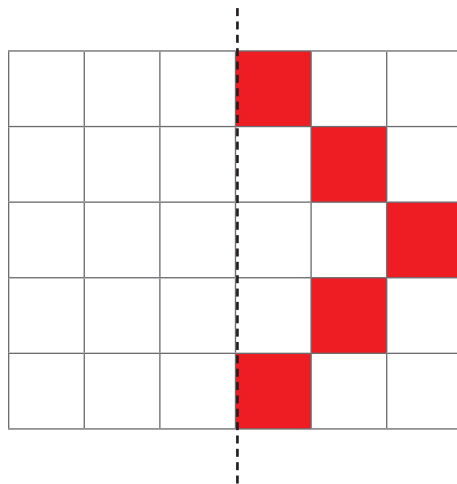
.....

به فروشگاه محل خود بروید و اجناس مورد نیاز خانه‌ی خود را مثل : پودر ماشین لباسشویی، یک بسته عدس، دستمال کاغذی، ماکارونی، روغن و شامپو و ... را پیدا کنید و قیمت آن‌ها را بخوانید و در جدول زیر بنویسید.

قیمت		جنس
به حروف	به رقم	
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....

با توجه به خط تقارن نیمه‌ی دیگر شکل را کامل کنید.

چند ۳ تا می شود ۱۲ تا

$$\square \times 3 = 12$$

آموزگار ۱۲ گردو را به علی داد و گفت: آن ها را به بسته های ۳ تایی تقسیم کند. و بگوید چند دسته می شود؟

$$4 \times 3 = 12$$

علی فکر کرد.

و گفت:

چهار سه تا می شود ۱۲ تا:

$$4 \times 3 = 12$$

$$12 \div 3 = 4$$

و تقسیم آن را این گونه نوشت:

$$2 \times \square = 18$$

این بار آموزگار ۱۸ گردو را به علی داد و از او خواست گردوها را بین ۲ نفر از دانش آموزان تقسیم کند و بگوید به هر کدام چند گردو می رسد؟

علی فکر کرد و گفت: ۲ چندتا می شود ۱۸ تا؟

و پاسخ داد: $2 \times 9 = 18$

۲ نه تا می شود ۱۸ تا

$$2 \times 9 = 18$$

$$18 \div 2 = 9$$

و تقسیم آن را این گونه نوشت:

مانند نمونه در جاهای خالی عدد مناسب بنویسید :

$$\boxed{5} \times 4 = 20$$

$$20 \div 4 = \boxed{5}$$

$$3 \times \boxed{6} = 18$$

$$18 \div 3 = \boxed{6}$$

$$\boxed{\dots} \times 8 = 32$$

$$32 \div 8 = \boxed{\dots}$$

$$2 \times \boxed{\dots} = 14$$

$$14 \div 2 = \boxed{\dots}$$

$$\boxed{\dots} \times 2 = 12$$

$$12 \div 2 = \boxed{\dots}$$

$$5 \times \boxed{\dots} = 25$$

$$25 \div 5 = \boxed{\dots}$$

مانند نمونه برای هر مسئله شکل بکشید، سپس جاهای خالی را کامل کنید.

– می‌خواهیم ۲۴ گردو را در ۴ کیسه بگذاریم. در هر کیسه چند گردو بگذاریم؟

$$4 \times \boxed{6} = 24$$

$$24 \div 4 = \boxed{6}$$

– می‌خواهیم ۱۸ عدد شامی را در ۶ بشقاب بگذاریم. در هر بشقاب باید چند شامی بگذاریم؟

$$6 \times \boxed{\dots} = 18$$

$$18 \div 6 = \boxed{\dots}$$

– ۲۰ شاخه گل داریم. اگر بخواهیم در هر گلدان ۴ گل بگذاریم. به چند گلدان نیاز داریم؟

$$\boxed{\dots} \times 4 = 20$$

$$20 \div 4 = \boxed{\dots}$$

– می‌خواهیم ۱۲ سیب را در ۴ سبد بگذاریم. در هر سبد باید چند سیب بگذاریم؟

$$4 \times \boxed{\dots} = 12$$

$$12 \div 4 = \boxed{\dots}$$

مانند نمونه به سوال های زیر پاسخ دهید و تقسیم آن را بنویسید.
چند ۴ تا می شود ۸ تا؟

$$\boxed{2} \times 4 = 8$$

$$8 \div 4 = 2$$

تقسیم آن

$$\boxed{\dots} \times 5 = 15$$

چند ۵ تا می شود ۱۵ تا؟

.....

تقسیم آن

$$3 \times \boxed{\dots} = 27$$

۳ چندتا می شود ۲۷ تا؟

.....

تقسیم آن

$$7 \times \boxed{\dots} = 42$$

۷ چندتا می شود ۴۲ تا؟

.....

تقسیم آن

مانند نمونه حاصل هر ضرب را به دست آورید. سپس برای هر ضرب یک تقسیم بنویسید.

$$3 \times 7 = 21$$

$$21 \div 7 = 3$$

$$6 \times 9 = \dots$$

$$\dots \div \dots = \dots$$

$$4 \times 6 = \dots$$

$$\dots \div \dots = \dots$$

$$8 \times 5 = \dots$$

$$\dots \div \dots = \dots$$

$$5 \times 4 = \dots$$

$$\dots \div \dots = \dots$$

$$7 \times 8 = \dots$$

$$\dots \div \dots = \dots$$

با توجه به شکل یک ضرب و یک تقسیم بنویسید.

$$\dots \times \dots = \dots$$

$$\dots \div \dots = \dots$$

برای شکل زیر، یک ضرب و یک تقسیم بنویسید.

$$\dots \times \dots = \dots$$

$$\dots \div \dots = \dots$$

تقسیم کنید.

$$10 \div 2 = \square$$

$$18 \div 9 = \square$$

$$14 \div 7 = \square$$

$$72 \div 9 = \square$$

$$24 \div 4 = \square$$

$$25 \div 5 = \square$$

$$12 \div 2 = \square$$

$$21 \div 3 = \square$$

$$42 \div 6 = \square$$

۱- در هر جعبه ۶ مداد است. ۳۶ مداد را در چند جعبه می‌توانیم بگذاریم؟

۲- اگر ۵۶ نفر در ۷ صف بایستند در هر صف چند نفر ایستاده‌اند؟

۳- اگر ۳۰ نان را در ۵ کیسه قرار دهیم. در هر کیسه چند نان قرار می‌گیرد؟

۴- ۳۵ روز چند هفته است؟

ابتدا دو سری کارت اعداد مربوط به ضرب ۱ تا ۹ را به همراه کارت علامت های : ضرب، تقسیم و مساوی تهیه و در اختیار دو گروه از دانش آموزان قرار دهید. از گروه اول بخواهید با کارت هایی که در اختیار دارند یک عبارت ضرب درست کنند (مانند $15 = 5 \times 3$) سپس از گروه دوم بخواهید با کارت ها برای همان ضرب، یک تقسیم درست کنند (مانند $3 = 15 \div 5$).

این بازی با اعداد مختلف تکرار شود. گروهی که بیشترین پاسخ صحیح را بدهند، برنده اعلام می‌شود.

وزن هر کیسه چه قدر است؟
درستی حدس خود را با انجام یک تقسیم نشان دهید.

.....

.....

.....

۱- تعداد ۳۰ لوییا را در دسته‌های ۳ تایی، ۵ تایی و ۶ تایی قرار دهید و برای هر کدام یک تقسیم بنویسید.*

کامل کنید

۱- آقای امینی ..... بسته ..... تایی دفتر خرید.

$$۸ \times ۶ = \dots\dots$$

او ..... .

$$۲۰ \div ۵ = \dots\dots$$

۲- پوریا ..... شکلات دارد.

او می‌خواهد این شکلات‌ها را به ..... نفر از دوستانش بدهد.

به هر ..... .

* توصیه می‌شود اشیایی را که می‌توان برای آن تقسیم نوشت در اختیار دانش‌آموز بگذارید.

آموزگار از نیکا خواست تا مقدار پول های مقابل

را حساب کند.

نیکا گفت : ۲ هزار با ۲ هزار می شود : ۴ هزار

سپس آموزگار یک اسکناس ۵ هزار تومانی به پول ها اضافه کرد و از نیکا پرسید :

حالا مقدار پول ها چه قدر است؟

نیکا گفت : ۲ هزار با ۲ هزار می شود ۴ هزار

۴ هزار هم با ۵ هزار می شود : ۹ هزار

این بار آموزگار از او خواست تا ۳ پول بالا را حساب کند.

نیکا گفت : ۵ هزار و ۲ هزار می شود ۷ هزار

۷ هزار هم با ۱ هزار می شود ۸ هزار .

مقدار پول‌های هر ردیف را بنویسید.

..... تومان

..... تومان

..... تومان

..... تومان

تمرین

– مقدار پولی که برای خرید هر جنس لازم است را جدا کنید.

– مشخص کنید با پول‌های داده شده کدام کالا را می‌توان خرید؟

۹۵۰۰ تومان

۸۰۰۰ تومان

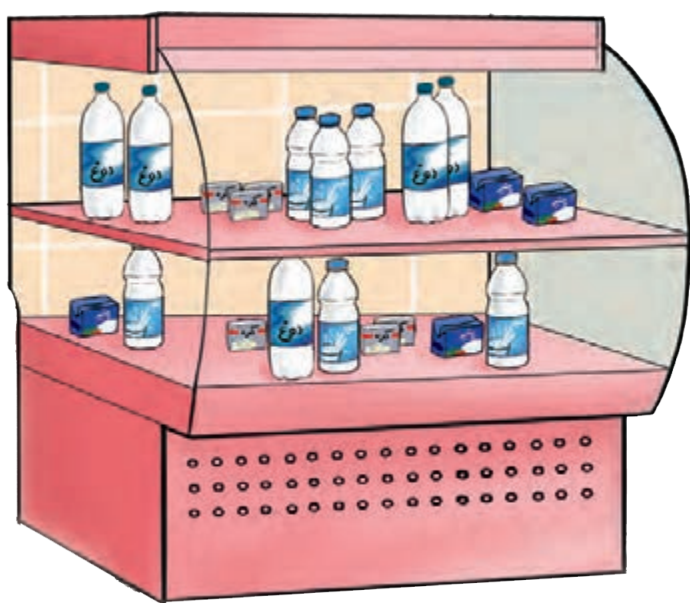
۵۰۰۰ تومان

۷۰۰۰ تومان

ریاضی و زندگی

امیر از مادرش ۲ اسکناس ۲۰۰۰ تومانی و یک اسکناس ۵۰۰۰ تومانی گرفت و به فروشگاه رفت تا خرید کند. به نظر شما امیر با آن پول‌ها چه چیزهایی می‌تواند بخرد؟

حدس بزنید

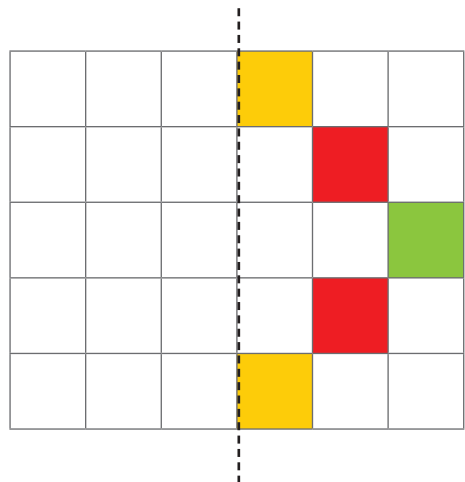
قیمت کدام یک از این جنس‌ها به مقدار پول داده شده نزدیک‌تر است؟ علامت بزنید.

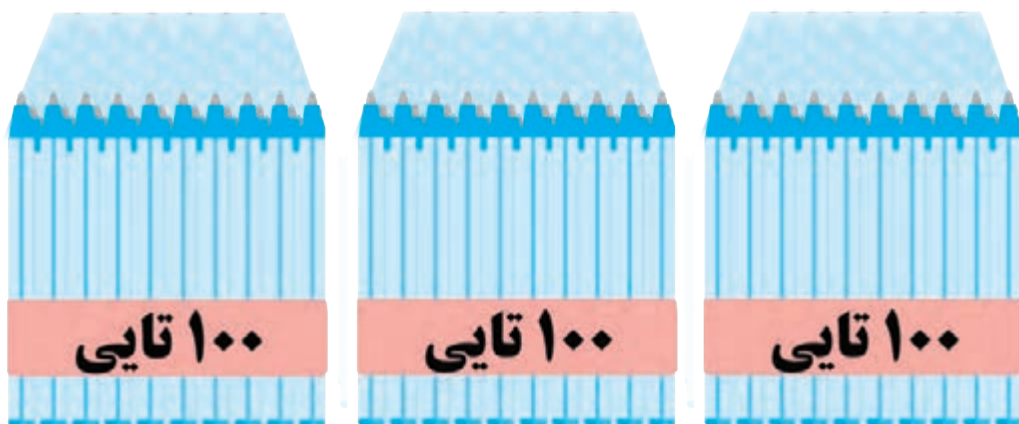

تقارن

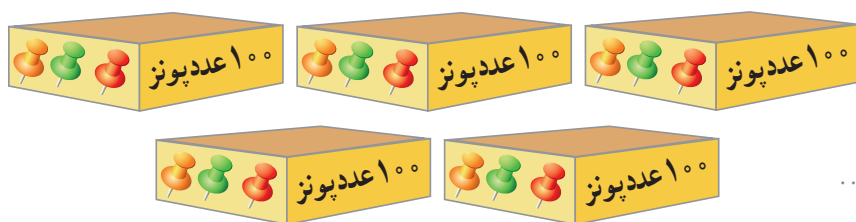

با توجه به خط تقارن، نیمه‌ی دیگر شکل را کامل کنید.

سه بسته ۱۰۰ تایی می شود ۳۰۰

$$3 \times 100 = 300$$

کامل کنید.

۵ صدتایی می شود .....

۸ صدتایی می شود .....

از ضرب هر عدد در ۱۰۰ چه نتیجه ای گرفتید؟

حاصل ضرب‌های زیر را حساب کنید.

$$6 \times 100 = \dots$$

$$2 \times 100 = \dots$$

$$9 \times 100 = \dots$$

$$12 \times 100 = \dots$$

$$66 \times 100 = \dots$$

$$50 \times 100 = \dots$$

حالا با ماشین حساب درستی پاسخ‌های خود را امتحان کنید.

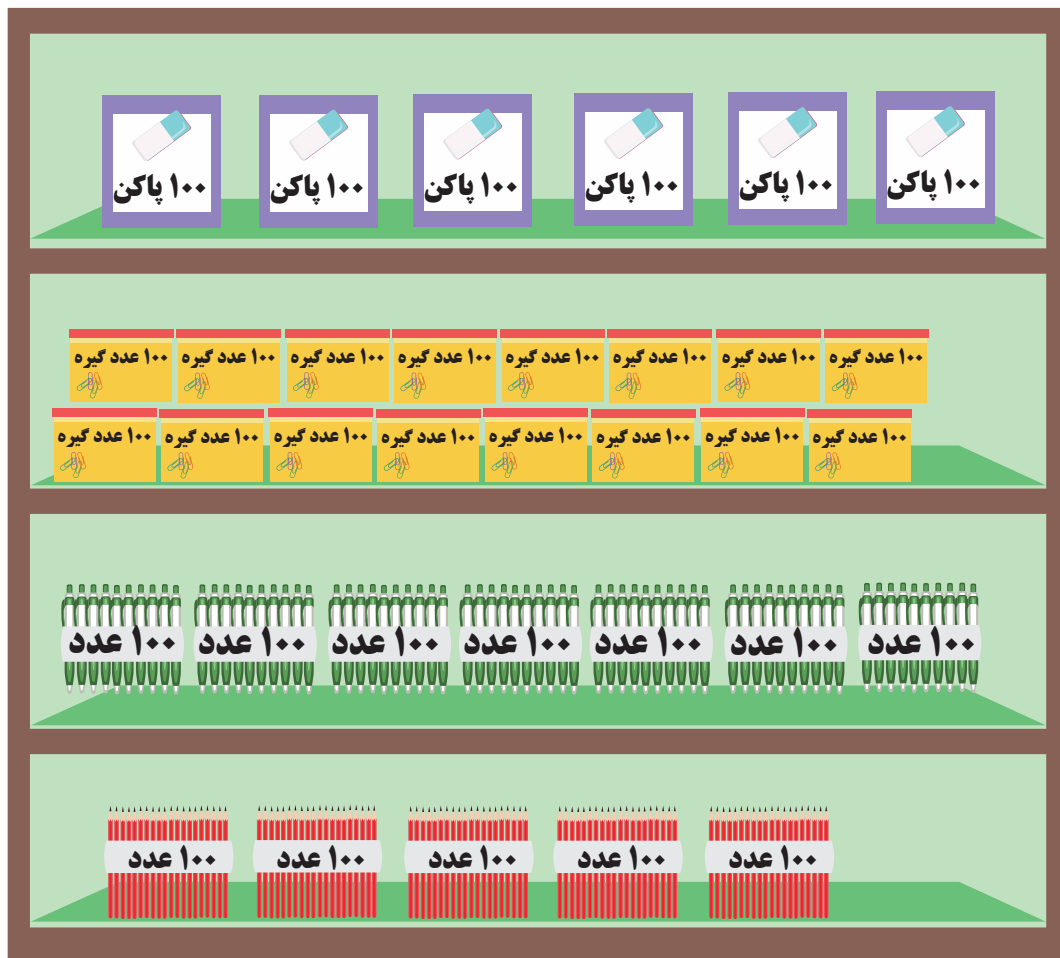
– رضا ۳ اسکناس ۱۰۰ تومانی دارد. رضا چند تومان دارد؟

– در مغازه‌ی آقای اکبری ۲۵ کیسه برنج ۱۰۰ کیلویی است. در این مغازه چند کیلوگرم برنج است؟

دانش‌آموزان را به صورت گروه‌های ۲ نفری در مقابل صفحه‌ی دарт قرار دهید، هر نفر یک پرتاب انجام دهد عدد خانه‌ای که دارت روی آن خورده است در ۱۰۰ ضرب شود. امتیاز هر گروه محاسبه شود. گروهی که امتیاز بیشتری دارد برنده است (برای این بازی می‌توانید از دارت، توپ کوچک و ... استفاده کنید).

امروز معاون مدرسه از دو نفر از دانش‌آموزان کمک خواست تا موجودی انبار مدرسه را بنویسند. شما هم به آن‌ها در به‌دست آوردن موجودی انبار کمک کنید.

..... = تعداد پاکت‌ها

..... = تعداد گیره‌ی کاغذ

..... = تعداد مداد

..... = تعداد خودکار

به محیط اطراف خود دقت کنید. چه چیزهایی را در بسته‌بندی‌های صدتایی می‌بینید، بنویسید.

ساعت ۷ و ۱۵ دقیقه است. یعنی ۱۵ دقیقه از ساعت ۷ گذشته است.

کامل کنید.

..... : .....

..... دقیقه از ساعت ..... گذشته است.

..... : .....

..... دقیقه از ساعت ..... گذشته است.

..... : .....

..... دقیقه از ساعت ..... گذشته است.

..... : .....

..... دقیقه از ساعت ..... گذشته است.

..... : .....

..... دقیقه از ساعت ..... گذشته است.

..... : .....

..... دقیقه از ساعت ..... گذشته است.

ساعت کلاس شنای بنفشه ۱۱ صبح است.
او ساعت ..... به استخر رسید.
یعنی ..... از ساعت ..... گذشته بود.

ساعت آموزش فوتبال نیما ۸ صبح است
او ساعت ..... به باشگاه رسید
یعنی ..... از ساعت ..... گذشته بود.

ساعت کلاس نقاشی بهاره ۹ صبح است
او ساعت ..... به کلاس رفت.
یعنی ..... از ساعت ..... گذشته بود.

برنامه‌ریزی درست به انجام به موقع کارها کمک
می‌کند و این یعنی وقت‌شناسی.

۱- حمید باید ساعت ۸ صبح در مدرسه حاضر باشد.
 اما او ساعت ۸:۱۵ به مدرسه رسید.
 یعنی ..... دقیقه از ..... گذشته بود.
 او ..... دقیقه دیر به مدرسه رسیده بود.

۲- آقای کریمی می خواست به شیراز سفر کند.
 ساعت پرواز هواپیما ۹ صبح بود.
 او ساعت ۹:۲۵ دقیقه به فرودگاه رسید.
 آقای کریمی از پرواز جاماند.
 چون ..... دقیقه از ساعت ..... گذشته بود.

۳- خانم احمدی ساعت ۱۱ صبح وقت چشم پزشکی داشت.
 او ساعت ۱۱:۳۰ به مطب رسیده بود.
 خانم پرستار به او گفت: ..... دقیقه از وقت شما گذشته
 و پزشک در حال معاینه بیمار دیگری است.
 پس باید کمی منتظر بمانید.

...../...../.....

.....:.....

فرهنگ نوشتن

احمد می گوید: من دو عدد داشتم که آن ها را در هم ضرب کردم و حاصل این ضرب 52° شده است. یکی از این عددها ۵۲ است. به نظر شما عدد دیگر چند است؟

تمرین

۱- با استفاده از این رقم ها ۲، ۴ و ۷ یک عدد ۵ رقمی بنویسید.

رقم صدگان این عدد چیست؟

رقم دهگان هزار این عدد چیست؟

عدد را به حروف بنویسید.

۲- عدد ده هزار چند صفر دارد؟

۵ صفر

۴ صفر

۳ صفر

۳- چند دقیقه از ساعت ۱۱ گذشته است؟

مرور فصل

۴- با ۲۰ پایه چند صندلی می‌توان درست کرد؟

۵- خانم وحیدی یک تولیدی مانتو دارد. او برای مانتوها ۶۵ بسته دگمه صدتایی خریده است.

او چند دگمه خریده است؟

۶- قیمت کدام یک از این جنس‌ها به مقدار پول داده شده نزدیک است؟ علامت بزنید.

الگویابی

نوشتن اعداد روی محور را ادامه دهید.

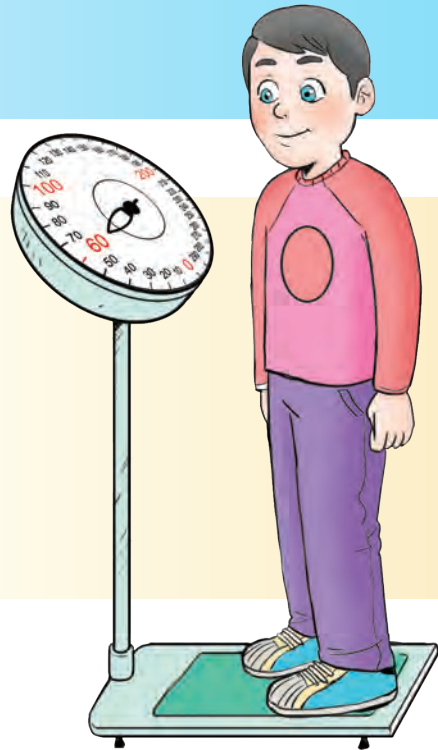
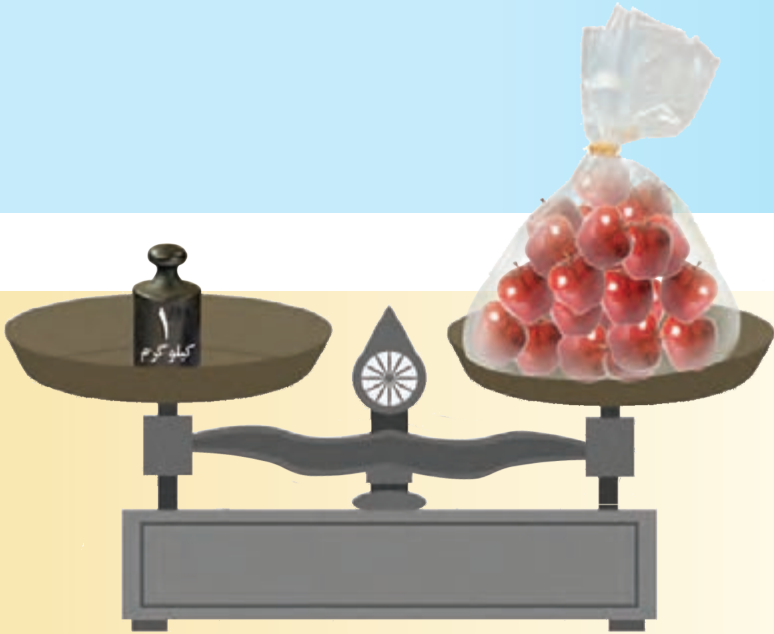
فرهنگ خواندن

آیا می‌دانید که در بانک‌ها همه‌ی پول‌ها در دسته‌های صدتایی بسته‌بندی می‌شوند. تاکنون شما اسکناس‌های ۱۰۰۰

تومانی، ۲۰۰۰ تومانی، ۵۰۰۰ تومانی و ..... را در بسته‌های صدتایی دیده‌اید؟

به نظر شما یک بسته صدتایی اسکناس ۵۰ تومانی چه قدر می‌شود؟

فصل ۶

اعدادی که یکان آن‌ها ..... و ..... و ..... و ..... و ..... باشد زوج هستند.

اعدادی که یکان آن‌ها ..... و ..... و ..... و ..... باشد فرد هستند.

۲۱۷۰۴

عدد ۲۱۷۰۴ زوج است.

۵۳۶۷

عدد ۵۳۶۷ فرد است.

کار در کلاس

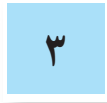
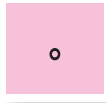
اعداد زوج و فرد را در جدول بنویسید.

۴۴۵۳ - ۳۲۶ - ۶۱۹۷۰ - ۲۰۴۱۸ - ۸۸۹

اعداد زوج	اعداد فرد

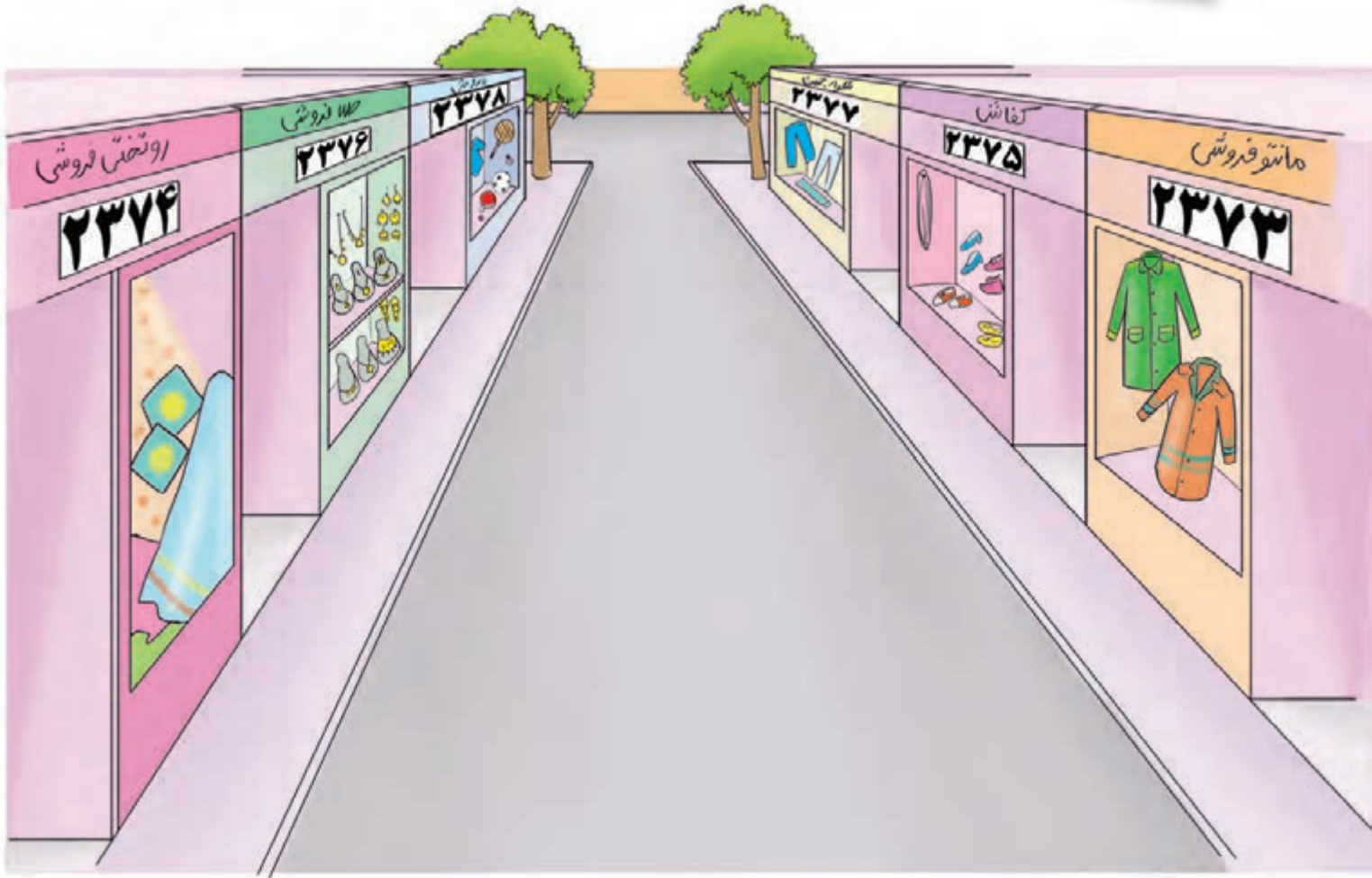
با اعداد داده شده ۲ عدد زوج و ۳ عدد فرد درست کنید و در جدول بنویسید.

فرد	زوج
.....	.....
.....	.....
.....	.....

– دور اعداد زوج را خط بکشید.

325 – 4572 – 62650 – 8627 – 18976

به پلاک مغازه‌های این خیابان دقت کنید.

آیا پلاک‌ها به ترتیب است؟

ترتیب آن چگونه است؟

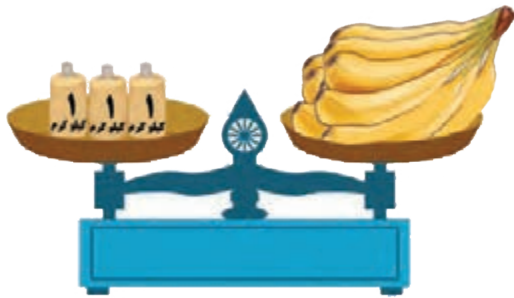
.....

.....

شما در چه جاهای دیگری پلاک‌ها را به این ترتیب دیده‌اید؟

با توجه به هر ترازو وزن کالاهای زیر را بنویسید.

این موزها ..... کیلوگرم است.

این قارچ‌ها ..... گرم است.

این بسته فلفل ..... گرم است.

این کیسه برنج ..... کیلوگرم است.

این هندوانه ..... کیلوگرم است.

این ظرف ماست ..... گرم است.

۱ کیلوگرم چند گرم است؟ .....

وزن این بسته‌ی گوشت ۱۵۰۰ گرم است.

وزن این طالبی‌ها ..... گرم است.

وزن این ماهی ..... گرم است.

به سنگینی هر جسم **جرم** آن جسم می‌گویند. اما در زندگی روزمره به جای کلمه‌ی جرم از کلمه‌ی **وزن** استفاده می‌کنیم.

کلاس کار در

عددی را که هر ترازو نشان می‌دهد را بنویسید.

وزن این نوزاد ..... گرم است.

وزن این نوزاد ..... گرم است.

وزن هریک از کالاهای زیر را بخوانید و بنویسید.

وزن شیشه‌ی سُس ..... گرم است.

وزن این بسته ماهی ..... گرم است.

وزن بسته‌ی نخودفرنگی ..... است.

وزن این قوطی روغن نباتی ..... گرم است.

در هر ردیف، کدام جنس نشان دهنده‌ی وزن داده شده است؟ آن را علامت بزنید.

۱ کیلوگرم

۳ کیلوگرم

۵۰۰ گرم

وزن مناسب هر کالا چقدر است؟ آن را علامت بزنید.

۵ کیلوگرم

۵۰۰ گرم

۲ کیلوگرم

۲۵۰ گرم

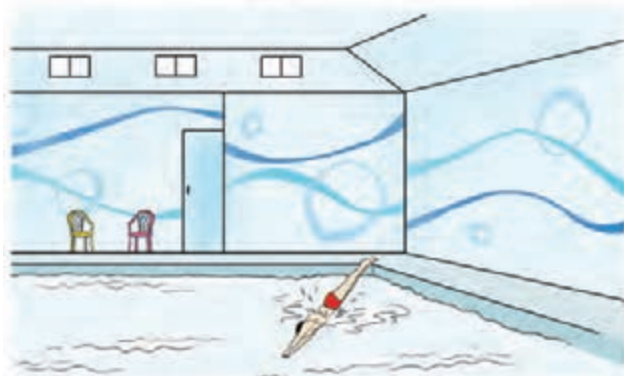
چند ماده غذایی را که در منزل دارید به دلخواه انتخاب کرده و بعد از اندازه گیری، وزن آن ها را به کیلوگرم یا گرم بنویسید.

وزن	مواد

یک روز مدرسه ۴ ساعت طول می کشد.

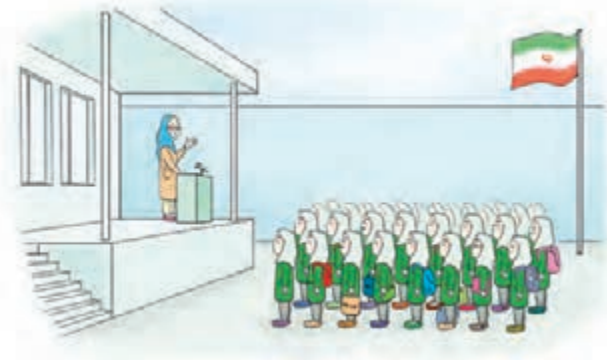

شنا کردن آرش ۲ ساعت طول کشید.

۵ دقیقه طول کشید تا سعید مسواک بزند.

مانند نمونه بهترین مدت زمان هر کار را علامت بزنید.

۲۰ دقیقه

۲ ساعت

۱ ساعت

۲ دقیقه

۳ ساعت

۱ ساعت

۲۰ دقیقه

۲ ساعت

۱ ساعت

۵ دقیقه

۱ ساعت

۳ دقیقه

مدت زمان هریک از فعالیت‌های زیر را بنویسید.

مدت زمان	فعالیت
.....	انجام تکالیف
.....	تماشای تلویزیون
.....	حمام کردن
.....	خواب بعد از ظهر

جمع چهار عدد یک رقمی

$$\begin{array}{r}
 3 \\
 + 4 \quad (7) \\
 \hline
 + 5 \quad (12) \\
 \hline
 + 1 \\
 \hline
 13
 \end{array}$$

مژگان از رضا پرسید: اگر گفتی چگونه می توان این اعداد را با هم جمع کرد؟
 رضا گفت: ابتدا عدد ۳ و ۴ را با هم جمع می کنیم که (۳+۴) می شود ۷
 سپس ۷ را با عدد ۵ جمع می کنیم که
 (۷+۵) می شود ۱۲.
 بعد ۱۲ را با ۱ جمع می کنیم. پاسخ می شود ۱۳.

$$3 + 4 + 5 + 1 = 13$$

مژگان گفت: من این گونه آن ها را جمع می کنم. ۳ و ۴ می شود ۷
 ۱ و ۵ هم می شود ۶
 پس: ۶+۷ می شود ۱۳

$$\begin{array}{r}
 2 \\
 + 3 \\
 + 2 \\
 + 3 \\
 \hline
 \dots\dots
 \end{array}$$

$$2 + 3 + 2 + 3 = \dots\dots$$

جمع های زیر را از هر راهی که می توانید انجام دهید.

$$\begin{array}{r}
 4 \\
 + 5 \\
 + 4 \\
 + 5 \\
 \hline
 \dots\dots
 \end{array}$$

$$4 + 5 + 4 + 5 = \dots\dots$$

$$\begin{array}{r}
 3 \\
 + 4 \\
 + 4 \\
 \hline
 \dots\dots
 \end{array}$$

$$3 + 4 + 4 = \dots\dots$$

$$\begin{array}{r}
 5 \\
 + 5 \\
 + 5 \\
 + 5 \\
 \hline
 \dots\dots
 \end{array}$$

$$5 + 5 + 5 + 5 = \dots\dots$$

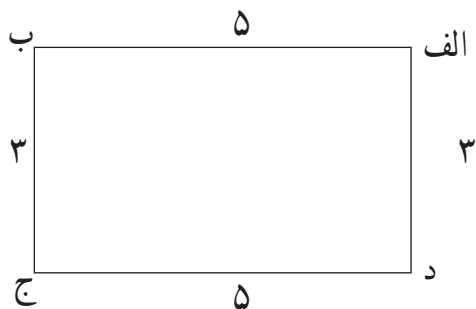
حالا با استفاده از ماشین حساب جمع های بالا را انجام دهید. آیا درست انجام داده اید؟
 هر پاسخی که اشتباه است دوباره جمع آن را انجام دهید.

...../...../.....

.....:.....

می‌دانیم : به اندازه‌ی دور هر شکل محیط آن شکل می‌گویند.

آموزگار از رضا خواست با خط‌کش طول و عرض مستطیل روبه‌رو را اندازه بگیرد و محیط آن را با نوشتن جمع همه‌ی ضلع‌ها پیدا کند.

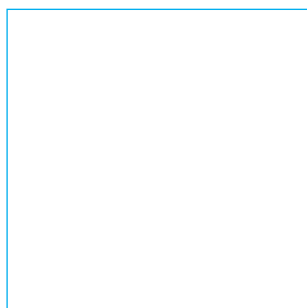
رضا ضلع‌ها را اندازه گرفت و عدد هر ضلع را نوشت.

آن‌گاه عدد همه‌ی ضلع‌ها را با هم جمع کرد و نوشت : ۱۶

$$\overset{\curvearrowright}{5} + \overset{\curvearrowright}{3} + \overset{\curvearrowright}{5} + \overset{\curvearrowright}{3} = 16$$

پس محیط مستطیل ۱۶ سانتی‌متر است.

سپس از سعید خواست تا اندازه‌ی هر ضلع شکل مربع را با خط‌کش اندازه گرفته و محیط آن را حساب کند.

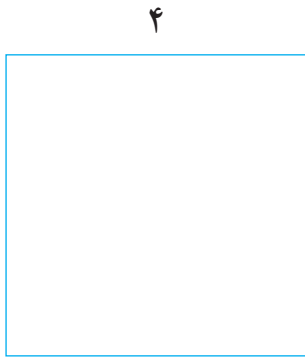

..... + ... + ... + ... = ...

پس محیط مربع ..... سانتی‌متر است.

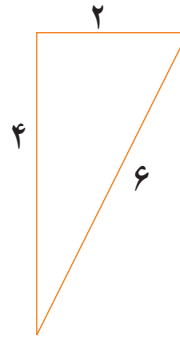

۱- محیط هر یک از شکل های زیر را به دست آورید.

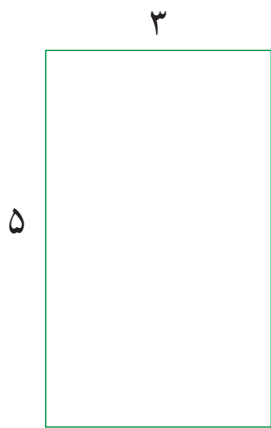
$$\begin{aligned} & \dots \\ & + \dots \\ & + \dots \\ & + \dots \\ \hline & \dots \end{aligned}$$

$$\dots + \dots + \dots + \dots = \dots$$

$$\begin{aligned} & \dots \\ & + \dots \\ & + \dots \\ \hline & \dots \end{aligned}$$

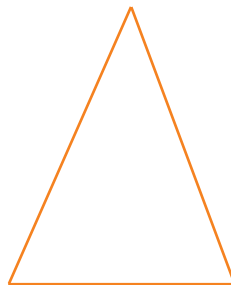
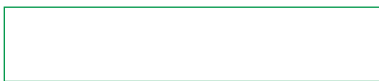
$$\dots + \dots + \dots = \dots$$

$$\begin{aligned} & \dots \\ & + \dots \\ & + \dots \\ & + \dots \\ \hline & \dots \end{aligned}$$

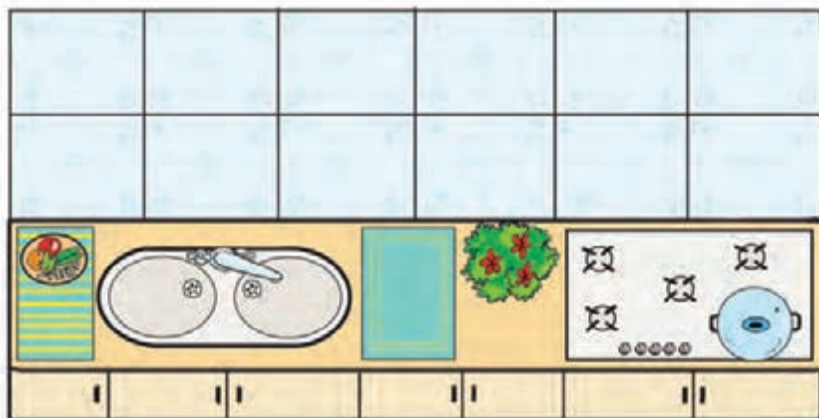
$$\dots + \dots + \dots + \dots = \dots$$

۲- در هر شکل ضلع ها را اندازه گرفته و محیط شکل را به دست آورید.

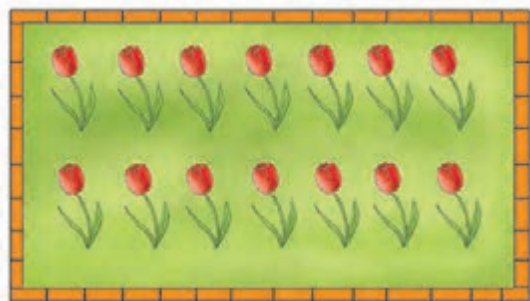
مسئله حل کنید

۱- اندازه‌ی ضلع‌های یک کاشی آشپزخانه به شکل مربع ۸ سانتی‌متر است. محیط این کاشی را به دست آورید؟

۲- اندازه‌ی طول ضلع‌های یک مثلث ۴، ۳، ۵ سانتی‌متر است. محیط این مثلث چند سانتی‌متر است؟

۳- باغچه‌ای به شکل مستطیل به طول ۴ و عرض ۲ متر داریم، محیط این باغچه را به دست آورید.

* حالا جواب مسئله‌ها را با استفاده از ماشین حساب امتحان کنید.

ریاضی و زندگی

با استفاده از متر اندازه‌ی ضلع‌های یک تابلو، موزاییک و ... را بنویسید و با ماشین حساب محیط آن را به دست آورید.

برای هر یک از عبارتهای زیر یک مسئله بنویسید.

$$۱۵ + ۱۰ = \dots\dots\dots \quad -۱$$

$$۳۵ - ۱۲ = \dots\dots\dots \quad -۲$$

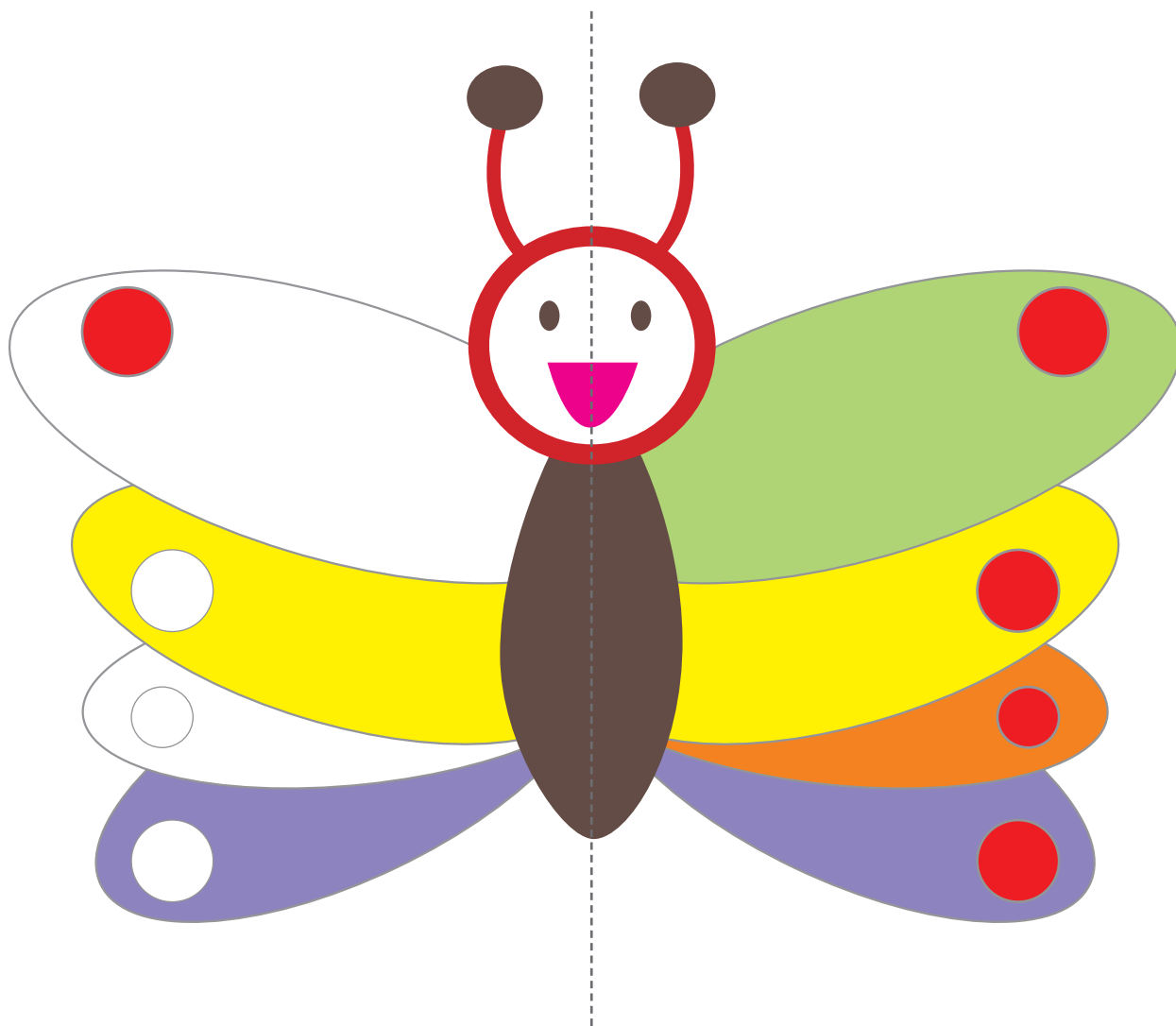
$$۲ \times ۵ = \dots\dots\dots \quad -۳$$

$$۱۸ \div ۶ = \dots\dots\dots \quad -۴$$

با توجه به خط تقارن ، نیمه ی دیگر پروانه را کامل کنید.

فرهنگ نوشتن

من دانش‌آموز کلاس ..... هستم و در سال ..... به دنیا آمده‌ام من ..... ساله هستم. هر روز صبح ساعت ..... از خواب بیدار می‌شوم و ساعت ..... به خانه برمی‌گردم. در طول سالی که گذشت یاد گرفتم موقع خرید به ..... و ..... اجناس دقت کنم و قیمت اجناس را با هم مقایسه کنم. تا جنس مناسب‌تر را انتخاب کنم. من می‌توانم تاریخ پرداخت قبض‌هایی مانند قبض‌های آب و ..... ، ..... و ..... را بخوانم. من خدا را شکر می‌کنم.

تمرین

۱- با اعداد ۳ و ۸ و ۴ و ۵ و ۰ دو عدد زوج و دو عدد فرد پنج رقمی بنویسید.

..... و ..... و .....

۲- مدت زمان مناسب برای انجام تکالیف کدام است؟

۵ ساعت

۲ ساعت

۳- خانم رضایی می‌خواهد دور رومیزی به طول ۳ متر و عرض ۲ متر روبان بدوزد. او به چند متر روبان احتیاج دارد؟

ردیف →	ستون ↓	۹۵	۱۰۰	۹۰۶	۲۰۰۰	۳۴۸
		۵۳	۴۳۲۰۰	۶۷۶	۳۰۰۰	۹
		۱۰۰۰	۲۷۶	۹۹۹۹	۵۰۰۰	۹۰۷
		۵	۳۲۱	۴	۴۰۰۰	۶۸۴

- پنجمین عدد ردیف اول را بنویسید.
- در ستون دوم عددهای زوج را پیدا کنید و بنویسید.
- بزرگ‌ترین عدد چهاررقمی ردیف سوم را بنویسید.
- در ستون پنجم عددی که یکان آن ۷ است را پیدا کنید.
- در ستون چهارم جمع ۲ اسکناس ۲۰۰۰ تومانی را پیدا کنید.
- در ردیف چهارم پاسخ تقسیم $۲۰ \div ۴$ را پیدا کنید.

« وقت طلاست »

مادر بزرگ می‌گوید: یکی از ضرب‌المثل‌های خیلی معروف ما ایرانی‌ها ضرب‌المثل « وقت طلاست » می‌باشد. یعنی وقت یا زمان خیلی باارزش است. اگر برای هر کاری زمان‌بندی داشته باشیم، می‌توانیم همه‌ی کارهای خود را در وقت مناسب انجام دهیم و دیگر وقت کم نمی‌آوریم. مانند تنظیم زمان برای انجام تکالیف روزانه.

تمرین های دوره ای (۲)

– قد صبا ۱۵۲ سانتی متر است. قد پروانه ۱۲۰ سانتی متر است.

پروانه چند سانتی متر کوتاه تر از صبا است؟ .....

صبا چند سانتی متر بلندتر از پروانه است؟ .....

– مبلغ قبض زیر را با رقم بنویسید.

قبض پارکینگ

مبلغ قابل پرداخت: پنجاه و پنج هزار ریال

به رقم: .....

– هادی ۹۰۰ تومان دارد. او می خواهد این شکلات را بخرد. چه قدر باید از فروشنده پس بگیرد؟

۶۷۰ تومان

– لاتین عدد ۹۵۳۷۲ کدام است؟ علامت بزنید.

65327

95372

95732

تمرین‌های دوره‌ای (۲)

– جمع کنید.

$$۴ \text{ هزار} + ۳ \text{ هزار} = \dots\dots\dots$$

$$۱ \text{ هزار} + ۵ \text{ هزار} = \dots\dots\dots$$

$$۶۰۰۰ = ۲ \text{ هزار} + \dots\dots\dots$$

$$۵۰۰۰ = ۴ \text{ هزار} + \dots\dots\dots$$

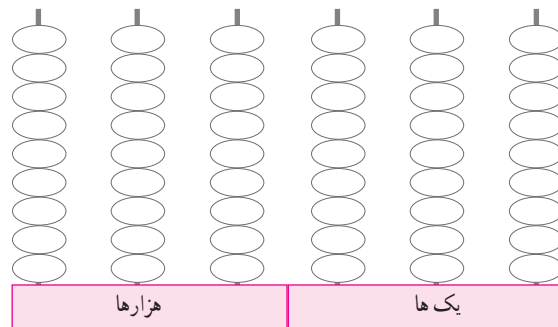
– در خانه‌های خالی رقم‌هایی را بنویسید که نشان دهنده عدد مقابل باشد.

هزارها			یکان		
صدگان	دهگان	یکان	صدگان	دهگان	یکان
	۹				۵

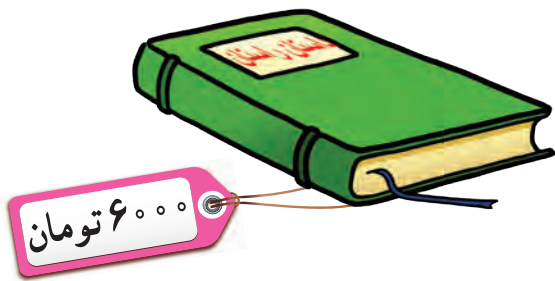
نود و سه هزار و سیصد و پنج

– شکل عدد مقابل را با رنگ کردن مهره‌ها نشان دهید.

۲۵۰۶۹

– به اندازه‌ی قیمت کتاب از پول‌های داده شده جدا کنید.

تمرین‌های دوره‌ای (۲)

– مادر برای تهیه آش نذری مواد زیر را خریده است.

وزن	مواد
۱۳۰۰ گرم	نخود
۱۵۰۰ گرم	لوبیا
۹۵۰ گرم	عدس

مقدار وزن نخود در آش بیشتر است یا عدس؟

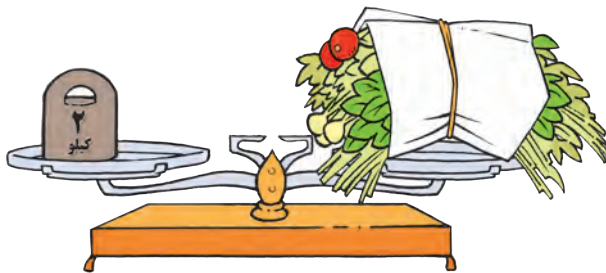
مقدار وزن نخود در آش بیشتر است یا لوبیا؟

– یک عدد زوج و یک عدد فرد پنج رقمی بنویسید.

عدد فرد .....

عدد زوج .....

– وزن مناسب را علامت بزنید.

۲ کیلوگرم

۲۰۰ گرم

– نخستین رایانه در سال ۱۳۴۱ به ایران آمده است.

چند سال از آن تاریخ می‌گذرد؟

– می‌خواهیم دورتا دور یک مزرعه‌ای به شکل مستطیل را که به طول ۳ متر و عرض ۲ متر است را توری بکشیم. چند متر توری نیاز داریم.

تمرین‌های دوره‌ای (۲)

– فکر می‌کنید چه مدت زمانی برای بستن بند کفش مناسب است؟ علامت بزنید.

۱ ساعت

۱ دقیقه

– خانم رضایی مهمان دارد. اگر هر پیمانه برنج برای ۲ نفر کافی باشد. او برای ۱۶ نفر چند پیمانه برنج لازم دارد؟

– آقای طاهری کارمند بانک است.

به نظر شما آقای طاهری چقدر تأخیر دارد؟ .....

– فروشنده‌ای ۳۲ بسته مداد صدفی برای فروشگاه خود خریده است. او چند مداد خریده است؟